

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุรินทร์

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นแผนซึ่งแสดงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน เสนอคณะกรรมการพัฒนากการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ในการจัดทำแผนดังกล่าวได้ยึดหลักการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน และตัวแทนเกษตรกร ซึ่งการจัดทำได้มีการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ประชุมบูรณาการหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระดมความคิดเห็น รับทราบปัญหา ความต้องการของพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลมีความถูกต้อง สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านการเกษตรของจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้เป็นกรอบทิศทางและแนวทางในการพัฒนากการเกษตรของจังหวัดสตูล รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน จะเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นกรอบการพิจารณาจัดทำและนำเสนอ แผนงาน/โครงการที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/มาตรการในแนวทางและเป้าหมายเดียวกัน และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือด้วยดี ในการให้ข้อมูล ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

คำนำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๖
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๕
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘๔
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ที่สำคัญของจังหวัด	๑๐๗

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา ของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๔) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังงาน สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมาย และกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์ จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนา สินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเกษตร ขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงาน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรรวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการ

ของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือ ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุป ใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการ ทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการ เศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็น ปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนด กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานรากและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันที่ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับสิ้นของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อแม่ (Nurture) ภายใต้กลไกจตุภาคีซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความยั่งยืนที่ดีของมนุษย์ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๔. การสร้างนวัตกรรมใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเผ่าแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG

๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน

๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์

๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด

๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดีให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่า

มาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบ อัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุ ในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลง เนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก

๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๘๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้งในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้ความชุ่มชื้นผลเสียหาย

๒.๘ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **วิสัยทัศน์** คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๔}

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไข ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไข ปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะกรรมการร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิต สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตร อัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มนวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่ และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทั่วถึง

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นทางการ
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่

- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวงรวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๐ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ (Vision)

เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเข้มแข็งและยั่งยืนภายในปี ๒๕๗๐

พันธกิจ (Mission)

- ๑. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๓. ส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟู เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย (Goal)

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรมูลค่าสูง พัฒนาฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้สมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด (Indicators)

- ๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดสาขาเกษตรขยายตัวร้อยละ ๓.๐ ต่อปี

๒. อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐ ต่อปี

๓. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง วัตถุประสงค์

๑. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรมีความเข้มแข็ง

๒. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ครัวเรือนเกษตรมีความมั่นคงและเสถียรภาพ

ทางเศรษฐกิจ

๓. เกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการและบริหารจัดการด้านการตลาด

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานระดับ ๑ และ ๒ เพิ่มขึ้น

๒. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น

๓. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้ง Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน เกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

๒. ยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า

๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ

๕. สนับสนุนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายองค์กรความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๖. เสริมสร้างความมั่นคงและสวัสดิการอาชีพเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๒. เพื่อสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงการตลาดจากเกษตรกรสู่ภาคเอกชน

๓. เพื่อเป็นฐานการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของกลุ่มจังหวัด

๔. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีตลาดรองรับ

๕. เพื่อเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานให้กับพื้นที่

ตัวชี้วัด

๑. ต้นทุนการผลิตสินค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลงร้อยละ ๑๐

๒. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓

๓. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร

๒. ส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และพัฒนาเกษตรชีวภาพ

- รองรับนักท่องเที่ยว
๓. ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย เพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน รวมทั้ง
  ๔. พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
  ๕. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
  ๖. สนับสนุนการเพิ่มช่องทางจำหน่าย และการเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกษตรกรเชิงพาณิชย์ยุคดิจิทัล
  ๗. สนับสนุนการเกษตรเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
  ๘. การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกลุ่มจังหวัด และการบริหารงานภาครัฐเชิงรุกแบบบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
วัตถุประสงค์

๑. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน
๒. เพื่อบริหารและจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักษ์และหวงแหนธรรมชาติในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
๒. จำนวนพื้นที่เกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ

ชลประทานเพิ่มขึ้น

๓. จำนวนแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการเกษตรได้รับการดูแลฟื้นฟู
๔. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการประมงได้รับการดูแลฟื้นฟู

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมศักยภาพพื้นที่ตาม Agri Map
๒. ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. สนับสนุนการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของ

ฤดูกาลและภูมิอากาศ

๒.๑๑ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน”

ประเด็นพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. ฟื้นฟูเศรษฐกิจ และเยียวยาผู้ประกอบการ บุคลากร ด้านการท่องเที่ยวและกิจการต่อเนื่องอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๒. สนับสนุนและพัฒนากการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
๔. การพัฒนาสังคมและความมั่นคงในทุภูมิ

แผนพัฒนาจังหวัดสตูล ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสตูล

“เมืองแห่งความผาสุกที่ยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา

๑. การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๒. การพัฒนาคนคุณภาพ สังคมแห่งความสงบเรียบร้อยสันติสุข และระบบบริการรัฐที่มีประสิทธิภาพสูง
๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานความทันสมัยของเมืองการคมนาคมโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงภูมิภาค
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณค่าแห่งชีวิตและการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานการเกษตรสร้างสรรค์คุณค่าที่มีคุณภาพ มาตรฐาน แข่งขันได้
๒. เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่มีมาตรฐานปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อสร้างและพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่เศรษฐกิจสร้างงาน อาชีพ ให้กับประชาชนในชุมชน
๔. เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ และปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน การค้า การบริการ
๕. เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งเสริมการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๑๗ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เน้นคุณภาพและเพิ่มมูลค่าจากฐานการมีแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก (Geo-Park) และการมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาอยู่อาศัยในระยะยาว

(๒) การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับการบริการการท่องเที่ยว โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและความมั่นคงทางอาหารเป็นฐาน

(๓) เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

(๔) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว(route) ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับระบบโลจิสติกส์และตลาดการท่องเที่ยว

(๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากร ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ผสมผสานเทคโนโลยีให้เกิดนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวสู่ตลาดการท่องเที่ยว ๔.๐

(๖) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่การค้า การท่องเที่ยว ให้มีความทันสมัยได้มาตรฐานและเชื่อมโยงอาเซียน

(๗) พัฒนาและส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแบบครบวงจรในลักษณะ Smart Farming

(๘) ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเชื่อมโยงเครือข่ายภาคเกษตรกร สร้างฐานการเกษตรอุตสาหกรรมให้เข้มแข็งและแข่งขันได้

(๙) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้พร้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่เพื่อผลิตสินค้าเกษตรในระดับครัวเรือน และเชื่อมโยงสู่ชุมชน

(๑๐) ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชพื้นถิ่น และพัฒนาสินค้าเกษตร GI

(๑๑) ส่งเสริมการสร้างคลังอาหารชุมชนและตลาดเกษตรอินทรีย์หรือตลาดสีเขียวเพื่อสร้าง สุขอย่างยั่งยืน

(๑๒) สนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล และบริการ ฮาลาล เชื่อมโยงชายแดนใต้ และสังคมมุสลิมนานาชาติ

(๑๓) สร้างการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) และอุตสาหกรรมชุมชนสีเขียว

(๑๔) พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP และผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมชุมชน สูการสร้าง Brand การค้าที่สามารถแข่งขันได้

(๑๕) พัฒนา และยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการมีงานทำ มีทักษะแรงงานที่แข่งขัน ได้และเข้าถึงสวัสดิการประกันสังคม เพื่อการพึ่งตนเองทางรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน

(๑๖) พัฒนาและฝึกอาชีพ ให้กับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้สมวัย มีอาชีพ มีรายได้พึ่งพาตนเองได้

(๑๗) ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากผลกระทบของ เศรษฐกิจมหภาค

ประเด็นการพัฒนาค่าที่ ๒ : การพัฒนาคนคุณภาพ สังคมแห่งความสงบเรียบร้อย สันติสุข และ ระบบบริการรัฐที่มีประสิทธิภาพสูง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่ประชาชนให้มีงานอาชีพ มีรายได้ มีที่อยู่อาศัย และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒. เพื่อเสริมสร้างความรอบรู้ทางสุขภาพแก่ประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองทางสุขภาพได้

๓. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาครอบครัว และสร้างค่านิยมการดูแลคนเปราะบาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนเปราะบาง ลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา

๔. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ประเพณีและวิถีชีวิตเมืองสตูลให้ยั่งยืน

๕. ส่งเสริมการพัฒนาประชาชนคุณภาพรองรับการเติบโตของจังหวัดในทุกมิติ

๖. เพื่อส่งเสริมหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งในการจัดการความสงบเรียบร้อยและการเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่อย่างยั่งยืน เป็นเมืองพหุวัฒนธรรมที่สงบ

๗. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบริการของรัฐที่มีคุณภาพ เข้าถึงการบริการประชาชนเป็นที่พึงพอใจของประชาชน

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๑๑ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้

(๑) สร้างเมืองให้น่าอยู่ สะอาด สงบ บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

(๒) ส่งเสริมความเข้มแข็ง ความอบอุ่น ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว และความผาสุกในชุมชน

(๓) สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทางด้านสังคม จิตอาสาและองค์กรสาธารณประโยชน์ให้เข้มแข็งและเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคม

(๕) ส่งเสริมการจัดระเบียบความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ชุมชนและสังคมให้มีความเข้มแข็งมุ่งขจัดอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยคุกคามด้วยกลไกทางกฎหมาย หลักธรรมทางศาสนา และการมีส่วนร่วมของประชาชน

(๖) พัฒนาบริการทางการแพทย์ ส่งเสริม การสร้างภูมิคุ้มกันให้ประชาชน และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย

(๗) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาการเรียนรู้ของชุมชนและประชาชนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทุกระดับ สมบูรณ์ด้วยทักษะศตวรรษที่ ๒๑

(๘) เสริมสร้างธรรมาภิบาลภาครัฐ และยกระดับมาตรฐานบริการของรัฐ ให้มีความทันสมัย เพิ่มคุณภาพการบริการตามบริบทของพื้นที่ที่ประชาชนพึงพอใจ

(๙) บูรณาการความร่วมมือด้านกฎหมาย เพื่อสร้าง มาตรการในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาส ชาติที่ถิ่นทำกินและที่อยู่อาศัย

(๑๐) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและสุขภาวะของผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และคนยากจนลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๑๑) สร้างการรับรู้ ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นต่อกระบวนการอำนวยความยุติธรรม และลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความทันสมัยของเมือง การคมนาคม โลจิสติกส์และการเชื่อมโยงภูมิภาค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุง พัฒนา เส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวก ปลอดภัย เชื่อมโยงให้สามารถรองรับการค้า การท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

๒. เพื่อยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการพัฒนาจังหวัด ชุมชน สู่อุตสาหกรรมและสังคมแห่งอนาคต

๓. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเมืองที่น่าอยู่ ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่การค้าชายแดนทุกช่องทาง ทั้งทางบกและทางทะเลให้มีความพร้อมและการบริการที่ทันสมัยและมาตรฐาน

(๒) ส่งเสริมการเปิดประตูการค้า การลงทุน และการขนส่งระดับภูมิภาคด้วยการคมนาคมหลากหลายรูปแบบ และพัฒนาเส้นทางทางทะเลเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซียและภูมิภาคอื่น

(๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รองรับเส้นทางท่องเที่ยว ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานเชื่อมโยงในภูมิภาคและต่างประเทศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมืองให้เป็น Smart City

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณค่าแห่งชีวิตและการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในระบบนิเวศน์ป่าเขา
  ๒. เพื่อสร้างแหล่งอาหารทางทะเล และระบบนิเวศน์ทางทะเลสนับสนุนการท่องเที่ยว และการสร้างแหล่งอาหาร
  ๓. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เติบโตอย่างยั่งยืน
  ๔. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำ รองรับความมั่นคงทางน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม
  ๕. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน รองรับการผลิต การท่องเที่ยว และการพัฒนาคุณภาพชีวิต
  ๖. เพื่อสร้างมาตรฐานการจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษ ที่ได้มาตรฐาน บนฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน อย่างเข้มแข็ง
  ๗. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของจังหวัดในการรับมือกับภัยทางธรรมชาติ
- แนวทางการพัฒนา** ประกอบด้วย ๖ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้
- (๑) สร้างวัฒนธรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน ชุมชนและพื้นที่ท่องเที่ยวทุกแห่งให้เข้มแข็งและยั่งยืน
  - (๒) พัฒนาพื้นที่เกาะให้โดดเด่นด้านธรรมชาติบริสุทธิ์ รักษาแหล่งท่องเที่ยวให้คงความเป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์พร้อมสร้างเมืองสตูลให้สะอาดสิ่งแวดล้อมดีบนพื้นฐานจากชุมชนหมู่บ้าน
  - (๓) สร้างคุณค่าจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมสู่แหล่งพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก เพื่อพึ่งตนเอง และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ป่าเขา นิเวศลำน้ำ นิเวศป่าชายเลน และนิเวศทางทะเล
  - (๔) ส่งเสริมการจัดการขยะแบบครบวงจรสู่ เมืองสะอาดระดับประเทศที่โดดเด่นด้านการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
  - (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำขยะมารีไซเคิลเพื่อหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
  - (๖) สร้างกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ ทั้งระยะสั้น กลาง ระยะยาว ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสร้างความมั่นคงทางน้ำรองรับการเติบโตของเมือง และความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก
  - (๗) พัฒนาระบบการจัดการปัญหาทางสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบของโลกร้อนและภัยพิบัติทางธรรมชาติ
  - (๘) พัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วม เชื้อนป้องกันตลิ่งให้สามารถป้องกันน้ำท่วมหรือป้องกันริมตลิ่งที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งทะเลอันดามัน ห่างจากกรุงเทพฯ ๙๗๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๘๐๗.๕๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๗๕๔,๗๐๑ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของน้ำทะเล) เป็นลำดับที่ ๖๓ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๒ ของภาคใต้ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานีและจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๖ องศา ๔ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๒ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๓ ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ตลอดแนวชายแดนทางบกยาวประมาณ ๕๖ กิโลเมตร ติดฝั่งทะเลอันดามันมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๔๔.๘ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ทิศใต้ ติดต่อกับ รัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา และรัฐเปอร์ลิส

ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

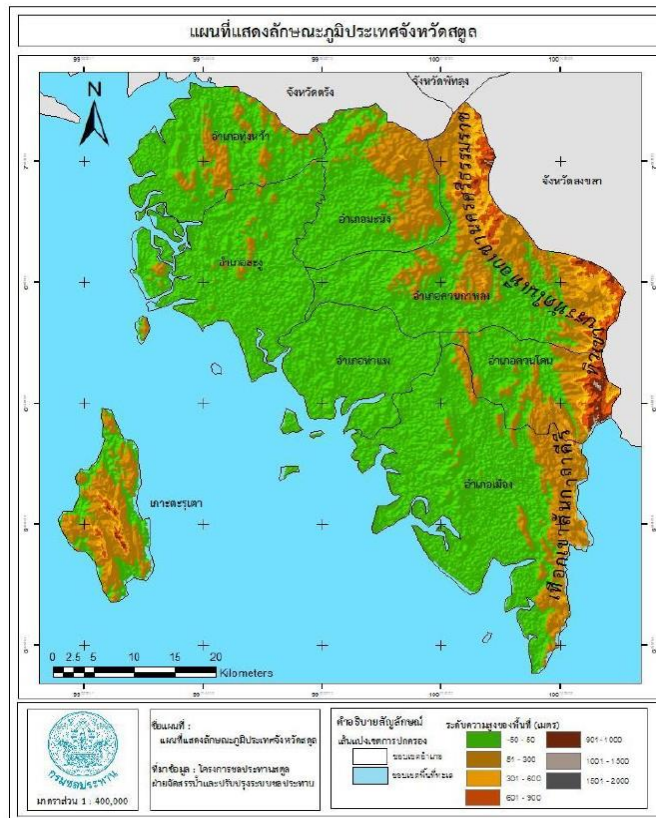
โดยพื้นที่บนบกมีเทือกเขาบรรทัดและสันกาลาคีรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดสตูล กับจังหวัดอื่น ๆ และประเทศมาเลเซีย

ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสตูล

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดสตูล มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสลับกับภูเขา พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือ ภูเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตก และทิศใต้มีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลน น้ำเค็มขึ้นถึงมีป่าแสมหรือป่าโกงกางอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นจังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีลำน้ำสายสั้นๆ ไหลผ่านซึ่งเกิดจากภูเขาโดยรอบ พื้นที่ทางตอนเหนือ และทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยภูเขามากมายสลับซับซ้อนโดยมีทิวเขานครศรีธรรมราชแบ่งเขตจังหวัดสตูลกับจังหวัดสงขลา และทิวเขาสันกาลาคีรีแบ่งเขตประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้น ยังมีภูเขาน้อยใหญ่อยู่กระจุกกระจายในตอนกลางและชายฝั่งตะวันตก ภูเขาที่สำคัญได้แก่ เขาจีน เขาบารัง เขาหัวกาหมิง เขาใหญ่ เขาทะนนาน เขาควนกาหลงและเขาโต๊ะพญาวัง

ภาพแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสตูล

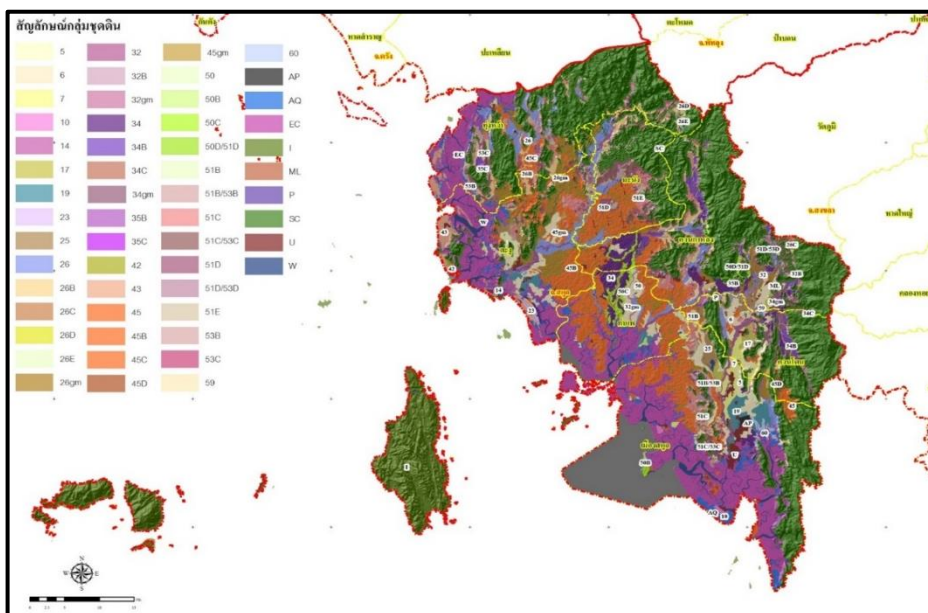
๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดสตูลมีพื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญๆ คือเทือกเขาบรรทัดและสันกาลาคีรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขต ระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดอื่นๆ และประเทศมาเลเซีย พื้นที่ค่อยๆลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตกและทิศใต้ มีที่ราบแคบๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเลมีพื้นที่ราบอยู่บริเวณอำเภอควนโดน อำเภอเมืองสตูลและบางพื้นที่ของอำเภอละงู นอกจากนี้ยังพบเขาหินปูนเป็นเขาโดดในพื้นที่ยกเว้นจากที่ราบถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลนต่อลงไปถึงทะเลอันดามัน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกข้าวและยกทรงปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชันพบทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่ราบสลับกับพื้นที่ราบ ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอควนกาหลง อำเภอมะนัง และอำเภอทุ่งหว้าโดยมีแนวเขาดันขึ้นในแนวเหนือใต้ จากอำเภอควนกาหลงมายังอำเภอเมืองทอดแนวลดหลั่นลงไปจนถึงป่าชายเลน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน พื้นที่สูงและภูเขา

พบด้านตะวันออกของสตูลทอดตัวในแนวเหนือใต้จนถึงเทือกเขาบรรทัด ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกยางพารา และเป็นป่าแหล่งต้นน้ำ เช่น คลองละงู คลองบาราเกด คลองท่าจีน เป็นต้น

จังหวัดสตูลมีดินอยู่ทั้งหมด ๒๑ ชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๘๖,๙๔๙ ไร่ หรือ ร้อยละ ๗๓.๓๔ ของเนื้อที่ทั้งหมดและเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๘ หน่วย ได้แก่ สนามบิน (AP), พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (AQ), ดินตะกอนชะวากทะเลปะปนกัน (EC), เกาะ (I), ที่ดินดัดแปลง (ML), บ่อขุด (P), พื้นที่ชุ่มชื้น (U), พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๔๖๗,๗๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒๖.๖๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ชุดดินจังหวัดสตูล

ภาพแสดงแผนที่ชุดดินจังหวัดสตูล

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร และเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรม จังหวัดสตูลมีดินอยู่ทั้งหมด ๒๑ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๕

กลุ่มดินเหนียวลึกลับมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในพื้นที่ราบลุ่มต่ำ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๖-๗.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๗.๐ - ๘.๐ อาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วันพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืช

ไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดย ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: **ปลูกพืชผักหรือไม้ผล** ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุ้มน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุมในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในพื้นที่ราบลุ่มต่ำดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๑-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: **ปลูกพืชผักหรือไม้ผล** ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุ้มน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕ - ๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๗

กลุ่มดินเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล พบจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงด่างเล็กน้อย (pH ๖.๕ - ๗.๕) มีความอุดมสมบูรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม โกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานไส้อัฟริกันหรือไสอินเดียน ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วันพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่ หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือขุทลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุมในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเลที่มีการพัฒนาการของดินยังไม่มากนัก และเป็นดินเปรี้ยวจัดในระดับตื้นถึงตื้นมาก มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน พบในพื้นที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือน้ำทะเลเค็มท่วมถึง

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากที่สุดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐ - ๔.๕ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถัน (jarosite) และแห้งแข็งของเหล็กที่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าวเกิดขึ้นในบริเวณรุกรากพืชเน่า หรือมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงรุนแรงมากที่สุด ภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๓.๕ - ๔.๐

ดินล่างถัดไปอาจพบชั้นดินเลนเหนียวของตะกอนน้ำทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงินหรือสีเทาปนเขียว ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๗.๐ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน การระบายน้ำของดินเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดตื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง และแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหวานให้ทั่วแปลงปลูก โกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ไส้อัฟริกันหรือไสอินเดียน ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่

: ปลุกพีชไร่ พีชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หวานวัสดุปุ๋นบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋น ๗ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการด่างเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปุ๋น ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

กลุ่มดินร่วนละเอียดหรือดินเหนียวลึกมากที่มีศักยภาพก่อให้เกิดดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัดที่มีการพัฒนาชั้นดินยังไม่มากนักและเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง พบในพื้นที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือน้ำทะเลเคยท่วมถึง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๕.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากที่สุดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐ - ๔.๕ และชั้นดินล่างถัดไปในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนปนทรายแข็งที่เป็นดินเลนและของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันสูง (sulfidic material) มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงินหรือสีเทาปนเขียว ไม่มีจุดประสี มีกลิ่นเหม็นเหมือนก๊าซไข่เน่า (H₂S) ชั้นดินนี้เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๔.๕ การระบายน้ำของดินเร็ว

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมิสารที่เป็นพืชต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม และควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปุ๋น ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

: ปลุกพีชไร่ พีชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หวานวัสดุปุ๋นบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋น ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืช

ที่ปลูกเมื่อดินเกิดการเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปุ๋ย ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างและควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

กลุ่มดินร่วนเหนียวปนทรายสีเทาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีพัฒนาการของดินมานาน (กลุ่มดินร่วนละเอียด) พบในพื้นที่ลุ่มและสองฝั่งริมแม่น้ำ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทราย มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายและชั้นดินถัดไปอาจพบเนื้อดินที่เป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หวานวัสดุปุ๋ย ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (สโนว์ฟริกกัน หรือสโนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

กลุ่มดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วนสีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนปนทรายและจะเปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทรายสีน้ำตาลซีดสีเทา ปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง หรือแดงปนเหลืองในดินชั้นล่างบางแห่งพบศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปะปนในเนื้อดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก(pH ๔.๕-๕.๕)

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานสโนว์ฟริกกัน หรือสโนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลุกพีชไร่ พีชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอันแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๓

กลุ่มดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่ยังไม่มีการพัฒนาการของดิน พบในพื้นที่ลุ่มต่ำ ที่ลุ่มระหว่างสันทรายหรือเนินทรายชายทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือ สีเทา มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๖.๐ - ๘.๐ ในบางพื้นที่อาจพบเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเร็วถึงเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินเป็นดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมีน้ำท่วมขัง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง หรือหวานพีชปุ๋ยสด หรือไถกลบพีชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลุกพีชไร่ พีชผักหรือพีชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

: ปลุกพีชไร่ พีชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๕ กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดดินที่ ๒๕

กลุ่มดินตื้นถึงตื้นมากที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรังมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่า พบในพื้นที่ลุ่มต่ำมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรังมาก มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๘.๐ ในบางพื้นที่มีลูกรังปรากฏอยู่ที่ผิวดินมาก หรืออาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงก้นกรวดหรือลูกรังภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน ขาดแคลนน้ำนานมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่มีก้อนหินหรือลูกรังที่หน้าดินมาก และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว เลือกพื้นที่เพาะปลูกที่มีหน้าดินหนา ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล เลือกพื้นที่มีหน้าดินหนา ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังการเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ดินตื้นมาก มีก้อนหินหรือลูกรังมากที่ผิวดินไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร ควรปล่อยให้เป็นป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

กลุ่มดินเหนียว ลึกถึงลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินดินดาน หินปูนหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐ - ๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้นกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน การระบายน้ำของดินดี ถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและ

ปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: **ปลูกไม้ผล** ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ ในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๐-๑๒ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ ดินชั้นล่างถัดไปอาจเป็นชั้นสลับและมีเนื้อดินเหนียวลดลง พบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: **ปลูกไม้ผล** ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

กลุ่มดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายลึกถึงลึกมากที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่มรวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕

ดินล่างถัดไปอาจพบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทราย จุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๒

กลุ่มดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ ภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล พบบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นสันทรายเก่า ในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน ๐-๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้มมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๕

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีเทาและชั้นถัดไป มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาล และชั้นดินล่างถัดไปภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน เป็นชั้นดานอินทรีย์ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลเข้มทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทราย ปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ปฏิกริยาเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงมากเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก ๑๐๐ ซม. ที่มีชั้นทรายสีขาวหนาที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ขาดแคลนน้ำ และในช่วงฝนตกหนักจะมีน้ำขังอยู่บริเวณผิวดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดินปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชคลุมดินหรือมีวัสดุคลุมดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. และทำลายชั้นดานอินทรีย์ ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี

หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ลุ่มทำทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันการแช่ขังของน้ำในช่วงที่มีฝนตกหนัก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

กลุ่มดินทรายลึกมาก จากผิวดินที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดิบกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำและตะกอนทรายชายทะเล พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุก และแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๐ - ๑๒ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๓๕x๓๕x๓๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

กลุ่มดินร่วนหรือดินเหนียวตื้นถึงตื้นมากที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดินที่เกิดอยู่กับที่หรือจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐ - ๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตร ภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน บางพื้นที่พบลูกรัง เศษหิน หรือก้อนกรวดกระจายกระจายทั่วไปอยู่บริเวณผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีก้อนหิน เศษหินหรือลูกรังบนผิวดินมาก

: **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับมีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: **ปลูกไม้ผล** ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดินทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

กลุ่มดินร่วนลึกปานกลาง จากชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดิบกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นกรดปานกลาง มีความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดมีความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕

ดินล่างถัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินที่เป็น ดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายเป็นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร หรือชั้นหินพื้น การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: **ปลูกไม้ผล** ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซมชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

กลุ่มดินดินตื้นถึงตื้นมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนและอาจพบเศษหินปะปนได้ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลือง สีเข้มของน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนเศษหินถึงดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหิน สีน้ำตาลแก่ ถึงสีแดงปนเหลือง และภายในความลึกไม่เกิน ๕๐ ซม. มักพบชั้นของหินซึ่งเป็นพวกหินทราย ควอร์ตไซต์หรือหินดินดาน ปฏิกริยาดินตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก (pH ๔.๕-๕.๕) ดินมีการระบายน้ำดีถึงดีเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพารากล้วยและยังสภาพเป็น ป่าดงดิบตามธรรมชาติ ซึ่งบางส่วนของที่ถูกบุกรุกทำลายและถูกปล่อยทิ้งไว้ได้กลายเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้า

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้น โผล่กระจัดกระจาย อยู่บริเวณหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการพื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไกลบรอนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่เศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

กลุ่มดินเหนียวลึกลับปานกลาง ในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินก้อนหินหรือชั้นหินพื้นฟูที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินดินดานหรือหินในกลุ่มรวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕

ดินล่างถัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนลูกรัง เศษหินหรือชั้นหินพื้นในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินลึกลับปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกรุ่นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

กลุ่มดินหลายชนิดปะปนกัน ลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันทุกปี มักพบในพื้นที่ลุ่มต่ำของทางน้ำหรือระหว่างเนินเขา สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน ๐ - ๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทราย ดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด เป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ บางพื้นที่อาจพบก้อนกรวด ลูกรังหรือเศษหินในดินชั้นล่าง การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ภายหลังเก็บเกี่ยวข้าว ถ้ามีแหล่งน้ำสามารถใช้ปลูกพืชที่มีอายุสั้นได้ ไถกลบตอซังและยกร่องแบบเตี้ย

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และบางปีอาจประสบปัญหาเรื่องการถูกน้ำท่วม

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

กลุ่มดินหลายชนิดปะปนกัน ลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันทุกปี มักพบในพื้นที่ต่ำของทางน้ำ พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็น ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน ดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง และอาจพบจุดประสีเล็กน้อย ปฏิกริยาดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด เป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ และก้อนกรวดหรือลูกรังปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชหมุนเวียน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (slope complex) มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท เนื่องจากยากต่อการจัดการดูแลรักษา เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายอย่างรุนแรง ทำลายระบบนิเวศวิทยาของป่าไม้และสิ่งแวดล้อม พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการสำรวจและจำแนกดิน โดยทั่วไปประกอบไปด้วยดินตื้นถึงลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายถึงเป็นดินเหนียว มีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไปบนผิวดิน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ดินมีปัญหา ที่พบในพื้นที่จังหวัดสตูล ได้แก่

- (๑) ดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๒) ดินเป็นทรายจัดมีชั้นดานอินทรีย์ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๓) ดินเปรี้ยว มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๐๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๔) ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๑,๓๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๓๕ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๕) ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๐,๙๔๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๘๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๖) พื้นที่มีความลาดชันสูงมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๗๑,๙๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

- (๑) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวมีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๗,๖๒๑ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด แต่ในชุดดินที่มีพื้นที่ ๗,๐๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๐ อาจพบปัญหาการเกิดดินเปรี้ยวจัดได้กรณีที่ดินให้ดินแห้ง
- (๒) ดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น แต่อาจติดปัญหาเรื่องข้อจำกัดบางอย่าง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘๑,๓๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๗๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด และที่เหมาะสมแต่ติดปัญหาเรื่องความลาดชันของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๑๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๓) ดินที่เหมาะสมสำหรับพืชบางชนิด เช่น ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ มะม่วงหิมพานต์ ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผลไม้ยืนต้นเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๕๒๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๔) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืช ควรสงวนไว้เป็นพืชที่ป้อนนุรักษ์ เนื่องจากเป็นป่าชายเลนมีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๗,๐๐๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๒.๓๗ ของเนื้อที่ทั้งหมด และดินในพื้นที่มีความลาดชันสูงเกินกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๗๑,๙๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๖๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ปัญหาและแนวทางการจัดการ

(๑) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

เนื่องจากดินส่วนใหญ่ในภาคใต้เป็นดินที่มีการชะล้างสูงและมีความเป็นกรด ประกอบกับบางบริเวณเป็นดินปนทรายซึ่งมีธาตุอาหารอยู่น้อย มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำ จึงทำให้สูญเสียธาตุอาหารมาก บางบริเวณเป็นดินตื้น ดินปนกรวด เศษหินหรือลูกรัง ดินเหล่านี้ จึงมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๖๗๑,๔๒๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓๘.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำที่พบในพื้นที่ลุ่ม การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ส่วนใหญ่ใช้ปลูกข้าว สำหรับแนวทางการแก้ไขโดยการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีพืชตระกูลถั่วแทรกอยู่ในระบบการปลูกพืชหลักใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่วพุ่ม โสน ถั่วพริ้ว เป็นต้น

(๒) ดินทรายจัด

ดินเป็นทรายจัดจะมีปริมาณธาตุอาหารอยู่น้อย และมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ดินเหล่านี้จึงมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด สำหรับแนวทางในการแก้ไขต้องทำการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ทั้งปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ในการปรับปรุงโครงสร้างดินควรใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสด

(๓) ดินเป็นทรายจัดมีชั้นดานอินทรีย์

เป็นดินที่มีการชะล้างรุนแรง โดยที่ชั้นดินจะมีการชะล้างเอาอนุภาคดินเหนียว เหล็กออกไซด์ ธาตุอาหาร อินทรีย์วัตถุ และวัสดุละเอียดมากลงไปสะสมในดินชั้นล่าง หลังจากนั้น

จะเกิดการเชื่อมแข็งจนรากพืชไม่สามารถแผ่กระจายผ่านชั้นนี้ลงไปได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการอุ้มน้ำ และปริมาณธาตุในดินต่ำ ส่วนใหญ่มักเกิดกับดินที่เป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด สำหรับแนวทางการแก้ไข โดยการเลือกชนิดที่ปลูกให้เหมาะสม ปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

(๔) ดินเปรี้ยวจัด

เป็นดินที่มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินเท่ากับหรือต่ำกว่า ๔.๕ อาจพบ หรือ ไม่พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถัน ที่เรียกว่า จาโรไซต์ ชั้นดินนี้จะเกิดต่อเมื่อมี สารประกอบกำมะถันหรือไฟไรต์ อยู่มากกว่า ๑ เปอร์เซ็นต์ หากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจากการใช้ ประโยชน์ที่ดิน ทำให้สารไฟไรต์แปรสภาพเป็นสารประกอบจาโรไซต์ มีผลทำให้ดินเป็นกรดรุนแรงมากขึ้น เหล็กและอลูมิเนียม จะละลายออกมาเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก และยังทำให้เกิดการตรึงธาตุฟอสฟอรัสในรูปที่ไม่เป็น ประโยชน์ต่อพืช มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๐๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน มีปัญหาเกี่ยวกับกรดรุนแรงมาก การปรับปรุงแก้ไขโดยใส่วัสดุปูนชนิดต่างๆ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำ เพื่อล้างความเป็นกรดและควบคุมไม่ให้เป็นกรดเพิ่มขึ้น

(๕) ดินตื้น

ดินตื้นเป็นดินที่มีชั้นส่วนขนาดใหญ่กว่า ๒ มิลลิเมตร มีปริมาณมากกว่าร้อยละ ๓๕ โดยมากอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ทำให้ดินมีชั้นส่วนที่ละเอียดหรือ เนื้อดินละเอียดน้อย มีความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุอาหารต่ำ เกิดการสูญเสียธาตุอาหารพืชที่เป็น ประโยชน์ได้ง่ายก่อนที่พืชจะนำไปใช้ เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตและการงอกของรากพืชลงไป ธาตุอาหารและน้ำ การค้ำยันและการทรงตัวของต้นพืชไม่ดีและล้มง่าย มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๘,๘๗๓ ไร่ หรือ ร้อยละ ๑๖.๕๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด แนวทางการแก้ไข ควรเลือกชนิดพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และ ชนิดของดินปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

(๖) ดินบนสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน

บริเวณพื้นที่เกษตรที่มีความลาดชันมากมักจะเกิดการกร่อน มีผลทำให้ดินถูกชะล้าง พังทลายได้ง่าย ทำให้ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ บางบริเวณอาจจะถูกกัดเซาะเป็นร่องลึก ยากต่อการทำ การเพาะปลูก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐,๗๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

จังหวัดสตูลจึงมีดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๖๗๑,๔๒๘ ไร่ หรือ ร้อยละ ๓๘.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินตื้นมีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๘,๘๗๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๕๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินบนสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐,๗๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด สมควรต้อง ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงดินเพื่อให้เป็นพื้นที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกร และให้เกษตรกรปลูกพืชให้เหมาะสมกับ สภาพดิน เพื่อการเพิ่มผลผลิตและสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรซึ่งเป็นรายได้หลักของจังหวัดสตูล

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดสตูล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร และการป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่งน้ำชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่เบ็ดเตล็ดตามลำดับ โดยปี ๒๕๖๑ พื้นที่ในการสร้างชุมชนและสิ่งปลูกสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๗.๒๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ แสดงถึงการเจริญเติบโตของชุมชน ซึ่งจังหวัดต้องมีมาตรการรองรับการบริหารจัดการชุมชน ในด้านต่างๆ อาทิ ด้านอุปโภค สาธารณูปโภค การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน และมีพื้นที่เกษตรกรรมลดลงร้อยละ ๐.๙๙ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการด้านการเกษตรในลักษณะเพิ่มมูลค่ามากขึ้น

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถาบันอุตุนิยมวิทยา)

จังหวัดสตูลซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาจัดอยู่ในเขตโซนร้อนแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical Savannah) ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนที่พัดพาเอาความชื้นมาจากทะเลบริเวณเส้นศูนย์สูตรและแถบซีกโลกภาคใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดียทำให้สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ศึกษา มีฝนตกชุกและได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ที่พัดพาอากาศหนาวเย็นจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้มีสภาพอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ฤดูกาลในพื้นที่ศึกษามี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

ฤดูร้อน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายน รวมระยะเวลาประมาณ ๕ เดือน แต่อากาศจะไม่ร้อนอบอ้าวเหมือนภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศนัก เพราะได้รับอิทธิพลของกระแสลมและไอน้ำจากทะเล

ฤดูฝน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายนรวมระยะเวลาประมาณ ๗ เดือน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนเดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด นอกจากนี้ พื้นที่ศึกษายังได้รับอิทธิพลจากร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ทำให้เกิดพายุฝนตกหนักได้ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อนจากอ่าวไทยพัดผ่านเข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดสภาพฝนตกหนักรุนแรง จนทำให้เกิดอุทกภัยได้ในหลายพื้นที่ของจังหวัดสตูล

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๕	๒,๕๙๕.๗
๒๕๕๖	๒,๒๑๓.๑
๒๕๕๗	๒,๔๙๖.๖
๒๕๕๘	๒,๗๑๓.๗
๒๕๕๙	๑,๙๔๐.๐
๒๕๖๐	๓,๐๓๙.๐
๒๕๖๑	๒,๒๘๙.๕
๒๕๖๒	๑,๙๖๘.๐
๒๕๖๓	๒,๔๓๐.๑
๒๕๖๔	๒,๘๕๐.๕

ที่มา : สถาบันอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสตูล

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๓๕.๗	๑๙.๕	๒๘.๒๔	๙๗	๓๖	๗๙.๕๒
๒๕๕๕	๓๕.๘	๒๑.๘	๒๘.๔๔	๙๗	๔๓	๗๙.๘๔
๒๕๕๖	๓๗.๓	๒๑.๘	๒๘.๓๕	๙๗	๓๓	๗๘.๗๓
๒๕๕๗	๓๘.๒	๑๗.๓	๒๘.๕๒	๙๗	๒๕	๗๗.๘๐
๒๕๕๘	๓๗.๙	๑๘.๘	๒๘.๓๓	๙๗	๓๕	๗๘.๔๐
๒๕๕๙	๓๙.๖	๒๒.๘	๒๘.๙๑	๙๗	๓๑	๗๗.๙๓
๒๕๖๐	๓๕.๘	๒๑.๔	๒๘.๒๗	๙๗	๓๖	๘๐.๗๓
๒๕๖๑	๓๗.๓	๑๙.๘	๒๘.๓๙	๙๗	๓๙	๗๙.๗๒
๒๕๖๒	๓๗.๔	๑๙.๗	๒๘.๗๕	๙๗	๒๗	๗๘.๒๐
๒๕๖๓	๓๘.๕	๒๐.๕	๒๘.๗๒	๙๗	๒๓	๗๙.๗๕
๒๕๖๔	๓๖.๙	๑๙.๖	๒๘.๖๗	๙๗	๓๙	๘๒.๓๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสตูล

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

๑) ลำน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสตูลตั้งอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (รหัสกลุ่มน้ำที่ ๒๕) ครอบคลุมพื้นที่ ๓ กลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ กลุ่มน้ำสาขาคลองละงู (๒๕๑๑) กลุ่มน้ำสาขาคลองมาบัง (๒๕๑๒) และกลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (๒๕๑๓) และสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ ๓ รหัสและชื่อกลุ่มน้ำสาขา จังหวัดสตูล

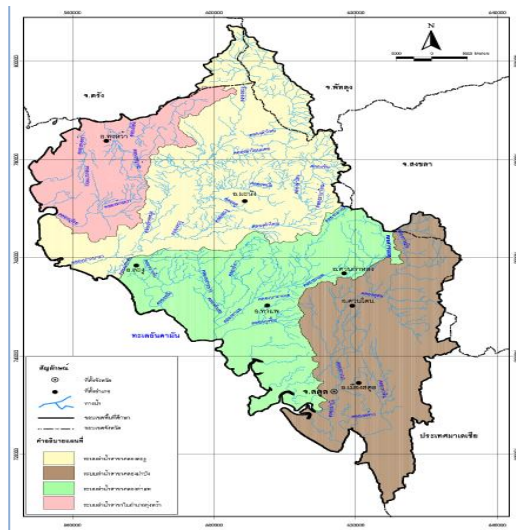
รหัสและชื่อกลุ่มน้ำสาขา	ครอบคลุมอำเภอ	แหล่งน้ำที่สำคัญ
๒๕๑๑ กลุ่มน้ำสาขาคลองละงู	- อ.ควนกาหลง และ อ.มะนังเป็นส่วนใหญ่ - อ.ทุ่งหว้า และ อ.ละงูเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน (จ.ตรัง) - อ.ตะโหมดเป็นบางส่วน (จ.พัทลุง) - อ.ป่าบอน เป็นบางส่วน (จ.พัทลุง)	คลองละงู และ คลองลำโสน
๒๕๑๒ กลุ่มน้ำสาขาคลองมาบัง	- อ.ควนโดน เป็นส่วนใหญ่ - อ.ควนกาหลง และ อ.เมือง เป็นบางส่วน - อ.รัตภูมิ เป็นบางส่วน (จ.สงขลา) - อ.คลองหอยโข่ง เป็นบางส่วน (จ.สงขลา)	คลองคูสน หรือ คลองมาบัง
๒๕๑๓ กลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง	- อ.ท่าแพ - อ.เมือง เป็นส่วนใหญ่ - อ.ละงู อ.ควนกาหลง อ.ควนโดน และ อ.ทุ่งหว้า เป็นบางส่วน	คลองท่าแพ คลองน้ำเค็ม คลองท่าจีน และ คลองบุบาย

รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา	ครอบคลุมอำเภอ	แหล่งน้ำที่สำคัญ
๒๕๑๓ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตอนล่าง (ต.ทุ่งหว่า)	- อ.ทุ่งหว่า อ.ละงู และ อ.มะนังเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน (จ.ตรัง)	คลองลิพัง และ คลองหญ้าระ

หมายเหตุ :- รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา รวมถึงขอบเขตลุ่มน้ำสาขา ยึดถือตามคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ
จากรายงานมาตรฐานลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำสาขา (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๓๘)
- ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (ต.ทุ่งหว่า) มีลำน้ำที่ไหลลงจังหวัดตรัง

แผนที่แสดงระบบลำน้ำสาขาในจังหวัดสตูล

ระบบลำน้ำสาขา คือ ระบบลำน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว่า ระบบลำน้ำสาขาคลองละงู ระบบลำน้ำสาขาคลองท่าแพ และระบบลำน้ำสาขาคลองมาบั่ง สำหรับระบบลำน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว่า ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ จะเป็นระบบลำน้ำที่ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน และไหลลงสู่จังหวัดตรัง จึงทำให้ไม่มีปัญหาน้ำท่วมขัง ลำน้ำในจังหวัดสตูลไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ มีเพียงแม่น้ำสายสั้นๆ และแคบ ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยชาวบ้านเรียกแม่น้ำเหล่านี้ว่า “คลอง” และมีคลองที่สำคัญแบ่งเป็น ๔ ระบบลำน้ำ ดังนี้

๑) คลองละงู หรือคลองลำโลน ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาด้านใต้ของจังหวัดตรัง และพัทลุง ไหลมาทางด้านเหนือของจังหวัดสตูล ตามแนวเส้นแบ่งเขตอำเภอละงูและอำเภอควนกาหลง ไหลมาบรรจบกับคลองปากบารา คลองนี้ยาวประมาณ ๔๗ กิโลเมตร บริเวณปากคลองก่อนไหลลงสู่ทะเลจะกว้างกว่าด้านใน ซึ่งบริเวณปากคลองปากบารานี้เอง ที่ใช้เป็นท่าเทียบเรือสำหรับการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะเภตรา ส่วนคลองแยกด้านเหนือยังคงชื่อคลองละงูเหมือนเดิมไหลออกทะเลบริเวณบ้านบ่อเจ็ดลูกและ เกาะตะโล๊ะแบนแต มีพื้นที่รับน้ำฝน ๙๓๗.๐๘ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๗๐๙.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๒) คลองตุสนหรือ คลองมาบั่ง ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาระหว่างอำเภอควนกาหลงและอำเภอควนโดน ประกอบด้วย ห้วยเล็กๆ หลายสายไหลมารวมกัน ผ่านเขตเทศบาลเมืองสตูล สถานีตำรวจน้ำเกาะนก และไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวตำมะลัง มีพื้นที่รับน้ำฝน ๓๙๑.๓๐ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๑๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๖๗๙.๓๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๓) **คลองท่าแพ หรือคลองบาราเกด** ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาสามยอด ดอนสีเด้น ไหลผ่านอำเภอควนกาหลงเข้าสู่อำเภอท่าแพ และไหลออกสู่ทะเลบริเวณปากอ่าวเกาะแดง สำหรับส่วนที่ไหลผ่านอำเภอท่าแพ มักเรียกว่า คลองท่าแพ มีพื้นที่รับน้ำฝน ๔๕๒.๑๖ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๔) **คลองลำโลนน้อย** ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาเขียว เขาใคร เขาโต๊ะ ไหลผ่านเขตอำเภอควนกาหลง มาบรรจบกับคลองชะลุที่บ้านตาแหลม เป็นคลองที่มีสายน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕) **คลองท่าจีน** ต้นน้ำเกิดบริเวณเทือกเขาติดกับประเทศมาเลเซีย เขตอำเภอเมืองสตูล คลองสายนี้อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมือง ไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่าจีน

นอกจากนี้ ยังมีคลองสายสั้นๆ อีกหลายสาย เช่น คลองปุย คลองเจ๊ะบิลัง คลองกาลัง คลองทุ่งรีน เป็นต้น ซึ่งคลองต่างๆ ในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ ช่วงที่อยู่ใกล้ทะเล ก่อนไหลออกสู่ทะเลจะมีขนาดใหญ่เหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี (สำหรับพื้นที่รับน้ำฝนของระบบลำน้ำข้างต้น คิดจากพื้นที่รับน้ำฝนจริงของแต่ละลำน้ำ จึงไม่ตรงกับพื้นที่รับน้ำฝนของกลุ่มน้ำสาขา)

๑.๑.๔ **ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ** เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

พื้นที่ป่า จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของน้ำทะเลกรณีไม่นับส่วนที่เป็นน้ำทะเล มีเนื้อที่ ๑,๕๔๙,๓๖๓ ไร่) หรือเท่ากับ ๓,๐๑๙.๓๗ ตารางกิโลเมตร ปี ๒๕๖๒ จังหวัดสตูลมีพื้นที่ป่าร้อยละ ๔๐.๑๔ (๗๕๗,๕๒๓.๖๓ ไร่) ต่อมาใน ปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ป่าร้อยละ ๔๐.๑๓ (๗๕๗,๒๙๗.๑๐ ไร่) ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๐.๐๑ (ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๓, กรมป่าไม้) รายละเอียดดังตาราง แบ่งออกเป็นป่าบก (ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๓ ป่า ป่าไม้ถาวร ๗ ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๒ แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง อุทยานแห่งชาติทะเลบัน ๓ แห่ง) เนื้อที่รวมประมาณ ๑,๘๗๗,๙๗๖.๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๑ ของพื้นที่จังหวัด และป่าชายเลน (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ๕ ป่า ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งบางส่วนซ้อนทับป่าสงวนแห่งชาติ) ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ จำนวน ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด

ตาราง ๔ ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสตูล

ปี	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้		
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	ร้อยละ
๒๕๕๙	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๗๔๑,๘๘๕.๒๓	๑,๑๘๗.๐๒	๓๙.๓๑
๒๕๖๐	๑,๘๘๗,๗๐๔.๔๔	๗๔๕,๕๘๕.๗๗	๑,๑๙๒.๙๓	๓๙.๕๑
๒๕๖๑	๑,๘๘๗,๗๐๔.๔๔	๗๕๔,๗๔๒.๗๗	๑,๒๐๗.๕๘	๓๙.๙๘
๒๕๖๒	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๗๕๗,๕๒๓.๖๓	๑,๒๑๒.๐๓	๔๐.๑๔
๒๕๖๓	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๗๕๗,๒๙๗.๑๐	๑,๒๑๑.๖๗๕๓๖	๔๐.๑๓

ที่มา: ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๔, กรมป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ แยกออกเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๘ ป่า (ตามกฎหมายกระทรวง) เนื้อที่รวมประมาณ ๗๒๙,๙๗๔.๕๕ ไร่ แบ่งเป็น ป่าบก ๑๓ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๔๕๒,๕๓๘ ไร่ ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่ พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติ (ตามมติคณะรัฐมนตรี) ๑๒ ป่า เนื้อที่ประมาณ ๕๓๓,๙๘๕.๐๕ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (ตามประกาศกระทรวงฯ) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๒,๗๗๐ ไร่ ป่าชายเลน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓) เนื้อที่ประมาณ ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ (ทับซ้อนกับป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ

(ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๓ แห่ง เนื้อที่ ๑,๒๔๑,๔๐๖.๒๕ ไร่ พื้นที่วนอุทยาน (ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๐,๑๔๒.๑๙ ไร่ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๒ แห่ง เนื้อที่ ๑๗๑,๒๖๒.๑๔ ไร่ รายละเอียดดังตาราง

การสำรวจการถือครองและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๓,๕๓๑ ราย ๔,๙๕๗ แปลง เนื้อที่ ๔๒,๙๘๕ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๕,๐๓๗ ราย ๗,๐๕๐ แปลง เนื้อที่ ๔๕,๗๘๗ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๘,๕๖๘ ราย ๑๒,๐๐๗ แปลง เนื้อที่ ๘๘,๗๗๓ ไร่ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิสูจน์สิทธิ์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ โดยพื้นที่จำนวนนี้เป็นพื้นที่สวนยางพาราของราษฎรร้อยละ ๗๕

ตาราง ๕ ข้อมูลสรุปพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ / ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๑	ป่าควนบ่อน้ำ ท้องที่ตำบลปยู อำเภอมือเมืองสตูล	๔๐๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและป่าสงวน พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๘)
๒	ป่ากุ่มและป่าบุไถ่ ท้องที่ตำบลควนสตอ ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน และตำบลเกตุรี ตำบลคลองขุด ตำบลปยู อำเภอมือเมืองสตูล	๑๐๗,๐๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๐ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๓	ป่าเขาค้อม ป่าเขาแดง และป่าเขาใหญ่ ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง	๕๕,๔๐๘	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๗๙๐ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
๔	ป่าควนกาหลง ท้องที่ตำบลควนกาหลง ตำบลอุไคเจริญ อำเภอกวนกาหลง	๑๑,๘๘๗	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๕	ป่าเขาหมาไม่หยก ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง	๑๓,๑๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑
๖	ป่าควนโต๊ะอม ป่าควนขี้หมา และป่าควนท่าหิน ท้องที่ตำบลควนขัน ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลบ้านควน อำเภอมือเมืองสตูล	๑๑,๓๐๖	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๐๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๔๘๘)

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๗	ป่าห้วยหมิง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๙๑,๖๔๓	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๘	ป่าดงเขือกช้าง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๒๘,๖๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑)
๙	ป่าควนบารายี ป่าควนโรงพัก และป่าควนสังหยุด ท้องที่ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า	๙,๖๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ (พระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดิน ในราชการกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕)
๑๐	ป่าพยอมงาม ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู	๔,๑๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๑	ป่าตระ ป่าห้วยตลอด และป่าเขาชุมทรัพย์ ท้องที่ตำบลทุ่งหว้า ตำบลนาทอน ป่าแก่บ่อหิน อำเภอทุ่งหว้า และตำบลกำแพง ตำบลน้ำผุด อำเภอละงูตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอเม่นัง	๙๓,๗๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๒	ป่าควนทัง และป่าเขาขาว ท้องที่ตำบลกำแพง ตำบลเขาขาว ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู และตำบลนาทอน ตำบลป่าแก่บ่อหิน อำเภอทุ่งหว้า	๒๓,๖๑๙	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗
๑๓	ป่าห้วยบ่วง ป่าเขาแดง และป่าเขาโต๊ะตุ ท้องที่ตำบลกำแพงอำเภอละงู	๑,๘๗๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๑ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๑๔	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๑ ท้องที่ตำบลชอนคลาน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลทุ่งบุหลัง ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า และตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๘๙,๒๘๑	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๖๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๑๕	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๒ ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู ตำบลแปะระ ตำบลท่าแพ ตำบลสาคร ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ และตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล	๒๕,๙๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑
๑๖	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๓ ป่าป่าเต็ง และป่าปลักจูด ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล	๓๐,๕๙๓.๗๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๗	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๔ ป่าเจ๊ะบิลัง ป่าต้นหยงโป และป่าตำมะลัง ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลต้นหยงโป ตำบลตำมะ ลัง ตำบลควนขัน ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล	๕๕,๖๘๗	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๘	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๕ ท้องที่ตำบลคลองขุด ตำบลปูยู ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล	๗๕,๙๒๔.๘๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ และประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๙๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

ตาราง ๖ ข้อมูลสรุปป่าที่คณะกรรมการมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ (ป่าไม้ถาวร) ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อป่าไม้ถาวร/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามมติคณะกรรมการ
๑	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๑ ท้องที่ตำบลชอนคลาน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลทุ่งบุหลัง ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า และตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๘๙,๒๘๑	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๖๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๒	ป่าห้วยบ่วง ป่าเขาแดง และป่าเขาโต๊ะคู ท้องที่ตำบลกำแพง อำเภอละงู	๑,๘๗๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๑ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๓	ป่าควนกาหลง ท้องที่ตำบลตำบลควนกาหลง ตำบลอุไ้เดเจริญ อำเภอควนกาหลง	๑๑,๘๘๗	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๔	ป่าดงเชือกช้าง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๒๘,๖๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑
๕	ป่าพยอมงาม ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู	๔,๑๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๖	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๒ ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู ตำบลแปะ - ระ ตำบลท่าแพ ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ และตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล	๒๕,๙๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑
๗	ป่าห้วยกะหมิง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๙๑,๖๔๓	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

ลำดับ ที่	ชื่อป่าไม้ถาวร/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามมติคณะรัฐมนตรี
๘	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๓ ป่าปาเต๊ะ และป่าปลักจูด ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล	๓๐,๕๙๓.๗๕	ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
๙	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๔ ป่าเจ๊ะบิลัง ป่าตันหยงโป และป่าตำมะลัง ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป ตำบลตำมะลัง ตำบลควนขัน ตำบลคลองชูด อำเภอเมืองสตูล	๕๕,๖๘๗	ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๐	ป่าควนโต๊ะอม ป่าควนซี้หมา และป่าควนท่าหิน ท้องที่ตำบลควนขัน ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล	๑๑,๓๐๖	ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
๑๑	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๕ ท้องที่ตำบลตำมะลัง ตำบลคลองชูด ตำบลปยู อำเภอเมืองสตูล	๗๕,๙๒๔.๘๐	ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ ประกาศตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔
๑๒	ป่ากุ่มและป่าบุไถ่ ท้องที่ตำบลควนสตอ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน และตำบลปยู ตำบลเกตรี ตำบลคลองชูด อำเภอเมืองสตูล	๑๐๗,๐๒๕	ประกาศตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๔๐ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

ตาราง ๗ ข้อมูลสรุปพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	ทะเลบัน ท้องที่ ตำบลควนสตอ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน และตำบลเกตรี ตำบลบ้านควน ตำบลปยู ตำบลคลองซุด อำเภอเมืองสตูล	๑๒๒,๕๐๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ (ฉบับเดิม พ.ศ. ๒๕๒๓)
๒	ตะรุเตา ท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล	๙๓๑,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๗ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๗
๓	หมู่เกาะเกตรา ท้องที่ตำบลขนคลาน อำเภอทุ่งหว้า และ ตำบลแหลมสน ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๓๐๘,๙๘๗	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๗

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

ตาราง ๘ ข้อมูลสรุปพื้นที่วนอุทยาน ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อวนอุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	น้ำตกธาราสวรรค์ ท้องที่ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง	๑๑,๐๗๗.๒๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

ตาราง ๙ ข้อมูลสรุปพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	เขาบรรทัด ท้องที่ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง และตำบลน้ำผุด อำเภอละงู ตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง	๘๘,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๘
๒	โตนงาช้าง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลงและ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๘๓,๐๑๒.๑๔ ๒๙,๑๖๖ ๕๓,๘๔๖.๑๔	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชกฤษฎีกา ขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่า ป่าโตนงาช้าง(เพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

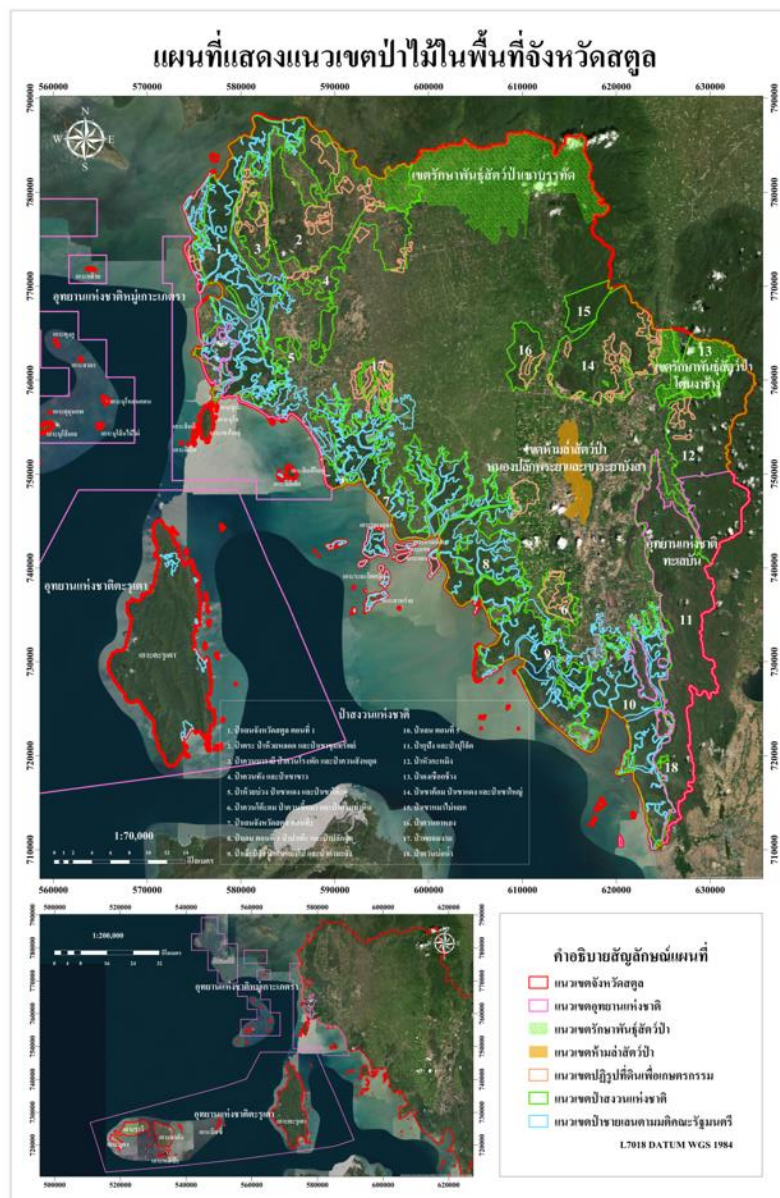
ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

ตาราง ๑๐ ข้อมูลสรุปพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	หนองปลักพระยาและเขาระยาบังสา ท้องที่ตำบลฉลุง ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล และตำบลควนโดน ตำบล ย่านซื่อ อำเภอกวนโดน	๑๒,๗๗๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ (ฉบับเดิม ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๓)

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, มกราคม ๒๕๖๕

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๑๑ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/เมือง/ ตำบล	อบต.
๑. อำเภอเมืองสตูล	๘๘๑.๐๑	๓๔.๑๒	๕.๒	๑๒	๗๑	๔	๑๐
๒. อำเภอละงู	๓๒๔.๐๐	๑๒.๕๕	๕๐	๖	๖๑	๑	๖
๓. อำเภอทุ่งหว้า	๒๗๒.๖๓	๑๐.๕๖	๗๖	๕	๓๕	๑	๕
๔. อำเภอควนกาหลง	๓๙๖.๐๐	๑๕.๓๔	๓๒	๓	๓๒	-	๓
๕. อำเภอควนโดน	๑๙๙.๐๓	๗.๗๑	๒๑	๔	๓๑	๑	๔
๖. อำเภอท่าแพ	๑๙๗.๒๕	๗.๖๔	๒๘	๔	๓๑	-	๔
๗. อำเภอมะนัง	๓๑๒.๐๐	๑๒.๐๘	๕๐	๒	๑๙	-	๒
รวม	๒,๕๘๑.๙๒	๑๐๐	-	๓๖	๒๘๐	๗	๓๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๑๒ จำนวนประชากรของจังหวัดสตูล

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	อำเภอเมืองสตูล	๕๗,๑๖๒	๕๘,๒๑๕	๑๑๕,๓๗๗	๔๐,๐๓๐
	- อำเภอเมืองสตูล	๓๒,๕๘๑	๓๓,๔๒๒	๖๖,๐๐๓	๑๘,๗๐๗
	- เทศบาลเมืองสตูล	๑๐,๘๘๖	๑๑,๖๗๙	๒๒,๕๖๕	๑๐,๐๘๑
	- เทศบาลตำบลคลองขุด	๑๐,๕๘๒	๙,๘๖๘	๒๐,๔๕๐	๙,๒๒๙
	- เทศบาลตำบลเจ๊ะบิลัง	๑,๙๙๗	๒,๐๒๓	๔,๐๒๐	๑,๐๐๘
	- เทศบาลตำบลฉลุง	๑,๑๑๖	๑,๒๒๓	๒,๓๓๙	๑,๐๐๕
๒	อำเภอละงู	๓๖,๕๔๙	๓๗,๒๑๔	๗๓,๗๖๓	๒๔,๑๕๙
	- อำเภอละงู	๓๔,๑๙๓	๓๔,๕๙๐	๖๘,๗๘๓	๒๑,๒๘๓
	- เทศบาลตำบลกำแพง	๒,๓๕๖	๒,๖๒๔	๔,๙๘๐	๒,๘๗๖
๓	อำเภอทุ่งหว้า	๑๒,๒๕๖	๑๒,๒๕๐	๒๔,๕๐๖	๘,๐๒๓
	- อำเภอทุ่งหว้า	๑๐,๖๗๒	๑๐,๕๙๘	๒๑,๒๗๐	๖,๗๘๔
	- เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	๑,๕๘๔	๑,๖๕๒	๓,๒๓๖	๑,๒๓๙
๔	อำเภอควนกาหลง	๑๗,๘๘๑	๑๗,๘๐๗	๓๕,๖๘๘	๑๒,๐๓๗
๕	อำเภอควนโดน	๑๓,๕๖๔	๑๓,๖๖๙	๒๗,๒๓๓	๘,๐๔๐
	- อำเภอควนโดน	๑๐,๘๕๐	๑๐,๙๓๖	๒๑,๗๘๖	๖,๐๘๗
	- เทศบาลตำบลควนโดน	๒,๗๑๔	๒,๗๓๓	๕,๔๔๗	๑,๙๕๓
๖	อำเภอท่าแพ	๑๔,๗๔๙	๑๔,๙๖๕	๒๙,๗๑๔	๘,๘๕๙
๗	อำเภอมะนัง	๙,๔๗๙	๙,๐๗๕	๑๘,๕๕๔	๖,๔๑๔
รวม		๑๖๑,๖๔๐	๑๖๓,๑๙๕	๓๒๔,๘๓๕	๑๐๗,๕๖๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ศาสนา

จังหวัดสตูล มีวัด จำนวน ๔๓ วัด ที่พักสงฆ์ จำนวน ๒๙ แห่ง มัสยิด ๒๓๘ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓ แห่ง ศาลเจ้า ๓ แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาเป็นศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ ตามลำดับ

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๓.๒ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญ

๑) การเข้าสู่ันต์ เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “เข้าแขก” หรือ “คิตาน” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่ันต์ ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๒) พิธีกินเหนียวประเพณีการกินเหนียว จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่ันต์ คำว่า “กินเหนียว” มีใช้ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไป

๓) งานแข่งขันว่าวประเพณีจังหวัดสตูลเป็นการแข่งว่าว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน หลังจากเสร็จสิ้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว การแข่งขันว่าวจะจัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี มีการจัดแข่งขัน ๓ ประเภท คือ ว่าวเสียงดัง ว่าวขึ้นสูง ว่าวสวยงาม

๔) งานเทศกาลถือศีลกินเจ จะจัดในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ณ ศาลเจ้าไปเจ้าแก้ง อำเภอมือเมืองสตูล จังหวัดสตูล เทศกาลกินเจเป็นความเชื่อของชาวจีนที่ถือเอาวันที่ ๑ เดือน ๙ ของทุกปี เป็นการเริ่มต้นของการไม่กินเนื้อสัตว์ ภายในช่วงเวลา ๙-๑๐ วัน ซึ่งในระหว่างนี้ก็ควรจะทำบุญทำทาน เพื่อเป็นการชำระ ทั้งร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์

๕) งานประเพณีลอยเรือของชาวเลเกาะหลีเป๊ะ งานประเพณีลอยเรือของชาวเล ทำกันปีละ ๒ ครั้ง คือในเดือน ๖ (พฤษภาคม) และเดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) ผู้ริเริ่ม คือ "โต๊ะฮีหลี" ซึ่งชาวเลถือว่าเป็นบรรพบุรุษคนสำคัญ เพราะเป็นผู้บุกเบิกเกาะนี้เป็นคนแรกและเป็นที่เคารพนับถือของชาวเลเป็นอย่างดีในขณะมีชีวิตอยู่ เมื่อโต๊ะฮีหลีตายไปแล้ว ชาวเลได้สร้างศาลาหรือศาลเป็นที่สิงสถิตดวงวิญญาณไว้ในบริเวณหมู่บ้าน เพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีและเคารพบูชา ถือกันว่าเป็นดวงวิญญาณที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวเลจะมาบนบานเพื่อขอพรเป็นประจำก่อนจะออกไปทะเลเพื่อจับปลา เพราะมีความเชื่อว่าดวงวิญญาณจะบันดาลให้เกิดความเป็นสิริมงคลและอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ

๖) วันฮารีรายอเป็นวันรื่นเริงประจำปีของชาวมุสลิม วันฮารีรายอมีปีละ ๒ ครั้ง คือวันฮารีรายออิฎิ้ลฟิตรี เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน วันอิฎิ้ลฟิตรี ตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติ และวันฮารีรายออิฎิ้ลอัตฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีชีพเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรานี้ว่า วันอีดใหญ่

๗) เดือนเราะมะฎอน (อาหรับ: رمضان) หรือสะกดรอมะฎอนหรือรอมฎอนคือเดือนที่ ๙ ของปฏิทินฮิจญ์เราะฮ์หรือปฏิทินอิสลามเป็นเดือนที่มุสลิมถือศีลอดทั้งเดือน ด้วยเหตุนี้จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่าเดือนบวชและถือว่าเป็นเดือนที่สำคัญที่สุดเดือนหนึ่งมุสลิมจะต้องอดอาหารเพื่อที่จะได้มีความรู้สึกถึงคนที่ไม่ได้รับการดูแลจากสังคม เช่น คนยากจน เป็นต้นและเดือนนี้ยังเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาเป็นทางนำให้กับมนุษย์มุสลิมจึงต้องอ่านอัลกุรอานเพื่อศึกษาถึงสิ่งที่พระเจ้าต้องการให้มนุษย์รู้ว่าการเป็นอยู่ในโลกนี้และโลกหน้าจะเป็นอย่างไร และจะต้องทำตัวอย่างไร บ้างกิจกรรมพิเศษของ

มุสลิมในกายชุมชนหุ คือการละหมาดตะรอเวียะฮ์ ในยามค่ำของเดือนนี้เมื่อสิ้นเดือนเราะมะฎอนแล้วจะมีการเฉลิมฉลองในวันที่ ๑ เดือนเซาวาลเรียกว่าอีดิลฟิตรี

๘) งานวันเมาลิดกลางจังหวัดสตูล เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงหลักคำสอนและผลงานของท่านศาสดามุฮัมมัด เพื่อเป็นการส่งเสริมสถานบันศาสนาอิสลามและพี่น้องกำลังของพี่น้องมุสลิมในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัด จัดขึ้นช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

๙) หนึ่งตะลุงคน “หนึ่งตะลุงคน” ตำบลอุโตเจริญ เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตในท้องถิ่นสืบทอดสู่ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และได้สัมผัสกับวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาเมื่อครั้งอดีต

๑๐) ประเพณี ไหว้ผีโบ (ผีหมู่ หรือ พวกผีทั้งหมด) นิยามศัพท์ภาษาถิ่นใต้ คำว่า “โบ” แปลว่า หมู่ พวก ประเพณีไหว้ผีโบ เป็นงานประเพณีที่มีความสำคัญ โดยได้สืบทอดกันมากับอำเภอทุ่งหว้าตั้งแต่อดีตในยุคแรก ๆ การไหว้ ผีโบได้แยกกระทำเป็นตระกูล แต่ละตระกูลไป ต่อมาเมื่อแต่ละตระกูลมีลูกหลานมากขึ้นจึงได้มาทำพิธีไหว้ร่วมกันเป็นพิธีใหญ่เพียงครั้งเดียว การไหว้ผีโบ (ผีหมู่) หมายถึง การไหว้ผีหัวตลาด (บริเวณตลาดหน้าโรงพยาบาลทุ่งหว้าเก่า) ไหว้หน้าตลาด ไหว้กลางเมือง เพื่อทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ที่ตายไปแล้ว ไม่มีญาติคอยทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้นั่นเอง

๑๑) ดาระ ดาระเป็นศิลปะการแสดงที่นิยมกันเฉพาะหมู่ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล ปัจจุบันดาระในจังหวัดสตูล มีเพียงคณะเดียวคือที่ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน สืบทอดต่อมาจากนายทอง มาลินี ซึ่งเคยเล่นดาระมาตั้งแต่สมัยหนุ่มๆ และมีคณะดาระเป็นของตนเอง ต่อมาเมื่อชราภาพลงผู้ร่วมคณะได้แยกย้ายกันไป บ้างก็ตายจากกันไป เหลือเพียงนายทอง มาลินี เพียงคนเดียว เมื่อหลายสิบปีมาแล้ว นายทอง มาลินี ได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้นักเรียนโรงเรียนควนโดนวิทยา ซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาในสมัยนั้น ในการถ่ายทอดการแสดงดาระที่โรงเรียนแห่งนี้ ผู้เรียนมีทั้งนักเรียนและครู จนนางสมศรี ชอบกิจ ครูโรงเรียนควนโดนวิทยา สามารถแสดงได้ นายทอง มาลินี เป็นวิทยากรโรงเรียนนี้อยู่ประมาณ ๖ - ๗ ปีจนอายุมากขึ้น นางสมศรี ชอบกิจ จึงรับช่วงเป็นวิทยากรแทนและได้นำศิลปะการแสดงดาระนี้ไปเป็นหลักสูตรวิชาเลือก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา นอกจากนั้น ยังถ่ายทอดให้กับชาวบ้านในละแวกนั้นที่สนใจจนสามารถรับงานแสดงได้ ทั้งประเภทประชาชนทั่วไปและนักเรียน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑) ทางรถยนต์

จังหวัดสตูล มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด ที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัด ระหว่างอำเภอ และระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ทางหลวงที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสตูล มีทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๖ สายยন্ত্রการกำธร เป็นทางหลักที่สามารถเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง โดยไปเชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษมที่สี่แยกคูหา เขตอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา แยกซ้ายไปจังหวัดพัทลุง แยกขวาไปอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ ๖๗ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๔ สายฉลุง-ตรัง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดตรัง ระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร เริ่มจากสามแยกฉลุง ผ่านอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอปะเหลียน และอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

โครงข่ายทางหลวงชนบทสายรองในพื้นที่จังหวัดสตูล ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ซึ่งได้กระจายตามพื้นที่ในอำเภอต่าง ๆ มีจำนวน ๓๕ สายทาง ระยะทางรวม ๕๔๙.๖๖๖ กิโลเมตร สายทาง ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑๐๙ สายทาง ระยะทางรวม ๓๒๐.๙๗๗

กิโลเมตร จำนวนสายทางในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓,๐๑๑ สายทาง ระยะทางรวม ๖,๓๘๙.๘๘กิโลเมตร

๒) ทางรถไฟ

จังหวัดสตูลไม่มีสถานีรถไฟ แต่สามารถเดินทางไปกับขบวนรถกรุงเทพฯ-ยะลา, กรุงเทพฯ-หาดใหญ่หรือกรุงเทพฯ-สุโขทัย-ลก ลงที่สถานีรถไฟหาดใหญ่จากนั้นต่อรถตู้โดยสารหรือรถโดยสารประจำทางเข้าจังหวัดสตูล ระยะทาง ๙๘ กิโลเมตร หรือเดินทางกับขบวนรถกรุงเทพฯ - ตรัง, กรุงเทพฯ - กันตังลงที่สถานีรถไฟตรัง จากนั้นต่อรถตู้โดยสารหรือรถโดยสารประจำทาง หรือแท็กซี่ เข้าสู่จังหวัดสตูล

๓) ทางเครื่องบิน

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ แต่สามารถเดินทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หรือจังหวัดตรัง ดังนี้

เส้นทางที่ ๑ กรุงเทพฯ-หาดใหญ่แล้วต่อรถแท็กซี่หรือรถโดยสารประจำทางจากตัวอำเภอหาดใหญ่เข้าจังหวัดสตูลอีกประมาณ ๙๘ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ กรุงเทพฯ - ตรัง แล้วต่อด้วยรถโดยสารประจำทาง รถตู้ หรือรถแท็กซี่จากในเมืองสู่จังหวัดสตูล ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๔) ทางทะเล

ความยาวชายฝั่งทะเลจังหวัดสตูล ๑๔๔.๘ กิโลเมตร มีคลองสายหลัก ๖ สาย ความยาวรวม ๒๗๗.๕๕ กิโลเมตร มีเกาะในทะเลจำนวน ๑๐๕ เกาะ เกาะที่มีผู้คนมาถิ่นฐานอาศัยอยู่ จำนวน ๙ เกาะ การคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ เป็นการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ และการเดินทางระหว่างประเทศไปยังประเทศมาเลเซียทางทะเล

จังหวัดสตูลมีท่าเรือจำนวน ๒ ท่าเรือ ดังนี้

๑) ท่าเรือท่ามะลิ เป็นท่าเทียบเรือ ตั้งอยู่ใน ตำบลท่ามะลิ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นท่าที่สามารถเดินทางไปเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซียโดยเรือเฟอร์รี่ มีเรือออกจากท่าเรือทุกวัน

๒) ท่าเรือปากบารา อยู่ห่างจากอำเภอละงูประมาณ ๘ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ปากคลองละงู ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู เป็นท่าเรือที่อยู่ใกล้เกาะตะรุเตามากที่สุด ระยะทางประมาณ ๒๒ กิโลเมตรและใกล้ท่าเรือเป็นที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา บริเวณท่าเรือปากบารายังมีบริษัทเอกชนนำเที่ยวและบริการเรือของบริษัทเอกชนไปยังเกาะตะรุเตา และเกาะหลีเป๊ะ

การเดินทางจากสตูลไปยังจังหวัดใกล้เคียง

๑. ตรัง ๑๔๐ กิโลเมตร
๒. พัทลุง ๑๓๔ กิโลเมตร
๓. สงขลา ๑๒๕ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล มีสำนักงานให้บริการ จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้

๑. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล
๒. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอละงู
๓. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอควนกาหลง
๔. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอ้อยอำเภอนาทวี สังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาจังหวัดสตูล
๕. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอ้อยอำเภอทุ่งหว้า สังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาอำเภอละงู

๖. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอ้อยอำเภอมะนัง สังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาอำเภอควนกาหลง ในปี ๒๕๖๔ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในจังหวัดสตูลมีจำนวนลดลง ร้อยละ ๐.๗๙ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ส่งผลให้การจำหน่ายและการใช้กระแสไฟฟ้าภายในจังหวัดสตูลลดลง ร้อยละ ๔.๔๑ ตารางที่ ๑.๑ แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ เมื่อมองในภาพรวมตามตารางจะพบว่าจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับการจำหน่ายและการใช้กระแสไฟฟ้าที่มีทิศทางการจำหน่ายและการใช้กระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้น อาจจะมีเพิ่มหรือลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบแต่ละปี

ตารางที่ ๑๓ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

ปี	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	เพิ่มขึ้น/ลดลง (ร้อยละ)	การจำหน่ายและใช้กระแสไฟฟ้า (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	เพิ่มขึ้น/ลดลง (ร้อยละ)
๒๕๕๙	๙๔,๖๙๘	๒.๒๙	๓๔๗,๓๑๓,๒๕๒	๓.๙๓
๒๕๖๐	๙๖,๕๗๓	๑.๙๘	๓๔๖,๘๘๒,๗๒๔	-๐.๑๒
๒๕๖๑	๙๘,๒๓๑	๑.๗๒	๓๘๑,๑๗๕,๓๑๖	๙.๘๙
๒๕๖๒	๑๐๑,๙๓๖	๓.๗๗	๓๗๐,๗๐๗,๙๖๐	-๒.๗๕
๒๕๖๓	๑๐๓,๘๓๙	๑.๘๗	๓๗๓,๙๒๑,๕๑๑	๐.๘๗
๒๕๖๔	๑๐๓,๐๒๑	-๐.๗๙	๓๕๗,๔๑๖,๐๕๒	-๔.๔๑

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

จากตารางเป็นการแสดงผลโดยภาพรวมของจังหวัดสตูลเพื่อทราบถึงข้อมูลของผู้ใช้ไฟฟ้ารวมถึงการจำหน่ายและการใช้กระแสไฟฟ้าภายในจังหวัดสตูล ซึ่งเมื่อแยกตามประเภทผู้ใช้นี้ดังตารางที่ ๑.๒ ตารางแสดงการจำหน่ายและการใช้กระแสไฟฟ้าแยกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ จะพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านและที่อยู่อาศัย และกิจการขนาดกลาง มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนหนึ่งมาจากมาตรการป้องกันโควิด - ๑๙ ที่มีการจำกัดพื้นที่และลักษณะการทำงาน แต่ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอื่นๆ ที่ประกอบด้วย ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท กิจการเฉพาะอย่าง องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตรไฟชั่วคราว มีจำนวนการจำหน่ายและการใช้ไฟฟ้าลดลง

ตารางที่ ๑๔ การจำหน่ายและใช้กระแสไฟฟ้าแยกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

หน่วย : กิโลวัตต์ - ชั่วโมง

ปี/ ประเภท ผู้ใช้	บ้านอยู่อาศัย	กิจการ ขนาดเล็ก	กิจการ ขนาดกลาง	กิจการ ขนาดใหญ่	อื่นๆ	รวม
๒๕๕๙	๑๓๔,๓๘๘,๒๘๔	๕๕,๓๘๘,๖๐๕	๑๐๑,๙๘๓,๑๑๘	๕๒,๗๕๓,๑๔๒	๒,๘๐๐,๑๐๓	๓๔๗,๓๑๓,๒๕๒
๒๕๖๐	๑๓๕,๒๕๐,๕๗๔	๕๓,๘๑๗,๗๓๖	๙๖,๕๕๘,๘๒๗	๕๘,๓๗๔,๘๐๙	๒,๘๘๐,๗๗๘	๓๔๖,๘๘๒,๗๒๔
๒๕๖๑	๑๓๘,๑๗๓,๙๙๐	๕๔,๘๗๙,๔๓๕	๙๒,๖๓๘,๘๖๘	๙๒,๖๓๘,๘๖๘	๒,๘๔๔,๑๕๕	๓๘๑,๑๗๕,๓๑๖
๒๕๖๒	๑๔๒,๐๑๘,๒๑๙	๕๕,๕๙๖,๙๒๗	๙๑,๓๓๒,๙๙๔	๕๕,๓๓๒,๖๘๖	๒๖,๔๒๗,๑๓๔	๓๗๐,๗๐๗,๙๖๐
๒๕๖๓	๑๕๐,๑๙๔,๘๘๓	๕๔,๒๖๑,๓๘๘	๘๖,๙๕๗,๐๘๘	๕๕,๖๐๓,๗๑๓	๒๗,๙๐๔,๔๓๙	๓๗๓,๙๒๑,๕๑๑
๒๕๖๔	๑๕๖,๙๐๔,๒๐๓	๕๓,๗๔๕,๒๒๗	๙๑,๖๐๑,๖๙๙	๕๒,๓๓๕,๗๙๒	๒,๘๒๗,๑๓๑	๓๕๗,๔๑๖,๐๕๒

หมายเหตุ : กลุ่มอื่นๆ ประกอบด้วย ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท กิจการเฉพาะอย่าง องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตรไฟชั่วคราว

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

มีด่าน ศุลกากร

- ๑. ด้านศุลกากรสตูล ที่ตั้ง ตรงบริเวณหัวแหลมปากอ่าวตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ประเภท ด้านชายแดนท่าเรือ
- ๒. ด้านศุลกากรวังประจัน ที่ตั้ง หลักกิโลเมตรที่ ๒๒ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๑๘๔ ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล ประเภท ด้านชายแดนคนเดินเท้า

ตรวจพืช

- ๑. ด้านตรวจพืชท่าเรือสตูล ที่ตั้ง ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
  - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
  - ที่ตั้งสถานกักพืช ไม่มี มี
- ๒. ด้านตรวจพืชวังประจัน ที่ตั้ง ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล
  - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
  - ที่ตั้งสถานกักพืช ไม่มี มี

ตรวจประมง

- ศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจประมงเขต ๙ (สตูล)
  - ที่ตั้ง ๔๙๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
  - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
  - ที่ตั้งสถานกักสัตว์น้ำ ไม่มี มี

ปศุสัตว์

- ด่านกักกันสัตว์สตูล ที่ตั้ง ถนนยนตรการกำธร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
  - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
  - ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๔.๑ การประปา

จังหวัดสตูล มีที่ทำการประปา ๒ แห่ง คืออำเภอเมืองและอำเภอละงู มีสถานีผลิตน้ำประปา จำนวน ๔ แห่งคือ อำเภอกวนโดน ตำบลวังประจัน อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

ตารางที่ ๑๕ จำนวนกำลังการผลิตและปริมาณน้ำจ่าย

สถานที่ผลิตน้ำ	กำลังการผลิต (ลบ.ม/ชม.)	ปริมาณน้ำจ่าย (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้ แยกตามประเภท (ราย)					รวม
			ที่อยู่อาศัย	ส่วนราชการ	ธุรกิจขนาดเล็ก	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจขนาดใหญ่	
สาขาสตูล								
๑.กวนโดน	๑,๒๐๐	๕๘๗,๙๒๒	๑๕,๙๓๒	๒๕๘	๒,๓๘๙	๓๗	๓๒๙	๑๘,๙๔๕
๒.วังประจัน	๕๐	๑๒๔	๑๔	๓	-	-	-	๑๗
สาขาละงู								
๓.ละงู	๖๐๐	๑๔๒,๙๖๗	๖,๔๘๑	๑๐๘	๑,๒๑๐	๗	๒๒๘	๘,๐๓๔
๔.ทุ่งหว้า	๕๐	๑๖,๖๒๐๐	๙๓๒	๒๒	๑๐๘	๓	๒๐	๑,๐๘๕

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสตูล, สาขาละงู

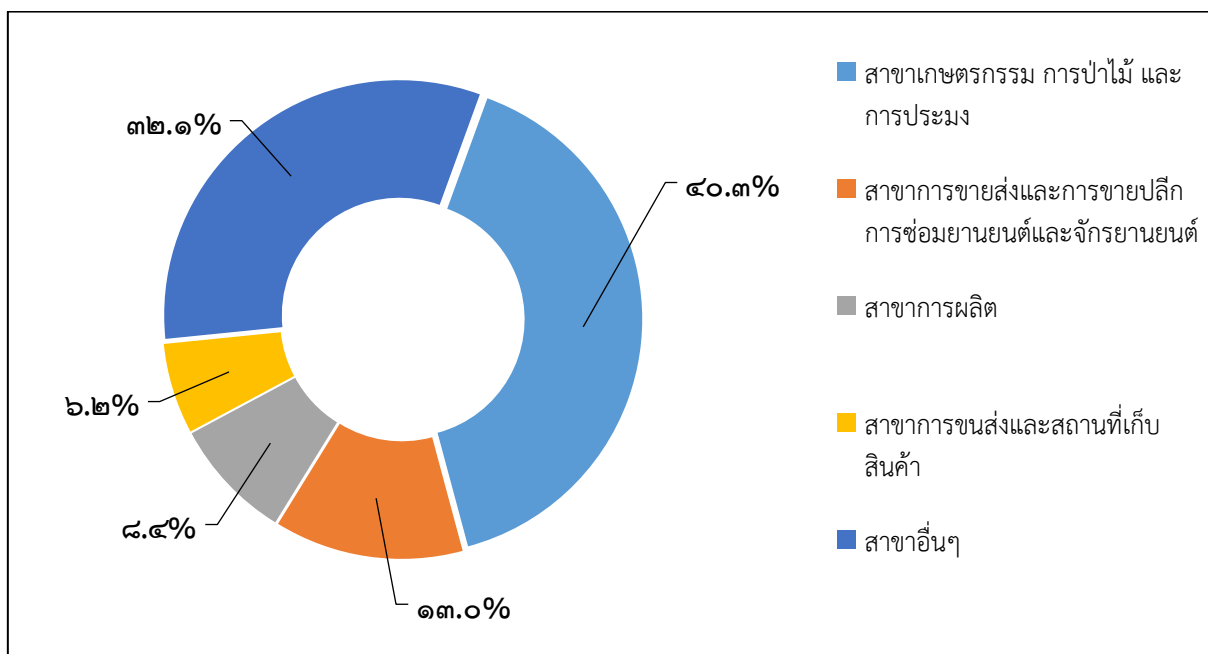
๑.๔.๔.๒ การสื่อสารไปรษณีย์

จังหวัดสตูลมีที่ทำการไปรษณีย์ เป็นที่ทำการไปรษณีย์จังหวัด ๑ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอ ๖ แห่ง เคาเตอร์บริการไปรษณีย์ ๒ แห่ง คือ เคาเตอร์บริการไปรษณีย์สตูลธานี อ. เมือง จ.สตูล และเคาเตอร์บริการไปรษณีย์ปากบารา อ.ปากน้ำ จ.สตูล ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน ๒๔ แห่ง ร้านจำหน่ายตราไปรษณียากร ๖ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งให้บริการระบบเคาเตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ (Counter Automation) โดยให้บริการไปรษณีย์ครบวงจร (One Stop Service) และบริการรับส่งสิ่งของขนาดใหญ่ (Logispost) และมีเป้าหมายที่จะเปิดให้บริการเคาเตอร์บริการไปรษณีย์เพิ่มเติมอีก ๑ แห่ง ประกอบด้วย เคาเตอร์บริการไปรษณีย์มะนัง อ.มะนัง จ.สตูล

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

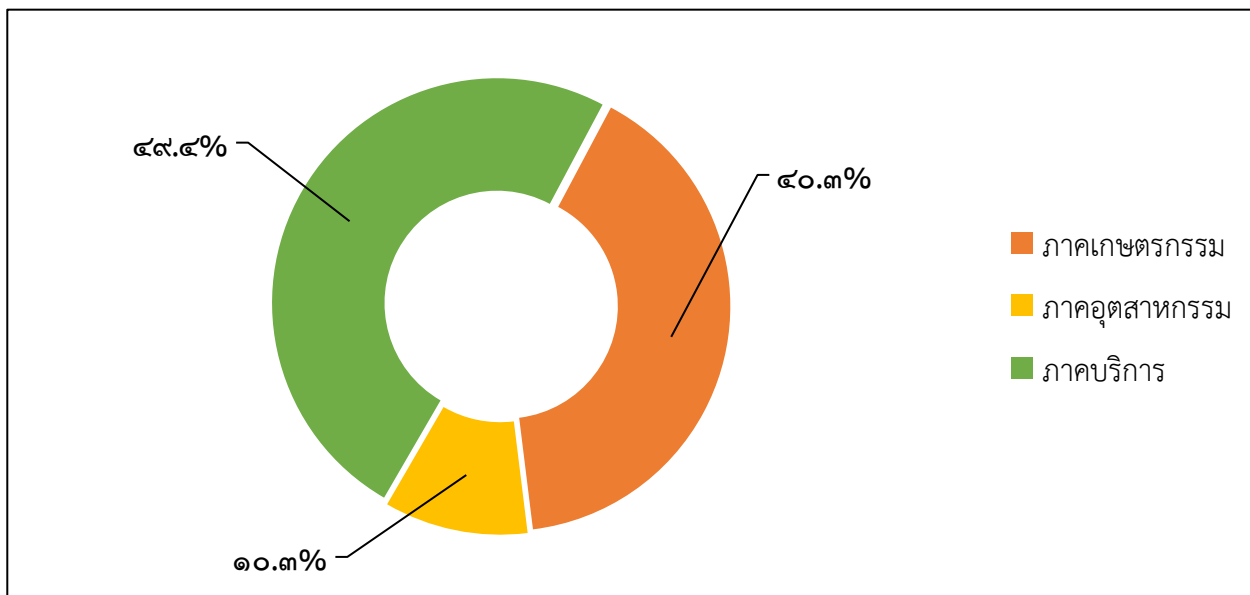
โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓ (แบ่งตามสาขาการผลิต) ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง เป็นหลักโดยมีสัดส่วนร้อยละ ๔๐.๓ สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่งและการขายปลีกฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๓.๐ สาขาอุตสาหกรรมการผลิตมีสัดส่วนร้อยละ ๘.๔ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า มีสัดส่วนร้อยละ ๖.๒ และสาขาอื่น ๆ ร้อยละ ๓๒.๑ ตามลำดับ

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ณ ราคาประจำปี ปี ๒๕๖๓ (แบ่งตามภาคการผลิต)

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสตูล ขึ้นอยู่กับภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๙.๔ ภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนร้อยละ ๔๐.๓ และภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๓ มูลค่าการผลิตส่วนใหญ่มาจากเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจสำคัญ คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าแนวโน้มภาคเกษตรกลับมาขยายตัวอีกครั้งจากที่หดตัวตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ส่งผลต่อภาคบริการในจังหวัดที่ปรับตัวลดลงอย่างชัดเจน

ภาคการผลิต	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ภาคเกษตรกรรม	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๒๔	๑๑,๓๒๘	๑๓,๒๔๗
สัดส่วน (ร้อยละ)	๔๑.๔	๔๑.๑	๓๗.๓	๓๕.๘	๓๖.๖	๔๐.๓
ภาคอุตสาหกรรม	๓,๓๔๔	๓,๓๐๑.๖	๓,๘๑๙	๓,๕๐๐	๓,๔๒๓	๓,๓๙๙
สัดส่วน (ร้อยละ)	๑๐.๕	๑๐.๑	๑๒.๐	๑๑.๗	๑๑.๑	๑๐.๓
ภาคบริการ	๑๕,๓๙๑	๑๖,๐๒๙.๐	๑๖,๑๔๑	๑๕,๗๒๘	๑๖,๑๗๐	๑๖,๒๕๖
สัดส่วน (ร้อยละ)	๔๘.๑	๔๘.๘	๕๐.๗	๕๒.๕	๕๒.๓	๔๙.๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๓๑,๙๙๖	๓๒,๗๙๙	๓๑,๘๓๐	๒๙,๙๕๓	๓๐,๙๒๑	๓๒,๙๐๒
	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

๑.๔.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (GPP) ๑๖ สาขา (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

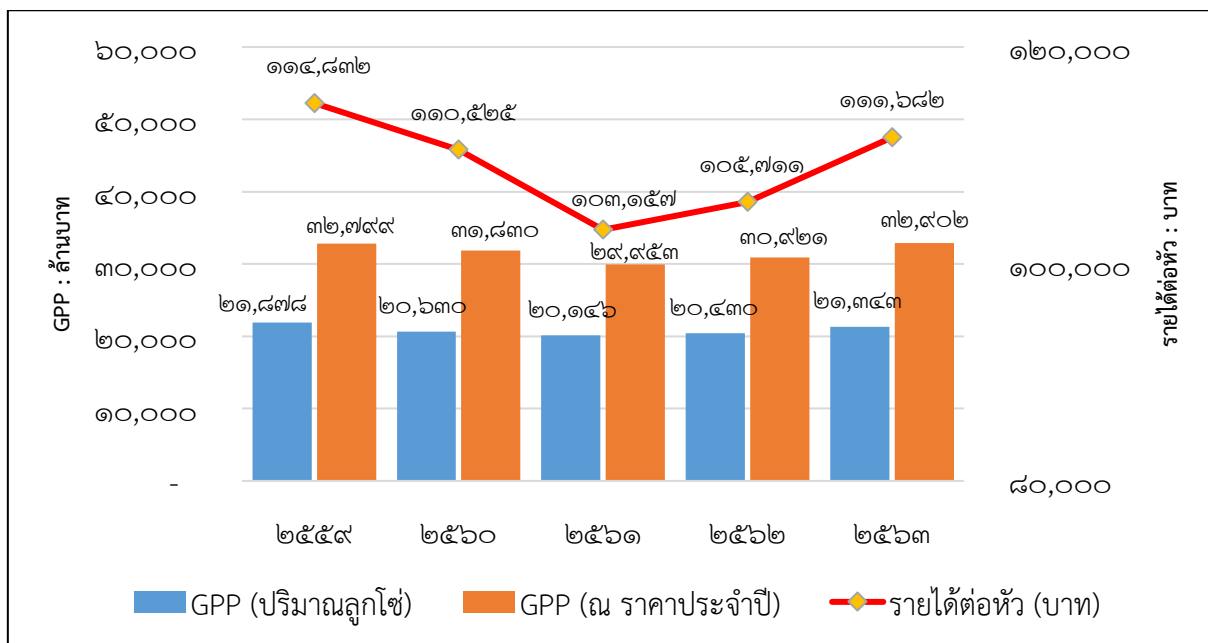
๑.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓ ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ ๓๒,๙๐๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๑,๙๘๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ (GDP) คิดเป็นร้อยละ ๒.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (GRP) จังหวัดสตูลมีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ ๕ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน รองจากจังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง และพังงา (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๑) ภาคเกษตร มีมูลค่าเพิ่มเท่ากับ ๑๓,๒๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๑,๙๑๙ ล้านบาท มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล

๒) ภาคนอกเกษตร มีมูลค่าเพิ่มเท่ากับ ๑๙,๖๕๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๖๒ ล้านบาท มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล

๑.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ปี ๒๕๖๓ จังหวัดสตูลมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว เท่ากับ ๑๑๑,๖๘๒ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๕,๙๗๑ บาท เป็นลำดับที่ ๓๙ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน รองจากจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และรายได้ต่อหัวของประชากร (GPP Per capita) จังหวัดสตูล ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓ ขยายตัวร้อยละ ๔.๕ ขยายตัวต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๔ ในปีที่ผ่านมา เป็นผลจากกิจกรรมด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การขายส่งและขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์ กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ภาคเกษตร	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๒๔	๑๑,๓๒๘	๑๓,๒๔๗
เกษตรกรรม การป่าไม้ และ การประมง	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๒๔	๑๑,๓๒๘	๑๓,๒๔๗
นอกภาคเกษตร	๑๘,๗๓๔	๑๙,๓๓๑	๑๙,๙๖๐	๑๙,๒๒๘	๑๙,๕๙๓	๑๙,๖๕๕
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๗๒	๒๑๖	๒๕๘	๒๔๙	๒๑๓	๒๐๑
การผลิต	๒,๗๒๙	๒,๖๓๓	๓,๑๐๒	๒,๘๓๘	๒,๗๘๔	๒,๗๕๓
การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และ ระบบปรับอากาศ	๓๕๙	๓๖๗	๓๗๑	๓๒๖	๓๔๔	๓๕๙
การจัดหน้า การจัดการ และการ บำบัดน้ำเสียของเสียและสิ่งปฏิกูล	๘๓	๘๕	๘๘	๘๘	๘๓	๘๖
การก่อสร้าง	๑,๑๐๙	๑,๒๓๗	๑,๒๗๑	๑,๓๓๙	๑,๓๖๐	๑,๔๔๗
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และ จักรยานยนต์	๓,๖๖๖	๔,๑๕๕	๓,๙๕๔	๓,๖๗๗	๓,๗๘๙	๔,๒๗๓
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ที่พักแรมและบริการด้าน อาหาร	๓,๖๑๙	๓,๒๒๔	๓,๓๒๖	๒,๕๙๒	๒,๖๓๑	๒,๐๕๑
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๒๓๔	๒๑๗	๒๔๘	๒๗๐	๓๑๙	๓๑๕
กิจกรรมการเงินและการ ประกันภัย	๑,๑๐๒	๑,๒๕๐	๑,๓๒๘	๑,๔๓๘	๑,๔๗๘	๑,๕๑๑
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑,๐๓๕	๑,๑๐๗	๑,๐๒๐	๑,๑๕๑	๑,๑๔๓	๑,๒๒๔
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๗	๘	๙	๑๓	๖๕	๑๔๓
กิจกรรมการบริหารและการ บริการสนับสนุน	๒๒๓	๒๒๘	๒๔๕	๒๕๘	๒๙๒	๑๒๕
การบริหารราชการ การป้องกัน ประเทศ และการประกันสังคม ภาคบังคับ	๑,๐๘๘	๑,๑๗๓	๑,๑๒๖	๑,๒๔๘	๑,๒๕๙	๑,๓๓๕
การศึกษา	๒,๑๘๓	๒,๒๑๘	๒,๓๒๙	๒,๒๔๘	๒,๒๓๘	๒,๒๔๕
กิจกรรมด้านสุขภาพและงาน สังคมสงเคราะห์	๖๖๑	๗๐๒	๗๓๖	๘๔๖	๘๘๘	๑,๐๓๕
ศิลปะ ความบันเทิง และ นันทนาการ	๒๐	๒๙	๓๕	๓๙	๔๔	๓๗

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๑๔๙	๑๕๑	๑๕๕	๒๐๒	๒๐๐	๑๙๗
Gross provincial product (GPP)	๓๑,๙๙๖	๓๒,๗๙๙	๓๑,๘๓๐	๒๙,๙๕๓	๓๐,๙๒๑	๓๒,๙๐๒
GPP Per capita (Baht)	๑๑๒,๙๔๔	๑๑๔,๘๓๒	๑๑๐,๕๒๕	๑๐๓,๑๕๗	๑๐๕,๗๑๑	๑๑๑,๖๘๒
Population (๑,๐๐๐ persons)	๒๘๓	๒๘๖	๒๘๘	๒๙๐	๒๙๓	๒๙๕

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) , ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๕

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ การท่องเที่ยว

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงาม มีความโดดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นแหล่งอุทยานธรณีโลก Satun UNESCO Global Geopark แหล่งแรกของประเทศไทย แห่งที่ ๕ ของอาเซียน จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องฤดูกาลในการท่องเที่ยวก็ตาม แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของท่องเที่ยวภายในจังหวัดสตูลมากนัก ดังนั้นการท่องเที่ยวของสตูลยังคงมีโอกาสการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งตลาดหลักยังคงเป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปยังเกาะหลีเป๊ะ เกาะตะรุเตา และบางส่วนใช้จังหวัดสตูลเป็นทางผ่านไปยังเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย ในปี ๒๕๖๔ มีนักท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น ๔๗๕,๑๐๑ คน สามารถทำรายได้ให้กับจังหวัดประมาณ ๒,๑๑๑.๓๗ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๖๑.๓๕ ทั้งจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-๑๙ ซึ่งก่อนปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดสตูล (คฤหาสน์ภูเต็น) มัสยิดกลางประจำจังหวัด อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ น้ำตกวังสายทอง น้ำตกธาราสวรรค์ ถ้ำเจ็ดคต ถ้ำภูผาเพชร ถ้ำเลสโตโกตอน เขตข้ามกาลเวลา ปราสาทหินพันยอด เป็นต้น

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก ได้ประกาศให้อุทยานธรณีสตูล ซึ่งเป็นอุทยานธรณีแห่งแรกของประเทศไทย เป็นสมาชิกเครือข่ายอุทยานธรณีโลก Satun UNESCO Global Geopark ทำให้ประเทศไทยได้แหล่งอุทยานธรณีโลกจาก UNESCO แหล่งแรกของประเทศไทย แห่งที่ ๕ ของอาเซียน ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งธรณีของจังหวัดสตูล และนี่คือการเริ่มต้นในเวทีโลกที่จะต้องทำต่อไปเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างยั่งยืน

๑.๖.๒ แรงงาน

สถานภาพแรงงานของประชากรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๔ พบว่า พบว่าเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๑๕๐,๒๖๘ คน โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ ๑๔๙,๒๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๕ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่ผู้ว่างงาน จำนวน ๔,๖๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๐ และกำลังแรงงานรอฤดูกาลจำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕ ทำงานภาคเกษตรกรรม ๖๙,๐๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๐ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม ๗๖,๓๒๓ คน (ร้อยละ ๕๒.๕๐ ของผู้มีงานทำทั้งหมด) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในอุตสาหกรรมการขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ มากที่สุด ๑๖,๔๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๔ ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมการผลิต มี ๑๐,๒๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๓ ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด อุตสาหกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ๘,๖๗๘ คน ร้อยละ ๕.๙๗ การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ๗,๐๐๙ คน ร้อยละ ๔.๘๒ และการบริหารราชการและป้องกันประเทศ ๖,๔๑๕ คน ร้อยละ ๔.๔๑

ปี ๒๕๖๔ พบว่าอาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด ๕ อันดับแรกคือ ๑) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง จำนวน ๖๔,๒๑๐ คน ร้อยละ ๔๔.๑๗ ๒) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด ๒๗,๓๒๒ คน ร้อยละ ๑๘.๗๙ ๓) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและให้บริการ ๑๔,๒๗๗ คน ร้อยละ ๙.๘๒ ๔) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง ๑๒,๑๖๑ คน ร้อยละ ๘.๓๖ และ ๕) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ ๘,๘๗๘ คน ร้อยละ ๖.๑๑

๑.๖.๓ การศึกษา

จังหวัดสตูล มีการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทัวถึง ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งในจังหวัดสตูล มีหน่วยงาน/สถาบันที่จัดการศึกษาทั้งสิ้น ๑๒ หน่วยงาน แบ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๖ หน่วยงาน และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ๖ หน่วยงาน มีสถานศึกษา จำนวน ๖๐๓ แห่ง จำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น ๙๔,๔๓๔ คน และมีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้น ๗,๑๖๘ คน

จังหวัดสตูลมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น ๖๐๓ แห่ง ซึ่งมีสถานศึกษาที่เปิดสอนในรูปแบบการศึกษาพิเศษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๙ รองลงมา คือ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๕ และสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย/อนุบาล คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๓ ตามลำดับ

๑.๖.๔ สาธารณสุข

จังหวัดสตูล มีสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ คือ โรงพยาบาลทั่วไป (๒๓๙ เตียง) ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (๒๕๕ เตียง) ๖ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๕๕ แห่ง และศูนย์สุขภาพชุมชน ๔ แห่ง จังหวัดสตูลไม่มีโรงพยาบาลเอกชน มีแต่สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน (เวชกรรม ทันตกรรม การพยาบาลและผดุงครรภ์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์การประกอบโรคศิลปะ เทคนิคการแพทย์ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ร้านขายยา กายภาพ) รวม ๑๖๑ แห่ง มีอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน ๕,๑๔๘ คน

อัตราส่วนของบุคลากรทางการแพทย์ ต่อประชากรของจังหวัดสตูล ในภาพรวม พบว่าแพทย์ ,ทันตแพทย์ ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในขณะที่เภสัชกร และพยาบาลอัตราส่วนใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนด

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๗ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดสตูล

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตรกร/ครั้วเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
เมืองสตูล	๓๙,๔๖๖	๑๒,๕๒๗	๓๖.๖๑	๒๘,๙๒๑
ควนโดน	๘,๐๔๐	๔,๗๘๗	๕๑.๑๘	๑๔,๒๓๒
ควนกาหลง	๑๒,๐๓๕	๖,๖๖๙	๕๕.๖๙	๑๕,๘๖๒
ท่าแพ	๘,๘๖๗	๕,๓๙๗	๕๗.๔๕	๑๕,๗๑๘
ละงู	๒๓,๗๒๕	๙,๑๐๒	๔๐.๒๙	๑๘,๗๐๘
ทุ่งหว้า	๗,๘๘๐	๒,๘๗๐	๓๖.๔๒	๕,๙๕๐
มะนัง	๖,๔๓๓	๓,๙๑๗	๕๙.๕๕	๙,๐๔๙
รวม	๑๐๖,๕๔๖	๔๕,๒๖๙	๔๒.๕๓	๑๐๘,๔๔๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๘ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดสตูล

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ทั้งหมด
เมือง	๕๐๑,๖๐๖	๕,๑๗๐	๕.๒๒	๙๓,๔๖๖	๙.๓๘	๓๙๒	๐.๔๐			๙๙,๐๒๘	๑๙.๗๔
ควนโดน	๑๓๘,๐๐๐	๒,๐๔๑	๔.๕๙	๔๑,๙๒๒	๙.๒๕	๕๑๘	๑.๑๖			๔๔,๔๘๑	๓๒.๒๓
ควนกาหลง	๓๓๒,๕๕๐	๖๔๒	๐.๓๘	๑๖๙,๙๑๘	๙.๔๖	๒๘๕	๐.๑๗			๑๗๐,๘๔๔	๕๑.๓๗
ท่าแพ	๑๓๐,๘๒๕	๓,๑๙๓	๔.๒๙	๗๐,๘๑๑	๙.๕๐	๕๐๗	๐.๖๘			๗๔,๕๑๐	๕๖.๙๕
ละงู	๒๓๗,๗๑๙	๖,๒๘๖	๕.๕๐	๑๐๖,๐๔๐	๙.๒๘	๑๙๐๒	๑.๖๖			๑๑๔,๒๒๘	๔๘.๐๕
ทุ่งหว้า	๒๘๒,๗๐๖	๖	๐.๐๑	๙๑,๗๙๑	๙.๔๒	๕๓๐	๐.๕๗			๙๒,๓๒๗	๓๒.๖๖
มะนัง	๑๓๑,๒๙๔	๕๖๓	๐.๕๑	๑๐๗,๕๙๖	๙.๘๓	๑,๒๖๕	๑.๑๖			๑๐๙,๔๒๕	๘๓.๓๔
รวม	๑,๗๕๔,๗๐๐	๑๗,๙๐๑	๒.๕๔	๖๘๑,๕๔๔	๙.๖๙	๕,๓๙๘	๐.๓๗			๗๐๔,๘๔๓	๔๐.๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานสตูล)

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ในจังหวัด ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ที่สร้างแล้วเสร็จถึงปัจจุบัน จำนวน ๑๔๔ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ ๓,๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานทั้งสิ้น ๑๒๕,๔๘๐ ไร่ สำหรับโครงการชลประทานขนาดกลาง ๓ โครงการ คือ

๑. โครงการชลประทานดุสน ลักษณะโครงการเป็นฝายทดน้ำพร้อมคลองส่งน้ำก่อสร้างแล้วเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๐๗ มีพื้นที่ชลประทาน ๓๒,๐๒๕ ไร่ โครงการชลประทานดุสน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านหัวสะพานเหล็ก ตำบลควนโดน อำเภอควนโดนจังหวัดสตูล สภาพแหล่งน้ำต้นตุน ต้นน้ำลำคลองดุสนเกิดจากเทือกเขาแก้วและเขาจีน ความยาวของคลองดุสนถึงจุด หัวงานฝายดุสน ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร พื้นที่รับน้ำประมาณ ๒๘๘.๗๙ ตารางกิโลเมตร มีแหล่งน้ำสาขาย่อย จำนวน ๙ สาขา ในฤดูฝนปริมาณน้ำไหลผ่าน ประมาณ ๒๐-๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที ในฤดูแล้งประมาณ ๑-๒ ลูกบาศก์เมตร/วินาที สภาพป่าต้นน้ำค่อนข้างสมบูรณ์

๒. โครงการคลองท่าแพ ลักษณะโครงการเป็นฝายทดน้ำพร้อมคลองส่งน้ำ การก่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์ ในปีพ.ศ. ๒๕๔๘ มีพื้นที่ชลประทาน ๑๒,๗๖๕ ไร่ โครงการคลองท่าแพ มีจุดที่ตั้งหัวงานอยู่ในเขตบ้านถ้ำทะเล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล สภาพแหล่งน้ำต้นตุน ต้นน้ำของโครงการนี้เกิดจากเขาหลายลูก เช่น เขาควนกาหลง เขาขาว เขาไฟไหม้ควนดั่ง และควนสี่เต้น คลองท่าแพเกิดจากลำห้วยสาขาหลายสายไหลมารวมกันแล้วไหลลงคลองรังกาบริเวณบ้านทุ่งริน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ลักษณะลำน้ำ

ค่อนข้างคดเคี้ยว คลองทำแพเป็นลำน้ำขนาดกลางที่มีน้ำไหลตลอดปี ขนาดความกว้างของลำน้ำประมาณ ๒๐ เมตร ลึกประมาณ ๔.๕๐ เมตร ท้องลำน้ำเป็นดินทราย พื้นที่รับน้ำเหนือจุดที่ตั้งหัวงานวัดจากแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ได้ประมาณ ๖๖.๗๐ ตารางกิโลเมตร ความยาวของลำน้ำจากต้นน้ำถึงจุดที่ตั้งหัวงานประมาณ ๑๙.๕ กิโลเมตร ส่วนลาดเทของน้ำบริเวณหัวงานประมาณ ๑:๖๐๐

๓. โครงการประตุระบายน้ำคลองบาโรย ลักษณะโครงการเป็นประตุระบายน้ำบนคลองบาโรย พร้อมคันดินปิดกั้นน้ำเค็ม ก่อสร้างแล้วเสร็จปี พ.ศ.๒๕๒๑ มีพื้นที่ชลประทาน ๓,๑๒๐ ไร่ โครงการประตุระบายน้ำคลองบาโรย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล สภาพแหล่งน้ำต้นทุนคลองบาโรยเป็นคลองธรรมชาติ ไม่มีต้นน้ำทำหน้าที่ในการเก็บกักน้ำฝนและระบายน้ำในฤดูฝนมีความยาวประมาณ ๘ กิโลเมตร พื้นที่รับน้ำประมาณ ๘ ตารางกิโลเมตร

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตารางที่ ๑๙ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ข้อมูลเฉพาะปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)

หน่วย : แห่ง

ปี	อำเภอ							รวม
	เมือง	ควนโดน	ควนกาหลง	ท่าแพ	มะนัง	ละงู	ทุ่งหว้า	
๒๕๖๖	๙	๒	๖	๓	๓	๘	๒	๓๓
๒๕๖๗	๒	๑	๑	-	๖	๑	๓	๑๔
๒๕๖๘	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘
๒๕๖๙	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘
๒๕๗๐	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๐ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๓๖,๙๔๒	๕๓๑,๒๒๐	๔๑๕,๖๓๕	๑๐๑,๑๘๖	๒๔๓	๔๘.๗๐
ปาล์มน้ำมัน	๑๑,๖๔๕	๑๓๑,๓๙๔	๑๒๒,๗๕๘	๓๐๐,๐๑๖	๒,๔๔๔	๖.๑๑
ข้าวนาปี	๔,๓๘๙	๑๗,๙๐๑	๑๗,๙๐๑	๗,๘๗๘	๔๔๐	๑๔
ข้าวนาปรัง	-	-	-	-	-	-
ทุเรียน	๔,๒๒๕	๓,๙๖๕	๑,๖๑๑	๘๖๖	๕๓๘	๙๐
เงาะ	๓,๙๘๒	๑,๕๕๕	๑,๔๐๒	๙๖๐	๖๘๕	๑๕
มังคุด	๓,๖๑๑	๒,๐๓๘	๑,๗๘๑	๑,๑๑๔	๖๒๕	๑๗
ลองกอง	๕,๔๘๘	๓,๒๙๑	๓,๐๑๖	๑,๒๙๐	๔๒๘	๑๕
จำปาดะ	๓,๑๓๔	๑,๔๓๗	๑,๑๔๖	๑,๔๓๑	๑,๒๔๙	๒๖

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๑ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
โคเนื้อ	๗,๘๘๕	๓๖,๖๗๘	๘,๑๔๐	ตัว	๒๕,๐๐๐	๒๐๓,๕๐๐,๐๐๐
สุกร	๑๑๓	๑๓,๕๐๔	๑๒,๘๖๐	ตัว	๘,๐๐๐	๑๐๒,๘๘๐,๐๐๐
แพะเนื้อ	๕,๑๒๑	๓๒,๙๕๘	๒๑,๒๔๐	ตัว	๔,๐๐๐	๘๔,๙๖๐,๐๐๐
ไก่เนื้อ	๘๘	๑,๑๕๗,๐๒๑	๔,๖๒๘,๐๘๔	ตัว	๗๐	๓๒๓,๙๖๕,๘๘๐
ไก่ไข่ (ไข่)	๔๘๘	๓๐๖,๙๓๑	๙๒,๐๗๙,๓๐๐	ฟอง	๓.๕	๓๒๒,๒๗๗,๕๕๐

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๒ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งทะเล	๓๒๘	๕,๕๑๐.๔๒	๑,๔๔๓	๘,๑๔๓,๔๐๘	๑๓๐.๘๒๒๔	๑,๐๖๕,๓๔๐,๐๐๐
ปลาน้ำจืด	๒,๓๙๖	๘๗๓.๔๒๖	๓,๗๒๐	๑,๑๓๕,๒๙๐	๖๐.๐๐๒๓	๖๘,๑๒๐,๐๐๐
ปลาทะเล/ปู ทะเล (สัตว์น้ำ ชายฝั่ง)	๘๑๕	๕๓๗.๔๖๔๒	๓,๓๘๓	๙๒๙,๓๒๐	๑๔๙.๙๙๑๔	๑๓๙,๓๙๐,๐๐๐

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรกรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรกรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
จำปาตะ	๒๘ ราย	๖๓,๕๙๕ กิโลกรัม
ด้านสัตว์		
...		
ด้านประมง		
...		

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร
ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>GAP</u>		
<u>ด้านพืช</u>		
แปลง GAP พืชที่ผ่านการรับรอง	แปลง	๑,๔๕๕
แปลง GAP พืชที่ผ่านการรับรอง	ราย	๑,๒๕๔
แปลง GAP พืชที่ผ่านการรับรอง	ไร่	๓,๒๐๗.๓๙
<u>ด้านปศุสัตว์</u>		
สุกร	ตัว	๔,๓๕๐
ไก่เนื้อ	ตัว	๔,๔๙๗,๐๘๐
ไก่ไข่	ตัว	๒๗๔,๔๐๐
	ฟอง	๘๒,๓๒๐,๐๐๐
<u>ด้านประมง</u>		
กุ้งทะเล	ฟาร์ม/ตัน	๒๓๕ /๘,๑๔๓.๔๐๘
สัตว์น้ำจืด	ฟาร์ม	๔๘
สัตว์น้ำชายฝั่ง(น้ำกร่อย/ทะเล)	ฟาร์ม	๔๔
<u>เกษตรอินทรีย์</u>		
แปลงที่ผ่านการรับรอง	แปลง	๑๕
รายที่ผ่านการรับรอง	ราย	๑๕
พื้นที่ที่ผ่านการรับรอง	ไร่	๔๔.๓๕
<u>อื่นๆ</u>		

ที่มาข้อมูล : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดสตูล

ผลิตภัณฑ์เด่นระดับจังหวัด Provincial Star OTOP (PSO) ๕ ผลิตภัณฑ์ สินค้าเด่น ๕ ประเภท ๑.แยมเมล่อน อำเภอทุ่งหว้า ๒.กาแฟพื้นเมือง อำเภอเมือง ๓.เครื่องประดับมุก อำเภอท่าแพ ๔.เต่ากะลามะพร้าว อำเภอละงู ๕.น้ำมันไพล อำเภอควนโดน

มูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและ OTOP ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๖๓๘,๖๔๙,๐๙๔ บาท

ที่มาข้อมูล : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล

๓. สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๓.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๖ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๑	๒๕,๓๘๕
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๑	๔๕,๒๕๘
รวม		

ที่มาข้อมูล : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

๓.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๒๗ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพ)		กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑. เมืองสตูล	๔	๓๙๕	๒	๑๙	๑๙	๓๔๑	๘	๑๘๗	๕๔	๘๗๕
๒. ควนโดน	๒	๑๑๑	๒	๑๕	๑๓	๑๓๒	๗	๑๔๗	๕๘	๑,๑๗๖
๓. ควนกาหลง	๑	๖๐	๘	๑๒๕	๗	๑๔๑	๖	๒๓๔	๕๔	๘๓๘
๔. ท่าแพ	๔	๗๑๗	๑	๑๑	๑๕	๒๓๓	๗	๑๕๘	๖๗	๙๖๑
๕. ละงู	๒	๙๙	๗	๘๐	๑๐	๑๑๖	๑๔	๓๓๖	๑๓๔	๑,๘๓๖
๖. พังหว่า	-	-	๖	๖๙	๘	๑๑๒	๗	๑๑๔	๕๐	๘๐๑
๗. มະนัง	-	-	๕	๔๙	๘	๘๓	๗	๑๘๑	๖๒	๗๗๙
รวม	๑๓	๘๗๖	๓๑	๓๖๘	๘๐	๑,๑๕๘	๕๖	๑,๓๕๗	๔๗๙	๗,๒๖๖

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

๔. ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๘ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร										
	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ยาง พารา	อื่นๆ	หมายเหตุ
๑. เมืองสตูล	๑	๓๐	๑๑	๑๓	๗๒	๖๙	๑	๕	๒๐	-	
๒. ควนโดน	๑	๒๗	๑๑	๑๙	๓๖	๓๑	๑	-	๑๐	-	
๓. ควนกาหลง	๑	๑๗	๑๑	๑๓	๓๖	๓๒	๒	๕	๒๙	-	
๔. ท่าแพ	๑	๑๓	๑๐	๒๓	๓๖	๓๑	๑	-	๑๗	-	
๕. ละงู	๑	๒๔	๗	๑๗	๖๔	๖๑	๑	๖	๒๓	-	
๖. พังหว่า	๑	๑๑	๑๙	๑๖	๔๑	๓๕	๑	๙	๖	-	
๗. มະนัง	๑	๙	๘	๒๐	๒๒	๑๙	๑	-	๔	-	
รวม	๗	๑๓๑	๗๗	๑๒๑	๓๐๗	๒๗๘	๘	๒๕	๑๐๙	-	

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล, สถานีพัฒนาที่ดินสตูล, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙ ,การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล,สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล

๕. ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๒๙ จำนวน Smart farmer ของจังหวัดสตูล

อำเภอ	จำนวน Smart farmer ของจังหวัด (ราย)		
	ด้านปศุสัตว์	ด้านเกษตร	ด้านสหกรณ์
๑. เมืองสตูล	๔	๑๐	๖
๒. ควนโดน	๕	๑๐	๘
๓. ควนกาหลง	๔	๑๐	๑๗
๔. ท่าแพ	๔	๑๐	๙
๕. ละงู	๔	๑๐	๙
๖. พงษ์หว้า	๕	๑๐	๘
๗. มะนัง	๔	๑๐	๒
รวม	๔๐	๗๐	๕๙

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๐ จำนวน Young Smart farmer ของจังหวัดสตูล

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. เมืองสตูล	๓
๒. ควนโดน	๕
๓. ควนกาหลง	๓
๔. ท่าแพ	๖
๕. ละงู	๓
๖. พงษ์หว้า	๕
๗. มะนัง	๕
รวม	๓๐

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๑ จำนวนแหล่งแปรรูปของจังหวัด

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร (แห่ง)	สหกรณ์ กองทุนสวนยาง	โรงงานปาล์ม น้ำมัน (แห่ง)	กลุ่มแปรรูป (ด้านประมง)
๑. เมืองสตูล	๑๖	๓	-	๓
๒. ควนโดน	๑๐	๒	-	๑
๓. ควนกาหลง	๖	๔	๑	๑
๔. ท่าแพ	๑๐	-	๑	๒
๕. ละงู	๗	๒	๑	๕
๖. พงษ์หว้า	๘	๒	-	๒
๗. มะนัง	๔	-	-	๓
รวม	๖๑	๑๓	๓	๑๗

ที่มาข้อมูล : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรของจังหวัด

เทคโนโลยีและนวัตกรรม	จำนวน (แห่ง)
๑. ศูนย์เทคโนโลยีและนวัตกรรมจังหวัดสตูล (AIC)	๑
๒. ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบวงจรไฟฟ้าชีวภาพ	๑
๓. ระบบบำบัดน้ำเสีย ด้วยเทคโนโลยีเมมเบรน	๑

ที่มาข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล
การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมึผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ - มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร - มีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร - มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho ๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตร และมีนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน - มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน - มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำประมง 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตสูง - เขตพื้นที่ทำการประมงมีจำกัด - เกษตรกรมีหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพการเกษตร - เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย ส่งผลกระทบต่อกรรวมกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<ul style="list-style-type: none"> - มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน - มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม - มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือ จำปาตะสตูล ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นระยะเวลายาวนานทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินในบางพื้นที่ลดลง - พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน และไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร - การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ปายายเลนของเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ - พื้นที่การเกษตรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้เกษตรกรขาดโอกาสได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐในจังหวัดสตูลมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายทำให้ขาดอำนาจการต่อรอง
บุคลากร (Staff)	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตร ในการแปรรูป - บุคลากรภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมง อย่างเคร่งครัดทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสูงวัย ส่งผลต่อผลิตภาพการผลิต
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรรุ่นใหม่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิมสามารถผสมผสานปรับใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรขาดองค์ความรู้และยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาลตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - มีการบริหารจัดการน้ำได้ดีในเขตพื้นที่ชลประทาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีตลาดกลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตร
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	<ul style="list-style-type: none"> - มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน - มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - สังคมเกษตรกรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตรจากรุ่นสู่รุ่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>ด้านการเมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร , ระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง - รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท - ภาครัฐให้การสนับสนุนคนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร
<p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดจนทั้งการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิต การตลาดและราคาสินค้าเกษตร - โรคอุบัติใหม่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร เช่น ราคาสินค้าเกษตร การส่งออก เป็นต้น - ราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น
<p>ด้านสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น - คนส่วนใหญ่หันมาดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้น ทำให้ธุรกิจเวลเนส (Wellness) เจริญเติบโต เช่น ความงาม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหารเสริม เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น 	

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัด ทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรฮาลาลเพิ่มมากขึ้น - ไร่คูปัตใหม่ส่งผลให้มีช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น - สถานการณ์ไร่คูปัตใหม่ทำให้มีความต้องการพืชสมุนไพรมากขึ้น - ปัญหาการเมืองของโลกอาจส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากขึ้น 	
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน - การเติบโตของแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้าออนไลน์ช่วยเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรถึงผู้บริโภคได้เร็วและสะดวกยิ่งขึ้น - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้ช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรมีความหลากหลายมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมีราคาสูง
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร - พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่งผลให้เกษตรกรต้องหาสิ่งอื่นทดแทนซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร - สถานการณ์โรคระบาดในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น - สถานการณ์โรคระบาดโรคใบร่วงชนิดใหม่ ยางพาราส่งผลกระทบต่อผลผลิตให้ต่ำลง - สัตว์บางชนิดเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ทำลายผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ลิง, นก เป็นต้น) - การอพยพ/เคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสัตว์บางชนิดทำลายผลผลิตทางการเกษตร

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๕ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ</p> <p>S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐในจังหวัดสตูล มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ</p> <p>S๓ เกษตรกรรุ่นใหม่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมสามารถผสมผสานปรับใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร</p> <p>S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์ อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน</p> <p>S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง</p> <p>S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมีนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน</p>	<p>W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>W๑ แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสูงวัย ส่งผลต่อผลิตภาพการผลิต</p> <p>W๒ สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็ง ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายทำให้ขาดอำนาจการต่อรอง</p> <p>W๓ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ส่งผลต่อการต่อรองและการเข้าถึงเงินทุน</p> <p>W๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นระยะเวลา ยาวนานทำให้ความอุดมสมบูรณ์ ของดินในบางพื้นที่ลดลง</p> <p>W๕ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน ในช่วงฤดูแล้ง และไม่มีแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร</p> <p>W๖ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน น้อย ส่งผลกระทบต่อการรวมกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ</p> <p>W๗ พื้นที่การเกษตรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้เกษตรกรขาดโอกาสได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ</p> <p>W๘ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย</p> <p>W๙ ไม่มีตลาดกลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตร</p> <p>W๑๐ เขตพื้นที่ทำการประมงมีจำกัด</p> <p>W๑๑ เกษตรกรมีหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพการเกษตร</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม</p> <p>S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว</p> <p>S๑๐ มีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูป</p> <p>S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำได้ดีในเขตพื้นที่ชลประทาน</p> <p>S๑๕ บุคลากรภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงอย่างเคร่งครัดทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น</p> <p>S๑๖ มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือจำปาตะสตูล ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p>	<p>W๑๒ เกษตรกรขาดองค์ความรู้และยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม</p> <p>W๑๓ เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>W๑๔ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลนของเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ</p> <p>W๑๕ สังคมเกษตรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตรจากรุ่นสู่รุ่น</p>
--	---	---

<p><u>โอกาส (ภายนอก)</u></p>	<p><u>SO</u></p>	<p><u>WO</u></p>
	<p><u>กลยุทธ์</u></p>	<p><u>กลยุทธ์</u></p>
<p>๐๑ นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น</p> <p>๐๒ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน</p> <p>๐๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง</p> <p>๐๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดทั้งการท่องเที่ยว</p> <p>๐๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรฮาลาลเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท</p>	<p><u>กลยุทธ์</u></p> <p>S_{๒,๓,๑๓}O_{๑,๒,๓,๘}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๘,๑๐,๑๒,๑๔}O_{๑,๒,๓,๔}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง <p>S_{๒,๓,๘,๑๒}O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๗,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๖,๘,๑๑}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด <p>S_{๒,๓,๔,๖,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๕,๖,๘,๑๐,๑๑}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๓,๑๐,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๕,๖,๑๐,๑๒,๑๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๓,๕,๖,๑๔,๑๕}O_{๑,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๕,๖,๑๐,๑๒,๑๔}O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม <p>S_{๒,๗,๘}O_{๑,๒}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน <p>S_๒O_๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ 	<p>W_{๑,๓}O_{๑,๓,๘}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>W_๒O_{๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>W_{๔,๕}O_๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร <p>W_{๕,๙}O_{๑,๒,๓,๑๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร <p>W_{๘,๑๑}O_{๑,๒,๓,๔,๖,๘,๑๑,๑๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>W_{๘,๙}O_{๑,๒,๓,๕,๖,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

<p style="text-align: center;">๐ โอกาส (ภายนอก)</p> <p>๐๘ ภาครัฐให้การสนับสนุนคนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๐๙ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ทำให้มีความต้องการพืชสมุนไพรมากขึ้น</p> <p>๐๑๐ ภาคเอกชนในพื้นที่สนับสนุนช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๑๑ คนส่วนใหญ่หันมาดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้นทำให้ธุรกิจเวลเนส (Wellness) เจริญเติบโต เช่น ความงาม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหารเสริม เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น</p> <p>๐๑๒ การเติบโตของแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ช่วยเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรถึงผู้บริโภคได้เร็วและสะดวกยิ่งขึ้น</p> <p>๐๑๓ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทำให้ช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรมีความหลากหลายมากขึ้น</p> <p>๐๑๔ ปัญหาการเมืองของโลกอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากขึ้น</p>		
--	--	--

<u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u>	<u>ST</u>	<u>WT</u>
<p>T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร</p> <p>T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตการตลาดและราคาสินค้าเกษตร</p> <p>T๓ โรคอุบัติใหม่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร</p> <p>T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตร</p> <p>T๕ ราคายับยั้งการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>T๖ สถานการณ์โรคระบาดในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร</p> <p>T๘ สัตว์บางชนิดเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ทำลายผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ลิง, นก เป็นต้น)</p> <p>T๙ การอพยพ/เคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสัตว์บางชนิดทำลายผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>T๑๐ สถานการณ์โรคระบาดโรคใบร่วงชนิดใหม่ ยางพาราส่งผลกระทบต่อผลผลิตให้ต่ำลง</p> <p>T๑๑ พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่งผลให้เกษตรกรต้องหาสิ่งอื่นทดแทนซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น</p> <p>T๑๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมีราคาสูง</p>	<p><u>กลยุทธ์</u></p> <p>S_{๒,๓,๘}T_๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>S_{๒,๓,๑๓,๑๖}T_๒</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๑๓}T_๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>S_๒T_๗</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ - การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และการถ่ายทอดสู่เกษตรกร - การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร	<p><u>กลยุทธ์</u></p> <p>W_{๑,๒}T_๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>W_๓T_{๑,๒}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“สตูล เมืองเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๕ ต่อปี (ยาง, ปาล์มน้ำมัน, ประมงพาณิชย์)
๒. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๓. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ส่งเสริมเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาสู่สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง (Smart Group)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer
๒. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาอายุเกษตรกร
๒. การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๓. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการผลิต
๔. การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน เป็นต้น
๕. การสร้างรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร เช่น การใช้วัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องมือเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น
๖. สร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
๗. การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร
๘. ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการพัฒนาอาชีพการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ เป็นต้น
๙. ส่งเสริมการสร้างกลุ่มเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร เช่น การเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มทั้งภายในและนอกจังหวัด
๑๐. พัฒนาระดับสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง Smart Group
๑๑. การสร้างตัวช่วยในการพัฒนาภาคการเกษตร เช่น อาสาสมัครเกษตร ปรากฏ์ชาวบ้าน
๑๒. ส่งเสริมการพัฒนาภาคการเกษตรแบบพลังประชารัฐอย่างมีส่วนร่วม โดยเกษตรกรต้นแบบ ปรากฏ์ชาวบ้าน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
๑๓. ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน
๑๔. ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

๑๕. ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนในครัวเรือน
๑๖. ส่งเสริมการปลูกพืชแซมและพืชร่วม
๑๗. ส่งเสริมโครงการพระราชดำริตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๘. ส่งเสริมการทำบัญชีต้นกล้า/บัญชีครัวเรือน

โครงการสำคัญ เช่น

๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
๒. โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกร
๓. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๔. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

เป้าหมาย

๑. เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยนำผลงานวิจัย เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์ม/โรงงาน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP, GMP, HACCP สินค้า GI Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น) (แห่ง)
๒. จำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนายกระดับเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร ตั้งแต่ระดับการผลิต การแปรรูปและการตลาด
๒. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
๓. ส่งเสริมและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในด้านการเกษตร
๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP, GMP, HACCP, สินค้า GI, Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น
๕. สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) และความต้องการของตลาด
๖. ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตรแบบแปลงใหญ่
๗. ส่งเสริมการผลิตการเกษตรแบบกลุ่มผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจและเกษตรพันธะสัญญา (Contract Farming)
๘. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
๙. ส่งเสริมการผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกัน ควบคุม กำจัดโรค และศัตรูด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์
๑๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเกษตร เช่น ภัยพิบัติ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เป็นต้น
๑๒. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร

๑๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

๑๔. ส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร

๑๕. การสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑๖. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาดสินค้าเกษตร

๑๗. การจัดงานมหกรรมสินค้าเกษตร

๑๘. การส่งเสริมตลาดชุมชน

๑๙. สร้างจังหวัดคู่ค้า

๒๐. ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒๑. ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ (E-Commerce)

๒๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตภาคการเกษตรสู่การตลาดทั้งในและนอกจังหวัด

โครงการสำคัญ เช่น

๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.

๒. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๓. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

เกิดความสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู (ไร่)

๒. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น (บ่อ/ลบม.)

๓. จำนวนพื้นที่รับประโยชน์จากการชลประทานเพิ่มขึ้น (ไร่)

๔. จำนวนพันธุ์พืชที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู (ชนิด)

แนวทางการพัฒนา

๑. ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรดิน

๒. ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

๓. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมง

๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์พืช

๕. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกร

๖. ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งผู้ประกอบการ

ธุรกิจเกษตรผลิตหรือประกอบธุรกิจการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยนำหลักการสีเขียว (Green) มาใช้ในโซ่อุปทานตั้งแต่การเลือกใช้วัตถุดิบสีเขียว (Green Material) การจัดซื้อสีเขียว (Green Purchasing) การผลิตสีเขียว (Green Production) การบรรจุภัณฑ์สีเขียว (Green Packing) การตลาดสีเขียว (Green Markets) การสร้างตราสินค้าสีเขียว (Green Branding) และการขนส่งสีเขียว (Green Logistics)

๘. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การปลูกพืชหลังฤดูเก็บเกี่ยว, การปลูกพืชแซมและพืชร่วม การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำแบบผสมผสาน เป็นต้น

๙. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

โครงการสำคัญ เช่น

๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๓. โครงการการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๔. โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำชลประทาน

๕. โครงการส่งเสริมการบำบัดน้ำทิ้งจากบ่อเลี้ยงกุ้งเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ โดยใช้จุลินทรีย์ร่วมกับปลากินพืชและสาหร่าย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร

เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรการเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒. พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐให้เป็นมืออาชีพ (Smart Officers)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวสู่ Smart Officer

๒. เกษตรกรเครือข่ายที่เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติงานภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นต้น

๒. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. การสร้างเครือข่ายช่วยปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น

๔. การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อ (Mass Media) เช่น โทรทัศน์ วิทยุ Social Media เป็นต้น

๕. การจัดทำแปลงเรียนรู้

๖. การสร้างกลไกในการปฏิบัติงานทุกระดับ เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล

๗. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบประชารัฐ

๘. สร้างและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๙. การพัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร

๑๐. การสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้านรวมพลคนกระทรวงเกษตร เป็นต้น

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายใต้ขีดความสามารถระบบนิเวศ ประเด็น สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
-------------------	--	---

แผนระดับ ๒ (ให้ครอบคลุมแผนที่สอดคล้องแต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลักดันทิวทัศน์รวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ สภาพแวดล้อมของประเทศไทยฯ แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนฯ <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย การบริโภคและการผลิตของประเทศ - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน <p>*หมายเหตุ เลือกประเด็นหลักได้ ๑ ประเด็น</p>	<p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถ ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร หมวดหมู่ที่ ๑๐ <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายการพัฒนา ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ - แนวทางการพัฒนา การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
--	--	--	--	--

<p>แผนระดับ ๓ (ให้ครอบคลุม แผนทีต่อดคล้อง แต่อย่างน้อย ต้องระบุความ สอดคล้องกับ แผนพัฒนา จังหวัด แผน กระทรวง ๕ ปี และแผน BCG)</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดสตูล “เมืองแห่งความผาสุกที่ ยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การเติบโตทาง เศรษฐกิจ บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>	<p>แผนพัฒนาภาคใต้ “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค</p>	<p>แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการ พัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและ ยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความ หลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรม ภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขัน ได้อย่างยั่งยืน</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรมีรายได้ดี ภาคการเกษตรมั่นคง ฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เข้มแข็งและยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๐” เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรมูลค่าสูง พัฒนาฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอันดามันให้สมดุลและยั่งยืน</p>
--	--	---	--	---	---

<p>สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตรและ สหกรณ์ของ จังหวัด</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด สตูล เมืองเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>	<p>ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๕ ต่อปี (ยาง, ปาล์ม, น้ำมัน, ประมงพาณิชย์) ๒. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๓. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น</p>
--	--	---

<p>ประเด็นการ พัฒนาด้าน การเกษตรและ สหกรณ์ของ จังหวัด</p>	<p>๑. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร</p>	<p>๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหาร จัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน</p>	<p>๓. การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>๔. การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการ องค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร</p>
--	---	--	---	---

<p>โครงการสำคัญ</p>	<p>๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ๒. โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกร ๓. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ๔. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มพัฒนากลุ่ม</p>	<p>๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่. ๒. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ๓. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต สินค้าเกษตร ๔. โครงการตลาดสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับ รายได้เกษตรกรจังหวัดสตูล ๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยระบบ น้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผลจังหวัดสตูล</p>	<p>๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri-Map) ๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ๓. โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ ๔. โครงการปรับปรุงบำรุงดิน</p>	<p>๑. โครงการสัมมนาเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดทำและการบริหารจัดการโครงการแก่ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ในจังหวัดสตูล ๒. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตรกร ๓. โครงการอบรมหมอดินอาสา</p>
----------------------------	---	--	--	--

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๑. พัฒนาด้านแบบการผลิตพืชผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างเสถียรภาพด้านรายได้และความเพียงพอความหลากหลายทางอาหาร จังหวัดสตูล	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๑๗๗,๐๓๐	๑๗๗,๐๓๐	๑๗๗,๐๓๐	๑๗๗,๐๓๐	๑๗๗,๐๓๐	๘๘๕,๑๕๐
๒๒. พัฒนาด้านแบบการผลิตพืชอินทรีย์เพื่อสร้างเสถียรภาพด้านรายได้และอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย จังหวัดสตูล	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๑๖๐,๔๐๐	๑๖๐,๔๐๐	๑๖๐,๔๐๐	๑๖๐,๔๐๐	๑๖๐,๔๐๐	๘๐๒,๐๐๐
๒๓. พัฒนาด้านแบบการผลิตพืชที่ยืดหยุ่นจากการได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อสร้างเสถียรภาพด้านรายได้และเสถียรภาพทางอาหาร จังหวัดสตูล	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๑๗๖,๐๕๒	๑๗๖,๐๕๒	๑๗๖,๐๕๒	๑๗๖,๐๕๒	๑๗๖,๐๕๒	๘๘๐,๒๖๐
๒๔. พัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรมความมั่นคงทางอาหารในชุมชนแบบมีส่วนร่วม จังหวัดสตูล	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๑๒๗,๔๑๗	๑๒๗,๔๑๗	๑๒๗,๔๑๗	๑๒๗,๔๑๗	๑๒๗,๔๑๗	๖๓๗,๐๘๕
๒๕. การเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรข้าวโพดหวาน	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๓๓๓,๐๐๐
๒๖. การทดสอบพันธุ์ข้าวโพดหวานในสภาพนาแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมพื้นที่จังหวัดสตูล	๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๖๔,๒๖๐	๖๔,๒๖๐	๖๔,๒๖๐	๖๔,๒๖๐	๖๔,๒๖๐	๓๒๑,๓๐๐
๒๗. โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้าน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน	๑	สนง.ประมงจ.สตูล	-	๒,๐๙๕,๐๐๐	-	-	-	๒,๐๙๕,๐๐๐
๒๘. โครงการสร้างโรงเรือนแปรรูปสัตว์น้ำสมาคมชาวประมงพื้นบ้านตำบลชอนคลาน	๑	สนง.ประมงจ.สตูล	-	๘๕๐,๐๐๐	-	-	-	๘๕๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๙. โครงการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนประมงผ่านภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน	๑	สนง.ประมงจ.สตูล	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓๐. โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สร้างอาชีพแก่ชุมชน	๑	สนง.ประมงจ.สตูล	-	๒,๒๕๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐
๓๑. ธนาคารปูอินทรี	๒	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๖๖๕,๐๐๐
๓๒. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	๒	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	๙๗,๐๕๐	๙๗,๐๕๐	๙๗,๐๕๐	๙๗,๐๕๐	๙๗,๐๕๐	๔๘๕,๒๕๐.๐๐
๓๓. โครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป ภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร	๒	สนง.สหกรณ์ จ.สตูล	๔๐,๘๐๐	-	-	-	-	๔๐,๘๐๐
๓๔. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกร	๒	การยางแห่งประเทศไทยจ.สตูล	๑๖๗,๒๕๐	๑๖๗,๒๕๐	๑๖๗,๒๕๐	๑๖๗,๒๕๐	๑๖๗,๒๕๐	๘๓๖,๒๕๐
๓๕. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคใบร่วงชนิดใหม่ยางพารา	๒	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๑,๐๗๑,๐๐๐	๑,๐๗๑,๐๐๐	๑,๐๗๑,๐๐๐	๑,๐๗๑,๐๐๐	๔,๒๘๔,๐๐๐
๓๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตขมิ้นในพื้นที่จังหวัดสตูล	๒	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๓๐๑,๐๐๐	-	๓๐๑,๐๐๐	-	๖๐๒,๐๐๐
๓๗. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่	๒	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๓,๕๕๑,๙๕๐	-	-	-	๓,๕๕๑,๙๕๐
๓๘. โครงการตลาดสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดสตูล	๑	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๔๑๗,๑๕๐	-	-	-	๔๑๗,๑๕๐
๓๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผลจังหวัดสตูล	๒	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๔๕๖,๔๕๐	-	-	-	๔๕๖,๔๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๗.บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๒๒๙,๖๐๐	๒๒๙,๖๐๐	๒๒๙,๖๐๐	๒๒๙,๖๐๐	๒๒๙,๖๐๐	๑,๑๔๘,๐๐๐
๘. การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว (หินปูนฝุ่น)	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๒๔๓,๐๐๐	๒๔๓,๐๐๐	๒๔๓,๐๐๐	๒๔๓,๐๐๐	๒๔๓,๐๐๐	๑,๒๑๕,๐๐๐
๙. ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๑,๗๓๐,๐๐๐	๑,๗๓๐,๐๐๐	๑,๗๓๐,๐๐๐	๑,๗๓๐,๐๐๐	๑,๗๓๐,๐๐๐	๘,๖๕๐,๐๐๐
๑๐. รณรงค์และส่งเสริมการปลูก หญ้าแฝก	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๓,๗๖๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐
๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ ผลิตปาล์มน้ำมัน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๒,๒๓๗,๕๐๐	๒,๒๓๗,๕๐๐	๒,๒๓๗,๕๐๐	๒,๒๓๗,๕๐๐	๒,๒๓๗,๕๐๐	๑๑,๑๘๗,๕๐๐
๑๒. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๔๙๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๒,๔๕๐,๐๐๐
๑๓. ส่งเสริมและพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๔๔๒,๕๐๐
๑๔. การพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและ บรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐
๑๕. โกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์ วัตถุและแร่ธาตุในดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๓๔๐,๐๐๐
๑๖. โครงการการก่อสร้างแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๖๑๐,๕๐๐	๖๑๐,๕๐๐	๖๑๐,๕๐๐	๖๑๐,๕๐๐	๖๑๐,๕๐๐	๓,๐๕๒,๕๐๐
๑๗. ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาใน พื้นที่จังหวัดสตูล	๑	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๒,๑๑๓,๖๐๐	-	-	-	๒,๑๑๓,๖๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘.โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ ฝายตุสน กม.๐+๑๘๐ คลอง ๑R-LMC ระยะ ๒ ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๓,๐๐๐,๐๐๐
๑๙.โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ คลอง LMC (ตุสน) กม.๑๔+๐๘๐ โครงการชลประทานสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐.โครงการอาคารอัดน้ำบ้านท่า ชะมวง โครงการชลประทานสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๑.โครงการอาคารอัดน้ำบ้านราไวย์ใต้ ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๒.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การระบายน้ำคลองสนกลาง ตำบล แหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓.โครงการอาคารอัดน้ำคลองลิ้นใต้ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๔. โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านเหนือคลอง พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒	โครงการ ชลประทานสตูล	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕.โครงการคั่นกั้นน้ำเติม บ้านหยงกลิง	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๔,๐๐๐,๐๐๐
๒๖.คั่นกั้นน้ำเติมบ้านเคย	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๗.คั้นกั้นน้ำเค็มบ้านตันหยงกลิง	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๘.คั้นกั้นน้ำเค็มบ้านบากันใหญ่	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๙.อาคารอัดน้ำน้ำตกเขาเขตพร้อม ระบบส่งน้ำ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐.อาคารบังคับน้ำบ้านนาแคพร้อม อาคารประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๑.ฝายคลองรังกาพร้อมอาคาร ประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๒.ฝายบ้านเกาะใหญ่พร้อมอาคาร ประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๓.โครงการอาคารอัดน้ำบ้านราไวย์ ตำบลชอนคลาน อำเภอกงหรา จังหวัดสตูล	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๔.ฝายห้วยลิเกพร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	๙๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๙๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๕.อาคารอัดน้ำบ้านคลองซุด	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๖.ฝายเขาใหญ่ น้ำท่าพร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๗.ฝายคลองห้วยกำพร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๘. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลองสนกลาง ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๙.โครงการอาคารอัดน้ำคลองลินไต่ ตำบลท่าเรือ อำเภотаแพ จังหวัดสตูล	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๐.อาคารอัดน้ำบ้านาแคพร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๑.คั่นกั้นน้ำเค็มบ้านสาครเหนือ	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๒.โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเหนือคลอง พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล	๒	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทาน ที่ ๑๖	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๓. โครงการสนับสนุนการจัดทำบ้านปลา (ซั้งกอ) เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสตูล	๑	สนง.ประมง จ.สตูล	-	๒,๔๘๗,๐๐๐	-	-	-	๒,๔๘๗,๐๐๐
๔๔. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาในพื้นที่จังหวัดสตูล	๒	สนง.เกษตร จ.สตูล	-	๒,๑๑๓,๖๐๐	-	-	-	๒,๑๑๓,๖๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์ภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร								
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	๑,๒๙๙,๐๔๕	๑,๒๙๙,๐๔๕	๑,๒๙๙,๐๔๕	๑,๒๙๙,๐๔๕	๑,๒๙๙,๐๔๕	๖,๔๙๕,๒๒๕
๒. โครงการสัมมนาเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดทำและการบริหารจัดการโครงการ แก่หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ในจังหวัดสตูล	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.สตูล	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๖๙,๐๐๐
๓. การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.สตูล	๔๔,๕๐๐	๔๔,๕๐๐	๔๔,๕๐๐	๔๔,๕๐๐	๔๔,๕๐๐	๔๔,๕๐๐
๔. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	๑๓,๐๙๐.๐๐	๑๓,๐๙๐.๐๐	๑๓,๐๙๐.๐๐	๑๓,๐๙๐.๐๐	๑๓,๐๙๐.๐๐	๖๕,๔๕๐.๐๐
๕. โครงการอบรมหมอดินอาสา	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๑,๘๒๖,๓๙๔,๙๖๕	๑,๘๒๖,๓๙๔,๙๖๕	๑,๘๒๖,๓๙๔,๙๖๕	๑,๘๒๖,๓๙๔,๙๖๕	๑,๘๒๖,๓๙๔,๙๖๕	๙,๑๒๖,๓๙๔,๙๖๕

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
 ๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
 ๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๔ หมายถึง งบประมาณอื่นๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)
๑	การพัฒนาเกษตรกรเป็นช่างกรีดยางอย่างมืออาชีพ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด สตูล	๒๙๔,๗๐๐
๒	พัฒนาศักยภาพในการประกอบเครื่องมือประมง พื้นบ้านยั่งยืน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๑,๘๙๕,๑๐๐
๓	ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวชุมชนประมงผ่านภัตตาคาร อาหารทะเลชุมชน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔	โครงการคานลอยซ่อมบำรุงเรือประมงชุมชน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๔๒๐,๐๐๐
๕	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริม เศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกร จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง น้ำจืดสตูล	๔๖๐,๔๒๕
๖	โครงการส่งเสริมการใช้แทนแดงเพื่อลดต้นทุน ในการเลี้ยงปลานิลแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง น้ำจืดสตูล	๑,๔๗๑,๘๗๐
๗	ส่งเสริมการปลูกพืชแซมในไม้ยืนต้น	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๓,๗๓๐,๓๐๐
๘	เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	๑,๕๙๕,๒๐๐
๙	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	๓๔๙,๔๐๐
๑๐	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยระบบน้ำ เกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล จังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๔๕๖,๔๕๐
๑๑	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามศักยภาพของพื้นที่	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๓,๕๕๑,๙๕๐
๑๒	ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้ากาแพ้อัตลักษณ์ ของจังหวัดสตูล เพื่อรองรับการขอรับรอง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร สตูล	๓๗๘,๕๐๐
๑๓	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตขมิ้นในพื้นที่จังหวัด สตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๓๐๑,๐๐๐

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)
๑๔	โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สร้างอาชีพแก่ชุมชน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๒,๒๕๐,๐๐๐
๑๕	ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑,๐๗๑,๐๐๐
๑๖	โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้าน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๒,๐๙๕,๐๐๐
๑๗	โครงการสร้างโรงเรียนแปรรูปสัตว์น้ำสมาคม ชาวประมงพื้นบ้านตำบลขอนคลาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๘๕๐,๐๐๐
๑๘	โครงการตลาดสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ เกษตรกรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัด และ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	๔๑๗,๑๕๐
๑๙	โครงการพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมัน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๒,๒๓๗,๕๐๐
๒๐	อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำ จืดสตูล	๔๙๒,๐๗๐
๒๑	โครงการสนับสนุนการจัดทำบ้านปลา (ซั้งกอ) เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสตูล	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๒,๔๘๗,๐๐๐
๒๒	ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาในพื้นที่จังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๒,๑๑๓,๖๐๐
รวมจำนวน ๒๒ โครงการ งบประมาณ			๒๙,๙๑๘,๒๑๕

ประเด็นการพัฒนา ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนาเกษตรกรเป็นช่างกริดอย่างมืออาชีพ
๒. แนวทางการพัฒนา	๒. การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๓. หลักการและเหตุผล	<p>รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร โดยนำงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิต ไปพัฒนา ต่อยอด ส่งเสริมเกษตรกรให้นำไปปฏิบัติ เพิ่มศักยภาพสถาบันเกษตรกร ให้สามารถเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครัวเรือนเกษตรกร สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดสตูลที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจฐานการเกษตรให้มีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่เศรษฐกิจสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับประชาชนในชุมชน</p> <p>จังหวัดสตูล มีพื้นที่ทำการเกษตร ๗๐๔,๘๕๖ ไร่ ครัวเรือนเกษตรกรจำนวน ๔๕,๒๖๙ ครัวเรือน มีรายได้หลักจากการทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน รองลงมาคือการทำนา การทำสวนไม้ผลและการเกษตรอื่นๆ ปัญหาการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่ผลิตและคุณภาพต่ำ เนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้การผลิต ขาดทักษะการบริหารจัดการที่ดี การนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิตน้อย ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพหรือค่าจ้างแรงงานสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย</p> <p>เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเป็นอาชีพต้นทางที่ยังมีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีการผลิต การสร้างขีดความสามารถและศักยภาพทางการแข่งขัน เพื่อให้เกษตรกรเกิดความตระหนักในการพัฒนาตนเอง รวมถึงสร้างแรงจูงใจให้เกิดแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพ จึงเห็นควรจัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรเป็นช่างกริดอย่างมืออาชีพ</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรและแรงงานกริดยางพาราให้มีความรู้ความชำนาญในอาชีพ</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถเป็นช่างกริดยางพารา</p> <p>๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพช่างกริดยางพารา</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. ผู้ร่วมโครงการจำนวน ๑๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะการกริดยางพาราที่ถูกต้อง</p> <p>๒. ผู้ร่วมโครงการสามารถกริดยางพาราได้อย่างถูกวิธี เป็นแรงงานกริดยางพาราที่มีคุณภาพ</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนกาหลง อำเภอนาทม และอำเภอละงู จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	อบรมการกริดยางพาราอย่างถูกวิธี
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>อบรมการกริดยางพาราอย่างถูกวิธี</p> <p>๒๙๔,๗๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๒๙๔,๗๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด ปี ๒๕๖๗)
๑๐. ผลผลิต (Output)	ช่างกรีดยางพาราจำนวน ๑๒๐ ราย มีคุณภาพและมีทักษะการกรีดยางพาราที่ดี
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. สร้างความมั่นคงในอาชีพผู้ผลิตยางพาราและช่างกรีดยางพารา ๒. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีช่างกรีดยางพารามีคุณภาพและทักษะที่ดี ๓. ต้นทุนการผลิตยางพาราด้านค่าจ้างแรงงานลดลง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาศักยภาพในการประกอบเครื่องมือประมงพื้นบ้านยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	๕. การสร้างรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร เช่น การใช้วัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องมือเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น
๓. หลักการและเหตุผล	<p>โครงการพัฒนาศักยภาพในการประกอบเครื่องมือประมงพื้นบ้านยั่งยืนเป็นการอบรมการพัฒนาฝีมือการผลิตเครื่องมือประมงพื้นบ้าน แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน หรือผู้ว่างงานคนรุ่นใหม่ที่สนใจและผู้ที่มีความตั้งใจเพื่อมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพในการผลิต พร้อมทั้งมีองค์ความรู้ในการพัฒนาอาชีพประมงพื้นบ้านต่อไป โดยมีการจัดอบรมกระบวนการผลิตเครื่องมือประมงพื้นบ้านยั่งยืน เพื่อการประกอบอาชีพประมงเป็นอาชีพสร้างรายได้ สนับสนุนเครื่องมือประมงพร้อมใช้ประกอบอาชีพ สร้างรายได้เฉลี่ยรวมทั้งปีแก่ผู้ผลิตเครื่องมือ ทำให้มีรายได้ในการประกอบอาชีพในช่วงโครงการ แรงงานที่ผ่านการร่วมโครงการ มีความรู้ในการประกอบเครื่องมือประมงยั่งยืน สามารถสร้างรายได้จากค่าประกอบเครื่องมือประมงได้ต่อไป</p> <p>จัดโครงการเป็นการอบรมการพัฒนาฝีมือการประกอบเครื่องมือประมงพื้นบ้าน แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน หรือผู้ว่างงานคนรุ่นใหม่ที่สนใจและผู้ที่มีความตั้งใจเพื่อมีส่วนร่วม ให้มีองค์ความรู้ในการต่อยอดอาชีพประมงพื้นบ้าน เพื่อการประกอบอาชีพประมงเป็นอาชีพสร้างรายได้ และสนับสนุนเครื่องมือประมงที่ประกอบเสร็จพร้อมใช้ ให้กลุ่มเป้าหมายได้ไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบอาชีพ พัฒนาฝีมือกลุ่มเป้าหมายให้เป็นผู้ที่รับบริการ ประกอบและผลิตเครื่องมือประมงพื้นบ้าน สร้างเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างรายได้ให้กลุ่มเป้าหมาย ไม่ต่ำกว่า ๗ ล้านบาทต่อปี</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	พัฒนาศักยภาพในการผลิตเครื่องมือประมงพื้นบ้านยั่งยืน เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งมีองค์ความรู้ในการพัฒนาอาชีพประมงพื้นบ้านต่อไป โดยในช่วงดำเนินโครงการจะสนับสนุนเครื่องมือที่ประกอบเสร็จให้สมาชิก เพื่อประกอบอาชีพประมงเป็นอาชีพสร้างรายได้
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	โครงการนี้ จะช่วยให้ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้จากการจ้างงานและจะมีรายได้จากการขายเครื่องมือประมงที่จะดำเนินการจากกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งชาวประมงพื้นบ้านผู้ได้รับประโยชน์จากเครื่องมือประมงจากการสนับสนุนเครื่องมือหลังจากจบการอบรม ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีกำลังในการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ตำบลขนคลาน อำเภอกงหรา จังหวัดสตูล ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๓ กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ ๑ ประชุมกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ ...๒๕,๐๐๐..... บาท กิจกรรมที่ ๒ ดำเนินการเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือประมง งบประมาณ .....๑,๘๑๘,๐๐๐..... บาท กิจกรรมที่ ๓ จัดฝึกอบรม ให้ความรู้ทางเทคนิค วิธีการ การประกอบเครื่องมือประมงพื้นบ้าน งบประมาณ .....๕๓,๐๐๐..... บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ประชุมกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท งบลงทุน ..... บาท งบดำเนินงาน .....๒๕,๐๐๐..... บาท สำนักงานประมงจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ดำเนินการเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือประมง งบประมาณ .....๑,๘๑๘,๐๐๐ .....บาท งบลงทุน ..... บาท งบดำเนินงาน .....๑,๘๑๘,๐๐๐..... บาท สำนักงานประมงจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>จัดฝึกอบรม ให้ความรู้ทางเทคนิค วิธีการ การประกอบเครื่องมือประมงพื้นบ้าน งบประมาณ .....๕๓,๐๐๐.....บาท งบลงทุน ..... บาท งบดำเนินงาน .....๕๓,๐๐๐..... บาท สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
<p>๘. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
<p>๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ ๑,๘๙๕,๑๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน ..... บาท รวมงบดำเนินงาน .....๑,๘๙๕,๑๐๐..... บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑. กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพผลิตเครื่องมือประมงพื้นบ้าน สร้างรายได้เฉลี่ยรวมทั้งปีของสมาชิก ปีละ ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท (๑๐๐ ราย x ๖,๐๐๐ บาท X ๑๒ เดือน) วัดผลจากรายรับต่อเดือนของผู้ผลิต เครื่องมือประมงพื้นบ้านยั่งยืน ๒. ผู้ผ่านการร่วมโครงการ มีความรู้ในการประกอบเครื่องมือประมงยั่งยืน สามารถ สร้างรายได้จากค่าประกอบเครื่องมือประมงได้ต่อไปในอนาคต และสามารถถ่ายทอด ความรู้เหล่านี้แก่ลูกหลานในชุมชนต่อไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนประมงผ่าน ภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน
๒. แนวทางการพัฒนา	๕. การสร้างรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร เช่น การใช้วัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็น เครื่องมือเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์การประมง IUU ประเทศไทยมีนโยบายสนับสนุน การประมงที่ยั่งยืน และเป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการ ภาคการผลิตแบบครบวงจร มีการจัดตั้ง วิทยาลัยร้านคนจับ สตูล ขึ้น โดยสามารถรวบรวม ผลผลิตจากการประมงยั่งยืนได้ มาตรฐาน ทั้งแบบสด ตัดแต่ง และแปรรูป ในระบบการจัดการ กิจธุรกิจชุมชน ได้รับ รางวัล สถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับชาติ เกิดประโยชน์สำหรับชาวประมง พื้นบ้าน ผู้ว่างงานในชุมชน และ ส่งผลต่อค่านิยมผู้บริโภค ทำให้ กระแสการจัดการผลผลิต แบบ ยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบต่อสังคม ได้รับการ ยอมรับมากขึ้น ช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโร นา ๒๐๑๙ ทำให้ความต้องการ อาหารทะเลทั้งสด และแปรรูปมี น้อยมาก เนื่องจากการปิดตัวลง ของร้านอาหารทะเล รีสอร์ท โรงแรม การเดินทางขนส่งไม่ สะดวกรวดเร็ว ส่งออกไม่ได้ รายได้ของผู้บริโภคน้อยลง ยอด สั่งซื้ออาหารทะเลก็ลดน้อยลง ส่งผลให้รายได้ของชาวประมง พื้นบ้านและกลุ่มที่ทำ อาชีพ ต่อเนื่องลดน้อยลงมาก จน กระทบต่อการดำเนินชีวิตและ กระทบต่อเนื่องไป ถึงความ เข้มแข็งของชุมชนสังคมของ ชาวประมงพื้นบ้านก็อ่อนแอลง มาด้วย เช่นเดียวกัน</p> <p>ในปัจจุบันเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ มากขึ้น เพื่อให้มีการปรับตัวและ ลดความเสี่ยง ในอนาคต เห็นว่าตำบลปากน้ำรับนักท่องเที่ยว และเหมาะสำหรับ เป็นแหล่งบริการ ด้านอาหารแก่ บุคคลทั่วไป จึงต้องการส่งเสริม ความสามารถในการแข่งขันและ ยกระดับการบริการอาหารทะเล มาตรฐานประมงพื้นบ้านยั่งยืน และปลอดภัย รวมทั้ง ต่อยอด ขยายการพัฒนาสินค้าสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านในจังหวัด สตูล ไปสู่ ตลาดผู้บริโภคและ นักท่องเที่ยวเพื่อให้ วิทยาลัยร้านคนจับปลา สตูล เป็นตัวอย่างนำ ร่องสำหรับชุมชนที่สามารถดำเนินการเพื่อจัดการระบบ เศรษฐกิจและการภาค การผลิตแบบครบวงจรที่มีมาตรฐานใน จังหวัดสตูล จึงมีแผนธุรกิจชุมชน ให้บริการ อาหารทะเลปรุงสุก พร้อมทานในพื้นที่มากขึ้น โดย การเพิ่มงานบริการหน้าร้าน ต้อนรับนักท่องเที่ยวและบุคคล ทั่วไป คาดว่าจะเกิดรายได้ คุ้มทุนเวียนในระบบ ที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นปีละ ๖ ล้านบาท</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยพัฒนาแหล่งอาหารทะเลชุมชน เป็น ภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน</p> <p>๒. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรในชุมชนที่เกี่ยวข้องในการบริการอาหารทะเล ปรุงสุกพร้อมทาน</p> <p>๓. เพื่อสนับสนุนต้นทุนในการดำเนินการให้สามารถตั้ง “ภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน” อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพ พร้อมกับการบริการนำเที่ยวศึกษากิจกรรมชุมชนเป็น รายได้เสริม</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	โครงการนี้จะก่อให้เกิดรายได้หลังดำเนินโครงการแล้ว ปีละไม่ต่ำกว่า ๓-๕ ล้านบาท และหลังสิ้นสุดโครงการ สามารถจ้างงานคนในชุมชนทำงานในภัตตาคารฯ ได้ต่อเนื่อง ๕ คน จากผลกำไรประกอบการประจำปี สามารถปันผลให้สมาชิก และจะมีกองทุน ส่วนหนึ่งของกำไรสุทธิ สามารถให้ชุมชนใช้เป็นเงินทุนในการทำงานอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนร้านคนจับปลา จังหวัดสตูล หมู่ ๖ ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>จำนวน ...๔... กิจกรรม ดังนี้</p> <p>กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมอบรมทักษะการทำอาหารและการบริการ งบประมาณ ๑๒๕,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการภัตตาคารและการท่องเที่ยว งบประมาณ ๔๒,๗๕๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมศึกษาดูงานต้นแบบการจัดการภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน งบประมาณ ๑๐๐,๒๕๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์และปรับปรุงสถานที่ งบประมาณ ๗๓๕,๐๐๐ บาท</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<p>กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมอบรมทักษะการทำอาหารและการบริการ งบประมาณ ๑๒๕,๐๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๑๒๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการภัตตาคารและการท่องเที่ยว งบประมาณ ๔๒,๗๕๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๔๒,๗๕๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<p>กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมศึกษาดูงานต้นแบบการจัดการภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน งบประมาณ ๑๐๐,๒๕๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๑๐๐,๒๕๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์และปรับปรุงสถานที่ งบประมาณ ๗๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๗๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. ได้บุคลากรที่มีศักยภาพด้านการบริหารจัดการร้านอาหารชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน ๒๐ คน</p> <p>๒. ได้ร้านค้าและร้านอาหารทะเลหรือภัตตาคารอาหารทะเลชุมชนที่พร้อมให้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๑ ร้าน</p> <p>๓. ได้สื่อสารและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและร้านอาหารทะเลอย่างต่อเนื่อง</p>
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. สร้างรายได้ให้กับชุมชนจากนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนต่อปี ชุมชนมีรายได้จากร้านอาหารทะเลปีละไม่ต่ำกว่า ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท และมีรายได้จากการท่องเที่ยวปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ชาวประมงจะได้ขายอาหารทะเล ปีละไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒. เกิดจากจ้างงานในภัตตาคารอาหารทะเลชุมชน</p> <p>๓. ผู้ประกอบการธุรกิจรายย่อยในชุมชน เช่น ร้านค้าของชำ บริการที่พัก รถรับจ้าง ฯลฯ ได้รับประโยชน์จากการให้บริการ</p> <p>๔. ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถร่วมกันแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการผลผลิตสัตว์น้ำ การแปรรูป การจัดทำร้านอาหารทะเลชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการคานลอยซ่อมบำรุงเรือประมงชุมชน
๒. แนวทางการพัฒนา	๖. สร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
๓. หลักการและเหตุผล	เป็นการสนับสนุนชาวประมงพื้นบ้านกลุ่มเป้าหมายและชาวประมงพื้นบ้านที่อยู่ใกล้เคียง ให้ได้เข้าถึงอุปกรณ์และสถานที่ซ่อมสร้างบำรุงเรือครบวงจร โดยมีอุปกรณ์เครื่องมือใช้ในสถานที่ชั่วคราวที่สามารถซ่อมบำรุงขั้นต้นด้วยตนเองและซ่อมโดยช่างแรงงานได้เบ็ดเสร็จ ทั้งนี้โครงการจะใช้เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกในรูปแบบ “คานซ่อมบำรุงเรือประมงชุมชน” เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดรายจ่ายให้แก่ชาวประมงพื้นบ้าน เพิ่มรายได้ให้แก่ประชากรในชุมชนจากการเป็นช่างแรงงานซ่อมบำรุงเรือ และสามารถต่อยอดพัฒนาเป็นรูปแบบทางธุรกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสามารถเป็นต้นแบบในชุมชนประมงอื่นๆและอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอท่าแพ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอลงู ต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ชาวประมงพื้นบ้านมีสถานที่ซ่อมบำรุงเรือแบบชั่วคราวในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒. เพื่อให้ชุมชนประมงพื้นบ้านได้ตระหนักถึงการจัดการขยะที่เกิดจากการซ่อมบำรุงเรือ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	โครงการนี้ จะช่วยให้ชาวประมงพื้นบ้านเจ้าของเรือซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการลดภาระต้นทุนคงที่ลง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งช่วยสร้างรายได้ให้แรงงานช่างซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพใหม่ในชุมชน ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น สามารถลดรายจ่ายได้ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยคิดจากจำนวนเรือที่ใช้บริการเครื่องมือจากอุปโภคบริโภคซ่อมบำรุงด้วยตัวเอง โดยคำนวณจากอายุการใช้งานอุปกรณ์ซ่อมบำรุงต่างๆ ประมาณ ๕ ปี ลดปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการใช้ที่สาธารณะในการซ่อมบำรุงบริเวณชายหาดเนื่องจากขยะลงทะเล และชุมชนสามารถมีที่ซ่อมบำรุงเรือแบบชั่วคราวได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม วัตถุประสงค์การจัดการขยะที่เกิดจากการซ่อมบำรุง มีกลุ่มตัวอย่างในการบริหารอยู่-คานซ่อมบำรุงเรือประมงชุมชน มีหลักสูตรการซ่อมสร้างเรือ มีกติกาจัดตั้งหมุนเวียนสำหรับอยู่และโดยมาจากค่าบำรุงอยู่และเครื่องมือช่างไว้ในอนาคต
๖. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านตะโละใส หมู่ ๔ ตำบลปากน้ำ อำเภอลงู จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๑ กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ ๑ ดำเนินการเพื่อจัดซื้อ/จ้าง อุปกรณ์ เครื่องมือ ในการซ่อมสร้างคานบำรุงเรือประมง และ หลังคาพร้อมขาหยั่งกันแดดและฝน แบบเก็บได้, ชุดสำหรับป้องกันความปลอดภัยในการระหว่างการทำงานซ่อมสร้าง ฯลฯ งบประมาณ ๔๒๐,๐๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	กิจกรรม ดำเนินการเพื่อจัดซื้อ/จ้าง อุปกรณ์ เครื่องมือ ในการซ่อมสร้างคานบำรุงเรือประมง และ หลังคาพร้อมขาหยั่งกันแดดและฝน แบบเก็บได้, ชุดสำหรับป้องกันความปลอดภัยในการระหว่างการทำงานซ่อมสร้าง ฯลฯ งบประมาณ .....๔๒๐,๐๐๐.....บาท งบลงทุน .....๔๒๐,๐๐๐..... บาท งบดำเนินงาน .....-..... บาท สำนักงานประมงจังหวัดสตูล -

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	๔๒๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. เกิด “อู่-คานซ่อมบำรุงเรือประมงพื้นบ้าน” ๑ แห่ง ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์บริการ และแบบขึ้นคานครวละ ๒ ลำ มีกำลังในการให้บริการเรือประมงได้ปีละ ๑๐๐ ลำ (คิดเป็นจำนวน ๒๕ % ของเรือที่มีในตำบลพื้นที่เป้าหมาย) และวัดผลจากจำนวนเรือที่รับบริการซ่อมบำรุงเล็กน้อยเบื้องต้น ลำละ ๓-๔ วัน, และจำนวนเรือที่ขึ้นคานประจำปี (ลำละ ๑๕ วัน)</p> <p>๒. จ้างงานแรงงานในชุมชนที่ถูกเลิกจ้างจากงานประมง/แรงงานอพยพกลับบ้าน/ว่างงาน ในชุมชนเป็นช่างซ่อมบำรุงเรือขึ้นต้น โดยสลับจ้างเป็นรายวัน สร้างรายได้จากอาชีพช่าง คิดที่ซ่อมเรือเฉลี่ยเดือนละ ๓-๕ ลำ สามารถมีรายได้เดือนละ ๑๐,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อคน โดยวัดจากบิลรับรายได้ของช่างที่รับงานในอู่และบริการนอกพื้นที่</p>
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. ชาวประมงพื้นบ้านจำนวน ๑๐๐ คน สามารถลดรายจ่ายจากค่าซ่อมสร้างบำรุงเรืออย่างน้อย ๑๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒. ชาวประมงสามารถใช้บริการได้อีกประมาณ ๕๐๐ ลำ สามารถลดรายจ่ายได้ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยคิดจากจำนวนเรือที่ใช้บริการเครื่องมือจากอู่ไปซ่อมบำรุงด้วยตัวเอง โดยคำนวณจากอายุการใช้งานอุปกรณ์ซ่อมบำรุงต่างๆ ประมาณ ๕ ปี</p> <p>๓. ลดปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการใช้ที่สาธารณะในการซ่อมบำรุงบริเวณชายหาดเนื่องจากขยะลงทะเล และชุมชนสามารถมีที่ซ่อมบำรุงเรือแบบชั่วคราวได้ในทุกพื้นที่เหมาะสม วัดจากการจัดการขยะที่เกิดจากการซ่อมบำรุง</p> <p>๔. มีกลุ่มตัวอย่างในการบริหารอู่-คานซ่อมบำรุงเรือประมงชุมชน มีหลักสูตรการซ่อมเรือ มีกติกาจัดตั้งหมุนเวียนสำหรับอู่และโดยมาจากค่าบำรุงอู่และเครื่องมือช่างไว้ในอนาคต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๖. ส่งเสริมการเกษตรยังชีพในครัวเรือน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>สถานการณ์ปัจจุบันความต้องการบริโภคสัตว์น้ำของประชาชนในจังหวัดสตูลเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสัตว์น้ำจำพวกปลา ซึ่งเป็นอาหารโปรตีนที่ดี มีราคาถูกและเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรในจังหวัดสตูลมีความสนใจในอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อยังชีพและบริโภคภายในครัวเรือน เกษตรกรยังขาดความรู้พื้นฐานด้านเทคนิคการทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมักประสบปัญหาการขาดแคลนลูกพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีเพื่อนำมาปล่อยเลี้ยง รวมทั้งขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจัดหาอาหารสัตว์น้ำระหว่างการเลี้ยง เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในจังหวัดสตูล จึงมีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในครัวเรือน และผลผลิตที่เหลือสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ซึ่งสามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตในเชิงการค้าได้</p> <p>เป็นการเสริมสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับเกษตรกรในจังหวัดสตูล โดยโครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล ดำเนินการในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่เกษตรกรแบบง่าย วิธีการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำอยู่บนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นที่เกษตรกรสามารถหาได้ง่าย มีต้นทุนต่ำ ไม่ยุ่งยาก ทำง่าย และทำได้จริง ชนิดของพันธุ์ปลาน้ำจืดที่เหมาะสมสำหรับส่งเสริมการเลี้ยงเป็นประเภทปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาไน ปลากุเลา เป็นต้น โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล มีบทบาทภารกิจเป็นหน่วยผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดีสำหรับสนับสนุนเกษตรกร ซึ่งชนิดพันธุ์ปลากินพืชดังกล่าว มีความเหมาะสมในการส่งเสริมการเลี้ยงในบ่อดิน ซึ่งเป็นระบบการเลี้ยงที่ต้องการปัจจัยในการเลี้ยงน้อย สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงและเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดให้แก่เกษตรกร</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรให้มีสัตว์น้ำจืดเพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่ายเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว</p> <p>๓. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้นำองค์ความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๗๐ ราย</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ด้านประมงไปประกอบอาชีพได้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>ส่งเสริมอาชีพทางเลือกด้านประมงแก่เกษตรกร มีสัตว์น้ำจืดไว้บริโภค เพิ่มรายได้และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน สร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ชุมชน</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>จำนวน ๓ กิจกรรม งบประมาณรวม ๔๖๐,๔๒๕ บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๔๖๐,๔๒๕ บาท</p> <p>งบลงทุน - บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วม</p> <p>ดำเนินการ</p>	<p>อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแก่เกษตรกร ที่มหาวิทยาลัย เป็นบุคลากรของหน่วยงาน ที่มีความรู้และประสบการณ์พร้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการฝึกอบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ วัน อบรม ๒ รุ่นๆละ ๓๕ ราย เกษตรกร ๗๐ ราย - สถานที่จัดฝึกอบรม/ปฏิบัติ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล - หลักสูตรการฝึกอบรม “เทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” - ความรู้ด้านการปรับปรุงระบบการผลิต ได้แก่ แหล่ง/การจัดการลูกพันธุ์คุณภาพดี ระบบการเลี้ยง การเตรียมบ่อ การเสริมสร้างอาหารธรรมชาติในบ่อเลี้ยงเพื่อลดต้นทุน การจัดการคุณภาพน้ำ อาหารและการจัดการให้อาหาร การปฏิบัติที่ดีสำหรับกร ป้องกันโรค - การลดต้นทุน โดยการผลิตอาหารสัตว์น้ำใช้เองแบบลดต้นทุน - ด้านการแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ปลาต้ม ปลาแดดเดียว - การตลาดออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีจากสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ผลผลิต <p>งบประมาณ ๙๗,๕๔๐ บาท</p> <p>งบลงทุน - บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๙๗,๕๔๐ บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวตี จารุรัชต์ธำรง</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๙๘๗๘๖๖</p> <p>ชื่อ นางฉวีจารินทร์ แก้วฤทธิ์ ตำแหน่ง นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๔๓๐๖๔๖๗๖</p>
<p>๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ผลิตและสนับสนุนสัตว์น้ำพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (เพื่อติดตามผลการฝึกอบรมเกษตรกร ในการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปใช้ ประโยชน์จริงในฟาร์มเลี้ยงของเกษตรกร)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนลูกพันธุ์ปลาน้ำจืดพันธุ์ดี ขนาด ๓-๕ ซม. เกษตรกร ๗๐ รายๆละ ๒,๐๐๐ ตัว รวม ๑๔๐,๐๐๐ ตัว <p>เป็นงบดำเนินงานของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูลในการผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดี และส่งมอบสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนอาหารสัตว์น้ำ สำหรับการอนุบาลสัตว์น้ำในช่วงเริ่มต้นเลี้ยง ๗๐ รายๆ ละ ๒ ถัง (ถังละ ๒๐ กิโลกรัม) <p>งบประมาณ ๓๔๒,๖๔๕ บาท</p> <p>งบลงทุน ...-.... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๓๔๒,๖๔๕ บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวตี จารุรัชต์ธำรง</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๙๘๗๘๖๖</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ติดตามการใช้องค์ความรู้และทักษะที่ได้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป็นงบดำเนินงาน ดำเนินการโดยบุคลากรของศูนย์ฯ ในการติดตามเกษตรกรหลังจากการฝึกอบรม จำนวน ๑๐ ครั้ง ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล</p> <p>งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ...-.... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์ธำรง</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๕๘๗๘๖๖</p> <p>-</p>
<p>๘. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p>
<p>๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖)</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ ๔๖๐,๔๒๕ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน ๗๐ ราย มีผลผลิตสัตว์น้ำเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่</p>
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด</p> <p>๒. เกษตรกรมีสัตว์น้ำบริโภค ลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการใช้แทนแแดงเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงปลานิล แก่เกษตรกรจังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๔. ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>สถานการณ์ปัจจุบัน ความต้องการบริโภคสัตว์น้ำของประชาชนในจังหวัดสตูลเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสัตว์น้ำจำพวกปลา ซึ่งเป็นอาหารโปรตีนที่ดี มีราคาถูกและเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรในจังหวัดสตูลมีความสนใจในอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจัดเพิ่มขึ้น และการใช้แทนแแดงเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงปลานิลแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการลดต้นทุนการเลี้ยงและเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความมั่นคงและยั่งยืนในการประกอบอาชีพ เป็นแหล่งอาหารโปรตีนของชุมชน รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ประชาชนในจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศเกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>แทนแแดง (<i>Azolla</i>) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า <i>Azolla spp.</i> จัดเป็นพืชน้ำขนาดเล็ก ประมาณ ๗ สายพันธุ์ แต่ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยมีอยู่ ๒ สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ อะซอลล่า พินนาค้า (<i>Azolla pinnata</i>) ซึ่งเป็นสายพันธุ์ดั้งเดิมในประเทศไทย กับสายพันธุ์ อะซอลล่า ไมโครฟิลลล่า (<i>Azolla microphylla</i>) ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่กรมวิชาการเกษตรนำเข้ามาเพื่อคัดพันธุ์ อยู่ในตระกูลเฟิร์นชนิดลอยน้ำ มีขนาดเล็กเจริญเติบโตลอยอยู่บน ผิวน้ำในเขตร้อนและเขตอบอุ่น สำหรับประเทศไทยพบได้ทั่วไปตามคู คลอง หรือแหล่งน้ำขังตามธรรมชาติต้นแทนแแดง ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ ลำต้น (rhizome) ราก (root) และใบ (lobe) แทนแแดงมีกิ่งแยกจากลำต้น ใบของแทนแแดง เกิดตามกิ่งเรียงสลับกันไป</p> <p>ปลานิล (<i>Oreochromis nilotica</i>) เป็นปลาน้ำจืดชนิดหนึ่ง ซึ่งมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ เป็นต้นมา เป็นปลาที่เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว และเป็นที่ยอมรับบริโภค เนื้อปลามีรสชาติดีมีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายเนื่องจากสามารถเจริญเติบโต และสามารถแพร่พันธุ์ได้เองตามธรรมชาติ ทั้งในสภาพแวดล้อมที่เป็นบ่อดิน บ่อซีเมนต์ ในกระชัง และสภาพแหล่งน้ำอื่นๆ ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เป็นต้นว่าสามารถมีชีวิตอยู่ได้ในช่วงเวลาการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิที่กว้างคือตั้งแต่ ๑๑ - ๔๒ องศาเซลเซียส ความเค็มสูงถึง ๒๐ พีพีที (มุน: ๒๕๑๑) พบว่าบ่อที่เลี้ยงปลานิลเพศผู้อย่างเดียวปลาจะมีการเจริญเติบโตมากกว่าที่เลี้ยงรวมอยู่บ่อเดียวกันกันถึง ๑๐ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์ (มานพ และคณะ, ๒๕๓๖)</p> <p>สถาบันวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ (๒๕๔๑) กล่าวว่า การเลี้ยงปลานิลเพศผู้แบบพัฒนาเตรียมบ่อดินขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ไร่ สูบน้ำเข้าบ่อให้ได้ระดับความสูงประมาณ ๑ เมตร ใส่ปูนขาว ๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ทิ้งไว้ประมาณ ๗ วัน นำลูกปลานิลขนาด ๔๕ กรัม มาปล่อยในบ่อที่เตรียมไว้ในอัตรา ๘,๐๐๐ ตัวต่อไร่ ให้อาหารเม็ดระดับโปรตีน ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวปลา วันละ ๓ ครั้ง ปรับปริมาณอาหารทุกเดือน ในระหว่างการเลี้ยงมีการเปิดเครื่องตีน้ำ เพื่อเพิ่มอากาศตลอดเวลา เมื่อเลี้ยงนาน ๔ เดือน จะได้ปลานิลขนาด ๔๐๐ กรัม ผลผลิต ๓.๒ ตันต่อไร่</p> <p>มูลปลานิลที่นำของเสียจากการเลี้ยงสามารถนำไปใช้เลี้ยงแทนแแดง และแทนแแดง หลังจากนั้นนำแทนแแดงและแทนแแดงมาผสมในอาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงปลานิล เพื่อใช้ทดแทนอาหารสำเร็จรูป โดยทดลองใช้อาหารสำเร็จรูปขนาดเล็กและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ขนาดกลาง อาหารสำเร็จรูปผสมแห้งเปิดและแห้งแดง เลี้ยงปลานิลขนาด ๑๔.๓๑±๐.๐๘ กรัม เป็นระยะเวลา ๑๒ สัปดาห์ พบว่าปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปขนาดเล็ก มีการเจริญเติบโตสูงสุด ๙๗.๒๗±๒.๓๖ กรัม แตกต่างกับปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปขนาดเล็กผสมแห้งเปิด และแห้งแดง ส่วนปลานิลขนาด ๔๓.๘๒±๐.๔๓ กรัม ที่ใช้อาหารสำเร็จรูปขนาดกลาง และอาหารสำเร็จรูปขนาดกลางผสมแห้งเปิด เลี้ยงปลานิลเป็นระยะเวลา ๓๕ วัน พบว่ามีการเติบโต ๙๙.๐๙±๑.๒๕ และ ๙๗.๘๘±๐.๑๒ กรัม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P>๐.๐๕$) ซึ่งสามารถทดแทนอาหารสำเร็จรูปได้</p> <p>การเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน</p> <p>๑. กำจัดวัชพืชและพันธุ์ไม้น้ำต่าง ๆ เช่น กก หญ้า ผักตบชวาให้หมดโดยนำมากองสุ่มไว้แห้ง กำจัดศัตรูของปลานิล ได้แก่ ปลาจำพวกกินเนื้อ เช่น ปลาช่อน ปลาชะโด ปลาหมอ ปลาดุก นอกจากนี้ก็มีสัตว์จำพวก กบ เขียด งู เป็นต้น โดยวิธีระบายน้ำออกให้เหลือน้อยที่สุด การกำจัดศัตรูของปลาอาจใช้โล่ตื้นสอด หรือแห่ ประมาณ ๑ กิโลกรัม ปริมาณของน้ำในบ่อ ๑๐๐ ลูกบาศก์เมตร คือทุบหรือบดโล่ตื้นให้ละเอียด นำลงแช่น้ำประมาณ ๑-๒ ปีบ ขยำโล่ตื้นเพื่อให้น้ำสีขาวออกมาหลาย ๆ ครั้งจนหมดนำไปสาดให้ทั่วบ่อศัตรูพืชมักจะลอยหัวขึ้นมาภายหลังโล่ตื้นประมาณ ๓๐ นาที และก่อนปล่อยปลาลงเลี้ยง ควรจะทิ้งระยะไว้ประมาณ ๗ วัน เพื่อให้ฤทธิ์ของโล่ตื้นสลายตัวไปหมดเสียก่อน</p> <p>๒. การใส่ปุ๋ย โดยปกติแล้วอุบนิสัยในการกินอาหารของปลานิลจะกินอาหารจำพวกแพลงก์ตอนพืช และสัตว์ แห่น สาหร่าย ฯลฯ ดังนั้น ในบ่อเลี้ยงปลาควรให้อาหารธรรมชาติดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยลงไปเพื่อละลายเป็นธาตุอาหาร ซึ่งพืชน้ำขนาดเล็กจำเป็นใช้ในการปรุงอาหารและเจริญเติบโตโดยกระบวนการสังเคราะห์แสง ซึ่งเป็นโซ่อาหารอันดับต่อไป คือ แพลงก์ตอนสัตว์ ได้แก่ ไรน้ำ และตัวอ่อนของแมลง ปุ๋ยที่ใช้ ได้แก่ มูลวัว ควาย หมู เป็ด ไก่ นอกจากนี้ปุ๋ย ที่ได้จากมูลสัตว์แล้วก็อาจใช้ปุ๋ยหมักจำพวกหญ้าและฟางข้าวปุ๋ยสดต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกัน อัตราส่วนการใส่ปุ๋ยคอกในระยะแรก ควรใส่ประมาณ ๒๕๐-๓๐๐ กก./ไร่/เดือน ส่วนในระยะหลัง ควรลดลงเพียงครึ่งหนึ่ง หรือสังเกตจากสีของน้ำในบ่อ ถ้ายังมีสีเขียวอ่อนแสดงว่ามีอาหารธรรมชาติ เพียงพอ ถ้าน้ำใสปราศจากอาหาร ธรรมชาติก็เพิ่มอัตราส่วนให้มากขึ้น และในกรณีที่ทำปุ๋ยคอกไม่ได้ก็ อาจใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ สูตร ๑๕ : ๑๕ : ๑๕ ใส่ประมาณ ๕ กก./ไร่/เดือน ก็ได้ วิธีใส่ปุ๋ย ถ้าเป็นปุ๋ยคอกควรตาก บ่อให้แห้งเสียก่อน เพราะปุ๋ยสดจะทำให้มีแก๊สจำพวกแอมโมเนียละลายอยู่ในน้ำหนักมากเป็นอันตรายต่อ ปลา การใส่ปุ๋ยคอกใช้วิธีหว่านลงไปให้ละลายน้ำ บ่อ ส่วนปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยสดนั้นควร กองสุ่มไว้ ตามมุมบ่อ ๒-๓ แห่ง โดยมีไม้ปักล้อมเป็นคอกครอบกองปุ๋ยเพื่อป้องกันมิให้ส่วนที่ยังไม่สลายตัวกระจาย ๓. อัตราปล่อยปลาเลี้ยงในบ่อดิน ขึ้นอยู่กับคุณภาพน้ำ อาหาร และ การจัดการเป็นสำคัญ โดยทั่วไป จะปล่อยลูกปลาขนาด ๓-๕ ซม. ลงเลี้ยงในอัตรา ๑-๓ ตัว/ตารางเมตร หรือ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ตัว/ไร่</p> <p>๔. การให้อาหาร การใส่ปุ๋ยเป็นการให้อาหารแก่ปลานิลที่สำคัญมากวิธีหนึ่งเพราะจะได้อาหารธรรมชาติ ที่มีโปรตีนสูงและราคาถูก แต่เพื่อเป็นการเร่งให้ปลาที่เลี้ยงเจริญเติบโตขึ้นหรือถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงควรให้อาหารจำพวกคาร์โบไฮเดรตเป็นอาหารสมทบด้วย เช่น รำ ปลายข้าว กากมะพร้าว มันสำปะหลัง หั่นต้มให้สุก และเศษเหลือของอาหารที่มีโปรตีนสูง เช่น กากถั่วเหลืองจากโรงทำเต้าหู้ กากถั่วลิสง อาหารผสมซึ่งมีปลาป่น รำข้าว ปลายข้าว มีจำนวนโปรตีนประมาณ ๒๐% เศษอาหารที่เหลือจากโรงครัวหรือภัตตาคาร อาหารประเภท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>พืชผัก เช่น แหนเปิดสาหร่าย ผักตบชวา सबให้ละเอียด เป็นต้น อาหารสมทบเหล่านี้ควรเลือกชนิดที่มีราคาถูกและหาได้สะดวกส่วนปริมาณที่ให้ก็ไม่ควรเป็น ๔% ของน้ำหนักปลาที่เลี้ยง หรือจะใช้วิธีสังเกตจากปลาที่ขึ้นมากินอาหารจากจุดที่ให้เป็นประจำ คือ ถ้ายังมีปลานิลออกันอยู่มากเพื่อรอกินอาหารก็เพิ่มจำนวนอาหารมากขึ้นตามลำดับทุก ๑-๒ สัปดาห์ ในการให้อาหารสมทบบมีข้อพึงควรระวัง คือ ถ้าปลากินไม่หมด อาหารจมพื้นบ่อ หรือละลายน้ำมากก็ทำให้เกิดน้ำเน่าเสียเป็นอันตรายต่อปลาที่เลี้ยง และ/หรือต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ เปลี่ยนน้ำบ่อย ๆ</p> <p>ดังนั้นการส่งเสริมการใช้แหนแดงเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงปลานิล แก่เกษตรกรจังหวัดสตูล ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาความยั่งยืนและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวการส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสาน และเพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมอาชีพ การเพาะเลี้ยง ปลานิล ให้แก่เกษตรกรให้มีสัตว์น้ำจืดเพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่ายเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว</p> <p>๒. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพาะพันธุ์แหนแดง การใช้แหนแดง เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงปลา</p> <p>๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอับความต้องการบริโภคในจังหวัด</p>
<p>๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการใช้แหนแดงเพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงปลา จำนวน ๒๔๕ ราย</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ด้านประมงไปประกอบอาชีพและลดต้นทุนได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>ส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสาน และเพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีสัตว์น้ำจืดไว้บริโภค เพิ่มรายได้และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน สร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ชุมชน</p>
<p>๖. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล</p>
<p>๗. กิจกรรมหลัก</p>	<p>จำนวน ๓ กิจกรรม งบประมาณรวม ๑,๔๗๑,๘๗๐ บาท</p> <p>งบลงทุน .....-..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๑,๔๗๑,๘๗๐ บาท</p>
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p>	<p>รับสมัคร และคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ</p> <p>๗ อำเภอของจังหวัดสตูลจำนวน ๒๔๕ รายๆละ ๑๐๐ บาท</p> <p>งบประมาณ ๓๔,๖๕๐ บาท</p> <p>งบลงทุน ...-... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๓๔,๖๕๐ บาท</p> <p>นายโสภณ อ่อนคง</p> <p>ตำแหน่ง ประมงจังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ ในพื้นที่ ๗ อำเภอ จังหวัดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๕๘๗๘๖๖</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยงานร่วม ดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานประมงจังหวัดและประมงอำเภอ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์อึ้ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๕๘๗๘๖๖</p>
<p>๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้าน การเพาะเลี้ยง ปลานิล การเพาะพันธุ์แห่นแดง และการใช้แห่นแดง เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงปลาแก่เกษตรกร ที่มหาวิทยาลัย เป็นบุคลากรของหน่วยงาน ที่มีความรู้และประสบการณ์พร้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการฝึกอบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ วัน อบรม ๕ รุ่นๆละ ๔๙ ราย เกษตรกร ๒๔๕ ราย - สถานที่จัดฝึกอบรม/ปฏิบัติ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล - หลักสูตรการฝึกอบรม “โครงการส่งเสริมการใช้แห่นแดงเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงปลานิล แก่เกษตรกรจังหวัดสตูล” - ความรู้ด้านการจัดหาลูกพันธุ์คุณภาพดี ระบบการเลี้ยงปลานิล การเตรียมบ่อ การเสริมสร้างอาหารธรรมชาติในบ่อเลี้ยงเพื่อลดต้นทุน การจัดการคุณภาพน้ำ อาหารและการจัดการให้อาหาร การปฏิบัติที่ดีสำหรับการป้องกันโรค - ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพาะพันธุ์แห่นแดง และการใช้แห่นแดง เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงปลาและการผลิตอาหารสัตว์น้ำใช้เองแบบลดต้นทุน - ด้านการแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ปลาสาม ปลาแดดเดียว - การตลาดออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีจากสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิต <p>งบประมาณ ๒๘๔,๒๑๕ บาท งบลงทุน ...-... บาท งบดำเนินงาน ๒๘๔,๒๑๕ บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์อึ้ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๕๘๗๘๖๖</p> <p>-</p>
<p>๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p>	<p>ผลิตและสนับสนุนสัตว์น้ำพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (เพื่อติดตามผลการฝึกอบรมเกษตรกร ในการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์จริงในฟาร์มเลี้ยงของเกษตรกร)</p> <p>งบประมาณ ๑,๐๗๗,๗๕๐ บาท งบลงทุน ...-... บาท งบดำเนินงาน ๑,๐๗๗,๗๕๐ บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนลูกพันธุ์ปลาน้ำจืดพันธุ์ดี ขนาด ๕-๖ นิ้ว เกษตรกร ๒๔๕ รายๆละ ๑,๐๐๐ ตัว รวม ๓๖๗,๕๐๐ ตัว ๒.๕ บาท งบประมาณ ๖๑๒,๕๐๐ บาท - สนับสนุนแห่นแดง ๒๔๕ รายๆละ ๑ กิโลกรัมๆละ ๕๐ บาท รวม ๒๔,๕๐๐ บาท - สนับสนุนอาหารสัตว์น้ำ สำหรับการอนุบาลสัตว์น้ำในช่วงเริ่มต้นเลี้ยง ๒๔๕ ราย ๒ ถัง (ถังละ ๒๐ กิโลกรัม) <p>งบประมาณ ๒๖๙,๕๐๐ บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์กัลละมัง ขนาด ใหญ่ สำหรับการเพาะเลี้ยงแห่นแดง ๒๔๕ รายๆ ละ ๗ ใบ (ราคาใบละ ๑๐๐ บาท) งบประมาณ ๑๗๑,๕๐๐ บาท</p> <p>-ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ค่าสารเคมีตรวจวัดคุณภาพน้ำ (DO, alkaline, hardness, ammonia nitrite pH) เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์ธำรง</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๕๙๘๗๘๖๖</p> <p>ชื่อ นางณิชารินทร์ แก้วฤทธิ ตำแหน่ง นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p> <p>เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๔๓๐๖๔๖๗๖</p>
<p>๘. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล</p>
<p>๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗)</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ ๑,๓๒๐,๖๕๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน ๒๔๕ ราย</p> <p>มีผลผลิตสัตว์น้ำเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่</p>
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลานิล</p> <p>๒. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพาะเลี้ยงแห่นแดง</p> <p>๓. เกษตรกรมีสัตว์น้ำบริโภค ลดต้นทุนการเลี้ยง และมีรายได้จากการเลี้ยงปลานิล</p> <p>๔. สามารถพัฒนาระดับมาตรฐาน เป็นฟาร์มเกษตรอินทรีย์ หรือฟาร์ม จีเอพี ปลานิล ฟาร์มต้นแบบได้ในอนาคต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการปลูกพืชแซมในไม้ยืนต้น
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๗. ส่งเสริมการปลูกพืชแซมและพืชร่วม
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง</p> <p>การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเกษตร ลดพื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว แก้ปัญหารายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมันไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชแซมในพื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้วและยังไม่ให้ผลผลิตเพื่อสร้างโอกาส สร้างอาชีพ และสร้างรายได้เพิ่ม สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรชาวสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมันในจังหวัด ให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกพืชแซมในไม้ยืนต้น (สวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดสตูล</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. เพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรชาวสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ มีความเข้าใจในการบริหารจัดการพื้นที่</p> <p>๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐ ปลูกพืชแซมในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอบาแพง อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนิง จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตร การปลูกพืชแซมยางพาราหรือปาล์มน้ำมัน</p> <p>๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตร การปลูกพืชแซมยางพาราหรือปาล์มน้ำมัน</p> <p>๒๓๐,๓๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>สนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - เดือนกันยายน ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๓,๗๓๐,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๗๐๐ รายสามารถบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรของตนเอง ๒. เกษตรกรมีรายได้จากพืชแซมยางพาราและปาล์มน้ำมัน
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ๒. พื้นที่การเกษตรมีการใช้ประโยชน์และเกิดคุ่มค่า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๘. ส่งเสริมโครงการพระราชดำริตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดสตูลได้ดำเนินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ จนถึงปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันปลอดภัยในโรงเรียนให้เพียงพอและสร้างนิสัยให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ในการทำเกษตรเบื้องต้น นอกจากนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในอนาคต ซึ่งมีสาเหตุจาก ๑. เกิดจากทัศนคติของผู้ปกครองและเยาวชนที่มองว่าอาชีพเกษตรกรรมเป็นงานหนัก ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ต้องพึ่งพาธรรมชาติซึ่งมีความไม่แน่นอนเช่นกัน จึงหันไปสู่งานนอกภาคเกษตรมากขึ้น เช่น เป็นลูกจ้างสถานประกอบการ ซึ่งมีเงินเดือนแน่นอนทั้งปี อาชีพเกษตรจึงเป็นอาชีพเสริมหรือเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของครัวเรือน ดังนั้น ปัจจุบันพบว่า เด็กไทยไม่สนใจเรียนในสาขาด้านการเกษตร หรือแม้จะจบเกษตรแต่มุ่งเป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรมเกษตรมากกว่า ๒. ต้นทุนการผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยตลอด เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมีการเกษตร ซึ่งทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำเกษตรไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงต้องหันไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป หรือเป็นลูกจ้างภาคการผลิตอื่นในช่วงนอกฤดูกาล ๓. ระบบการประกันภัยพืชผลทางการเกษตรยังมีข้อจำกัดและไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทำให้เกษตรกรมีข้อจำกัดในการลดความเสี่ยงของผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่สร้างความเสียหายแก่ผลผลิต บั่นทอนต่อฐานะและความมั่นคงในอาชีพ</p> <p>ดังนั้น จากเหตุผลปัญหาข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องปลูกจิตสำนึกรักเกษตรกรเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปรับแนวคิดการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เยาวชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพต่อไปในอนาคตของประเทศชาติ รวมถึงปรับแนวคิดผู้ปกครองและเยาวชนเกี่ยวกับการทำเกษตรที่ดีมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ หากรู้จักใช้ทรัพยากรเกษตรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ รู้จักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อาชีพเกษตรกรก็จะสามารถเป็นอาชีพที่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างดี มีความมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีกิจกรรมด้านการเกษตรร่วมกันกับผู้ปกครอง มีประสบการณ์และทักษะด้านการเกษตรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ภูมิใจในผลผลิตของตนเอง ซึ่งนำเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ถูกสุขอนามัยของโรงเรียนและชุมชน เกิดความผูกพันและรักในวิชาชีพเกษตร รู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาก้าวเป็นบุคลากรที่สำคัญในภาคการเกษตร</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนรักอาชีพเกษตร มีทักษะในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรและสหกรณ์</p> <p>๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้/แหล่งอาหารด้านการเกษตรในโรงเรียนและศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน</p> <p>๓. รณรงค์และเผยแพร่การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านการเกษตร เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน, โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เป็นต้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ส่งเสริม/พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียน จำนวน ๗ โรงเรียน ใน ๗ อำเภอ ๒. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ จำนวน ๔๒๐ คน ๓. มีผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสตูลที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๑ โรงเรียน
๗. กิจกรรมหลัก	ปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตรเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	กิจกรรม ปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตรเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน งบประมาณ ๑,๕๔๖,๓๗๕ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	กิจกรรม การติดตามและประเมินผล งบประมาณ ๔๘,๘๒๕ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๑,๕๙๕,๒๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตของตนเองได้ ๒. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีส่วนร่วมในการผลิตอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เกิดความรัก ความสามัคคี มีความภูมิใจในผลผลิตที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรม มีพื้นฐานด้านการเกษตร สามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายสู่ผู้ปกครองหรือดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรที่บ้านต่อไป ๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรตามแนวของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ๔. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริฯ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมากขึ้นเพื่อปรับแนวคิดในการดำเนินชีวิต โดยการทำเกษตรแบบพอเพียงในครัวเรือนเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ๕. เกิดความรัก ความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน รู้จักเสียสละ อันจะทำให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จังหวัดและประเทศชาติมีความเจริญ ยั่งยืน มั่งคั่งและมั่นคงต่อไป
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีประสบการณ์และทักษะในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร เกิดความรักและตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพเกษตรที่ดี มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ๒. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินกิจกรรมร่วมกันเป็นการส่งเสริมความรักความสามัคคีในโรงเรียน รู้จักเสียสละ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๓. เป็นแหล่งผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค</p> <p>๔. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีภูมิคุ้มกันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จังหวัดและประเทศชาติต่อไป</p>

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร
๒. แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมการผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร ๒. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร ๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)
๓. หลักการและเหตุผล	<p>๑. จังหวัดสตูล มีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ แพะเนื้อ เกษตรกรหันมาประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงโคเนื้อ-แพะเนื้อ เป็นอาชีพทางเลือกเพิ่มมากขึ้น และมีความต้องการที่จะยกระดับและพัฒนาการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดยุคใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์จากเนื้อโคเนื้อแพะ เช่น สเต็ก , บาร์บิคิว แฮมเบอร์เกอร์ , เนื้อย่าง , เนื้อแดดเดียว , เนื้อสวรรค์ , เนื้อหุบ เป็นต้น</p> <p>การดำเนินงานฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในระยะ ๑-๒ ปีที่ผ่านมาเกษตรกรที่ได้ผ่านการฝึกอบรม ได้นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต ฯ ที่ได้รับ ไปปรับใช้ ในการเลี้ยงโคเนื้อ-แพะเนื้อของตนเองจนประสบผลสำเร็จทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ยังมีเกษตรกรอีกเป็นจำนวนมาก ที่มีความสนใจ และมีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ทางภาครัฐต้องให้การส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตโคเนื้อ แพะเนื้อ ให้แก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาและยกระดับการผลิตโคเนื้อ แพะเนื้อ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย มีความมั่นคงทางอาหาร และเพื่อลดต้นทุนการผลิตปศุสัตว์ ลดต้นทุนอาหารสัตว์ โดยใช้วัตถุดิบที่ผลิตในท้องถิ่นหรือในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทางการผลิตทั้งเชิงปริมาณมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น</p> <p>๓. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี</p> <p>๔. กรอบแผนพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ภาคใต้ การพลิกฟื้นเศรษฐกิจของภาค โดยพัฒนาการผลิตและแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูงบนฐานนวัตกรรมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๕. แผนพัฒนาจังหวัดสตูล ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “สตูลเมืองแห่งความผาสุกที่ยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตโคขุน-แพะขุน ให้แก่เกษตรกร ๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกิจการผลิตโคขุน-แพะขุน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ ๓. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ด้านการแปรรูปและการทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อโคขุน-เนื้อแพะขุน ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ๔. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ ๕. เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ๖. เพื่อเสริมสร้างการผลิตปศุสัตว์ที่มีความปลอดภัยและมีความมั่นคงทางอาหาร
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ เทคโนโลยีการผลิตและการตลาดโคขุน-แพะขุน เพิ่มขึ้น ๒. ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ และทักษะ ด้านการแปรรูปและผลิตภัณฑ์จากเนื้อโคขุน-เนื้อแพะขุน เพิ่มขึ้น ๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากโคขุน-แพะขุน ๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ค่าเป้าหมายจากการดำเนินโครงการ ๑. เกษตรกร จำนวน ๑๒๐ ราย ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล (เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๖๐ ราย เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน ๖๐ ราย) ๒. เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล จำนวน ๖๐ ราย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอเมืองสตูล อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอควนโดน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๓ กิจกรรม งบประมาณรวม ๓๔๙,๔๐๐ บาท รวม งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๓๔๙,๔๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตโคขุน งบประมาณ ๑๐๖,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑๐๖,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตแพะขุน งบประมาณ ๑๑๕,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑๑๕,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วม</p> <p>ดำเนินการ</p>	<p>ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์</p> <p>งบประมาณ ๑๒๘,๔๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน - บาท</p> <p>งบดำเนินงาน ๑๒๘,๔๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล</p> <p>.....-.....</p>
<p>๘. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล</p>
<p>๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ ๓๔๙,๔๐๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ-แพะเนื้อ ได้รับความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตและด้านการตลาดโคขุน-แพะขุนเชิงธุรกิจ</p> <p>๒. ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ได้รับความรู้และเทคโนโลยีในการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์</p>
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกร สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตโคขุน แพะขุน ไปพัฒนาและสร้างมูลค่าให้กับผลผลิต</p> <p>๒. เกษตรกร ผู้ประกอบการ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีในการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์ ไปพัฒนาและสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์</p> <p>๕. สินค้าปศุสัตว์ โคขุน แพะขุน และผลิตภัณฑ์จากเนื้อโคขุน เนื้อแพะขุน มีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>๖. เกษตรกร สามารถลดต้นทุนการผลิตด้านการจัดการอาหารสัตว์</p> <p>๗. เกษตรกร ผู้ประกอบการ มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง</p> <p>๘. การผลิตสินค้าปศุสัตว์ของจังหวัดสตูล มีความปลอดภัยและมีความมั่นคงทางอาหาร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล จังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๒. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>การทำสวนไม้ผลเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรจังหวัดสตูล ไม่น้อยกว่า ๑๖๘.๕๑ ล้านบาทต่อปี รองจากการทำสวนยางพารา และปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล เศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ทูเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง และจำปาดะ ปัญหาการทำสวน ไม้ผลในปัจจุบันคือ เกษตรกรขาดความรู้ในการทำการผลิตแบบฟาร์มสมัยใหม่ ขาดการเข้าถึงและการเทคโนโลยีที่มีทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต วัสดุการเกษตรมีราคาแพง แรงงานทางการเกษตรมีราคาสูงและขาดแคลน ตลอดจน พื้นที่เพาะปลูกประสบกับภาวะฝนทิ้งช่วงเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ผลผลิตต่ำทั้ง ปริมาณและคุณภาพ ต้นทุนการผลิตสูง นำไปสู่ปัญหาด้านการตลาดและการแข่งขัน</p> <p>ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน (ปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดและให้ความสำคัญในการขับเคลื่อน เกษตรอัจฉริยะ เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการผลิต ผลผลิต ทั้งใน ปริมาณและคุณภาพ ต่อพื้นที่ให้สูงสุด คำนึงถึงการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>การจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยระบบน้ำเกษตร อัจฉริยะในสวน ไม้ผล เป็นการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถ เข้าถึงและรู้จักนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและวิทยาการสมัยใหม่ที่มีความแม่นยำ ด้วยระบบอัตโนมัติ มาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งปริมาณและ คุณภาพให้สูงขึ้น สามารถวางแผนระบบการตลาดของผลผลิตได้ดีขึ้น เกิดการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ยกระดับการจัดการภาคการเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ตลอดจนการเสริมหนุนการท่องเที่ยวของ จังหวัด</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลมีความรู้การใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล ๒. เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผลในจังหวัดสตูล
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรร่วมโครงการได้รับความรู้ ร้อยละ ๑๐๐ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ ในแปลงตนเอง ร้อยละ ๕๐ ๒. แปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล จำนวน ๗ แปลง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอท่าแพ อำเภอควนโดน อำเภอควน กาหลง และอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมหลักสูตรการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล ๒. จัดทำแปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	อบรมหลักสูตรการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล ๓๖,๔๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	จัดทำแปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล ๔๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๔๕๖,๔๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๔๐ ราย มีความรู้การใช้ระบบน้ำเกษตรอัจฉริยะในสวนไม้ผล ๒. มีแปลงต้นแบบระบบน้ำอัจฉริยะในสวนไม้ผล จำนวน ๗ แปลง
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ ๑. ผลผลิตไม้ผลเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรสูงขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตไม้ผล เชิงคุณภาพ ๑. ผลผลิตไม้ผลมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด ๒. เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่
๒. แนวทางการพัฒนา	๒. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร โดยนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิต ไปพัฒนา ต่อยอด ส่งเสริมเกษตรกรให้นำไปปฏิบัติ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดสตูลที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจฐานการเกษตรให้มีความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรจังหวัดสตูล</p> <p>จังหวัดสตูล มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๗๐๔,๘๕๖ ไร่ คราวเรือนเกษตรกรจำนวน ๔๕,๒๖๙ ครัวเรือน มีรายได้หลักจากการทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน รองลงมาคือการทำนา การทำสวนไม้ผลและการเกษตรอื่นๆ ปัญหาการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่ผลผลิตและคุณภาพต่ำ เนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ การผลิตและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิตน้อย</p> <p>การแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน จำเป็นต้องนำความรู้และเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ การส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนต่อพื้นที่สูงและตลาดต้องการ เช่น พุรีเย็น พืชที่มีแนวโน้มมีความสำคัญทางเศรษฐกิจที่มีราคาสูงและมีความต้องการของตลาด ได้แก่ สละ กาแฟ และพืชสมุนไพร เป็นต้น การส่งเสริมพื้นที่พืชอัตลักษณ์หรือพืชท้องถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่และเสริมสร้างการท่องเที่ยว ซึ่งในอดีตเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีเพาะปลูกกระจายอยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัด เป็นผลไม้ราคาสูง การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเป็นอาชีพเสริมให้เกษตรกร เช่น การเลี้ยงผึ้งและชันโรง ช่วยในการผสมเกสรให้กับพืชเศรษฐกิจและช่วยเสริมสร้างรายได้ให้ครัวเรือนเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ตลอดจนการส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือนเพื่อการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านอาหารของครัวเรือน</p> <p>เพื่อยกระดับการพัฒนาจังหวัดสตูลให้เป็นเมืองที่มีรายได้สูงขึ้น จำเป็นต้องมีการขยายตัวและการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการเกษตรซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจฐานรากที่สำคัญของจังหวัด รวมทั้งมีขีดความสามารถทางการแข่งขันในภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้นในระดับภูมิภาค จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและมูลค่าสินค้าเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่</p> <p>๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาสินค้าเกษตรพื้นถิ่นให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดสตูล</p> <p>๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถแปรรูปสินค้าเกษตรและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐ ได้รับความรู้และพัฒนาทักษะด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>๒. เกษตรกรร่วมโครงการผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ ๘๐</p> <p>๓. ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐</p> <p>๔. มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตพืชและแปรรูปที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ นำปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน</p> <p>๒. พัฒนาการผลิตกระท้อนคุณภาพ</p> <p>๓. พัฒนาศักยภาพการผลิตสละคุณภาพ</p> <p>๔. ส่งเสริมการทำเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร</p> <p>๕. พัฒนาส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรวงคุณภาพ</p> <p>๖. ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง</p> <p>๗. ส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการผลิตข้าวโพดหวาน</p> <p>๘. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกาแฟโรบัสต้าสตูล</p> <p>๙. ส่งเสริมการผลิตข้าวพื้นเมืองอำเภอเมืองสตูล</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน</p> <p>๑. ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน</p> <p>๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๓. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตทุเรียนได้มาตรฐาน</p> <p>๖๑๒,๒๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>พัฒนารูปแบบการผลิตกระท้อนคุณภาพ</p> <p>๑. ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการผลิตกระท้อนคุณภาพ</p> <p>๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๒๘๓,๑๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>พัฒนาศักยภาพการผลิตสละคุณภาพ</p> <p>๑. ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการบริหารจัดการการผลิตสละ</p> <p>๒. ศึกษาดูงาน</p> <p>๓. จัดทำแปลงต้นแบบสละคุณภาพ ได้มาตรฐาน</p> <p>๓๒๘,๕๖๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ส่งเสริมการทำเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร ศึกษาดูงาน สนับสนุนปัจจัยการผลิต <p>๓๓๓,๙๘๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>พัฒนาส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรคุณภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการผลิตสมุนไพรคุณภาพ ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการแปรรูปสมุนไพรคุณภาพ สนับสนุนปัจจัยผลิต <p>๔๘๕,๒๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดความรู้หลักสูตรการเลี้ยงชันโรง ศึกษาดูงาน สนับสนุนปัจจัยผลิต <p>๑๑๘,๑๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนากาการผลิตข้าวโพดหวาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการผลิตข้าวโพดคุณภาพ สนับสนุนปัจจัยผลิต <p>๒๑๖,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกาแฟโรบัสต้าสตูล</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกาแฟคุณภาพ ถ่ายทอดความรู้การใช้ประโยชน์ของเหลือใช้จากกระบวนการผลิต และแปรรูปกาแฟ จัดทำจุดเรียนรู้และจุดรวบรวมกาแฟครบวงจร สนับสนุนปัจจัยการผลิตและบรรจุภัณฑ์ <p>๑,๐๖๗,๑๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>
<p>๗.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙</p> <p>งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>ส่งเสริมการผลิตข้าวพื้นเมืองอำเภอเมืองสตูล</p> <ol style="list-style-type: none"> ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตข้าวพื้นเมืองคุณภาพ <p>๑๑๘,๑๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๓,๕๕๑,๙๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๙๑๕ ราย ได้รับความรู้ด้านการผลิตและการแปรรูป ๒. เกษตรกรจำนวน ๙๑๕ ราย ได้รับปัจจัยและเทคโนโลยีนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป ๓. มีแปลงเรียนรู้การผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน ๒ แปลง ๔. มีแหล่งเรียนรู้การผลิตและแปรรูปกาแฟที่เหมาะสมกับพื้นที่ ๕. สินค้ากาแฟได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของตนเอง ๒. ปริมาณผลผลิตที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๓. มูลค่าสินค้าการเกษตรและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๔. ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพตามมาตรฐานและความต้องการของตลาด ๕. เกษตรกรสามารถเชื่อมโยงผลผลิตทางการเกษตรกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖. เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่ ๗. เกษตรกรสามารถจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม ๘. เกิดความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรวม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้ากาแฟอัตลักษณ์ของจังหวัดสตูล เพื่อรองรับการขอรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
๒. แนวทางการพัฒนา	๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP, GMP, HACCP, สินค้า GI, Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น
๓. หลักการและเหตุผล	<p>การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และทำรายได้ให้กับประเทศไทย เป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีส่วนทำให้ฐานะและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้นดีขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการเดินทางไปยังพื้นที่เกษตรกรรม ที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร ซึ่งปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วรองรับการขยายตัวของตลาด และสร้างรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเสนอจุดขายใหม่ ด้านการท่องเที่ยวและบริการ นอกเหนือจากจุดเด่นเดิมที่มีอยู่แล้วอย่างธรรมชาติ วัฒนธรรม และอาหาร เพื่อเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙</p> <p>จังหวัดสตูลซึ่งมีอุทยานธรณีโลก ครอบคลุม ๔ อำเภอของจังหวัดสตูล คือ ทุ่งหว้า มะนัง ละงู และอำเภอเมือง ประกอบกับประวัติกาแฟในจังหวัดสตูลเมื่อ พ.ศ.๒๔๕๓ อำเภอละงู-อำเภอทุ่งหว้าเป็นแหล่งค้าขายทางเรือทำให้มีชาวต่างชาติเข้ามาค้าขายเป็นจำนวนมาก และได้สันนิษฐานว่ากาแฟถูกนำมาในจังหวัดสตูลโดยกลุ่มพ่อค้าอาหรับ ก่อนปี พ.ศ.๒๕๐๐ ซึ่งยังมีต้นกาแฟโรบัสต้าอายุมากกว่า ๑๕๐ ปี หลายต้น และหลากหลายพื้นที่ทั่วจังหวัดสตูล และในปัจจุบันเกษตรกรจังหวัดสตูลให้ความสนใจขยายพื้นที่ปลูกกาแฟโรบัสต้าเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ปลูกกาแฟ ๒๖๒ ไร่ แต่ ในปี ๒๕๖๔ มีเนื้อที่ปลูกกาแฟเพิ่มเป็น ๓๔๑ ไร่ ส่งผลให้ในอนาคตจังหวัดสตูลจะมีผลผลิตกาแฟออกสู่ท้องตลาดเป็นจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งในปัจจุบันการแข่งขันในตลาดสินค้าที่รุนแรง ส่งผลให้ธุรกิจต่างๆ จำเป็นต้องมีกลยุทธ์เพื่อสร้างโอกาสการค้า และหนึ่งในกลยุทธ์ที่น่าสนใจคือการนำเอาสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ซึ่งถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง มาเชื่อมโยงกับตัวสินค้า เพื่อสร้างศักยภาพ การแข่งขัน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ซึ่งการจะทำให้สินค้า GI ประสบความสำเร็จในตลาด สิ่งสำคัญก็คือ การรักษาคุณภาพการผลิตเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ซึ่งจะช่วยให้สินค้า GI เติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มมูลค่าสินค้ากาแฟอัตลักษณ์ของจังหวัดสตูล โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การเก็บเกี่ยวกาแฟ, การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การคั่วกาแฟ, การตรวจสอบคุณภาพ และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟมาใช้ประโยชน์ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์กาแฟจากจังหวัดสตูล เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพ การใช้ทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อรองรับการขอรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สินค้ากาแฟจังหวัดสตูล และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสตูล ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน” และแผนพัฒนาจังหวัดสตูล ประเด็นการพัฒนา ๑.การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาการผลิตกาแฟของจังหวัดสตูล โดยถ่ายทอดความรู้ ชี้แจง และแนะนำถึงแนวทางขั้นตอนการผลิตกาแฟ และสร้างความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับ การผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การเก็บเกี่ยวกาแฟ, การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การคั่วกาแฟ, การตรวจสอบคุณภาพ และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟมาใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้น ๑๕ เปอร์เซ็นต์
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในจังหวัดสตูล ได้แก่ อำเภอเมืองสตูล อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอควนกาหลง อำเภอควนโดน อำเภอท่าแพ และ อำเภอมะนัง
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. อบรม ชี้แจง แนะนำถึงแนวทางขั้นตอน การผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การเก็บเกี่ยวกาแฟ การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟมาใช้ประโยชน์</p> <p>๒. อบรมเชิงปฏิบัติการ การคั่วกาแฟ และการตรวจสอบคุณภาพ ผลิตภัณฑ์กาแฟพรีเมียม</p> <p>จำนวน ๒ กิจกรรม ดังนี้</p> <p>กิจกรรมที่ ๑ อบรม ชี้แจง แนะนำถึงแนวทางขั้นตอน การผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม, การเก็บเกี่ยวกาแฟ การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟมาใช้ประโยชน์ งบประมาณ ๕๑,๗๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ อบรมเชิงปฏิบัติการ การคั่วกาแฟ และการตรวจสอบคุณภาพ ผลิตภัณฑ์กาแฟ งบประมาณ ๓๒๖,๘๐๐ บาท</p>
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>อบรม ชี้แจง แนะนำถึงแนวทางขั้นตอน การผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม การเก็บเกี่ยวกาแฟ การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟมาใช้ประโยชน์</p> <p>งบประมาณ ๕๑,๗๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน .....บาท</p> <p>งบดำเนินงาน .....๕๑,๗๐๐.....บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวัญญา ช่วงพิมพ์</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล</p>
<p>๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการ การคั่วกาแฟ และการตรวจสอบคุณภาพ ผลิตภัณฑ์กาแฟ</p> <p>งบประมาณ ๓๒๖,๘๐๐ บาท</p> <p>งบลงทุน.....๒๗๕,๑๐๐.....บาท</p> <p>งบดำเนินงาน.....๕๑,๗๐๐.....บาท</p> <p>ชื่อ นางสาวัญญา ช่วงพิมพ์</p> <p>ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล</p> <p>หน่วยดำเนินการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๓๗๘,๕๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน .....๒๗๕,๑๐๐.....บาท รวมงบดำเนินงาน .....๑๐๓,๔๐๐.....บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นำความรู้เกี่ยวกับ การผลิตเมล็ดกาแฟพรีเมียม การเก็บเกี่ยวกาแฟ การหมัก-ตาก-เก็บรักษาเมล็ดกาแฟพรีเมียม การคั่วกาแฟ การตรวจสอบคุณภาพ มาใช้ในการผลิตกาแฟ และการนำวัสดุเหลือทิ้งจากการผลิตกาแฟ มาใช้ประโยชน์
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถผลิตกาแฟพรีเมียมมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตขมิ้นในพื้นที่จังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP, GMP, HACCP, สินค้า GI, Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น
๓. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสตูล นอกจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และยางพาราแล้ว พบว่ายังมีการปลูกขมิ้นเป็นอาชีพเสริม โดยส่วนใหญ่ปลูกแซมในสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน นับเป็นแหล่งผลิตที่มีศักยภาพ สามารถสร้างอาชีพทางเลือกและรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรได้อีกทางหนึ่ง ปัจจุบันในพื้นที่ที่มีการผลิตขมิ้น ประมาณ ๒๐๐ ไร่ และจำหน่ายในรูปหัวสดให้กับผู้รวบรวมในพื้นที่ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคและใช้เป็นท่อนพันธุ์ปลูกในฤดูกาลถัดไป ด้านการตลาดขมิ้น จะมีผู้รวบรวมในท้องที่มารับซื้อผลผลิต ณ แหล่งผลิต และส่งจำหน่ายไปยังตลาดจังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง สำหรับราคาซื้อขายจะถูกกำหนด โดยผู้รวบรวมในท้องที่ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับคุณภาพและผลผลิต เกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรอง สำหรับปัญหาการผลิตขมิ้นที่สำคัญคือ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มทำให้ไม่มีอำนาจในการกำหนดราคา และยังขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตขมิ้นที่มีคุณภาพ ทำให้ได้ขมิ้นออกสู่ตลาดมีขนาดเล็กไม่ตรงตามความต้องการของตลาด หากได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ในด้านการผลิตที่เหมาะสม ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ การเตรียมดิน การปลูกการดูแลรักษา การจัดการโรคและแมลง การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การจัดการด้านตลาด รวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตขมิ้นที่มีคุณภาพ ๒. เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในการเตรียมความพร้อมในการขอการรับรองแหล่งผลิตตามระบบ GAP
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรมีความรู้และเข้าใจในการผลิตขมิ้นที่มีคุณภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถจัดทำแปลงเพื่อขอรับรองมาตรฐาน GAP
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอมะนัง อำเภอกวนกาหลง อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดความรู้/ฝึกปฏิบัติ ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้/ฝึกปฏิบัติ ๔๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล - -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒๖๑,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล - -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๓๐๑,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย มีความรู้ในการผลิตขมิ้นที่มีคุณภาพ ๒. เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย นำความรู้ไปใช้ในการเตรียมความพร้อมในการขอการรับรองแหล่งผลิตตามระบบ GAP
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลผลิตมีมาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สร้างอาชีพแก่ชุมชน
๒. แนวทางการพัฒนา	๙. ส่งเสริมการผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
๓. หลักการและเหตุผล	จากปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อประกอบอาชีพของประชาชนทั้งภาคการผลิต การบริการ และการส่งออกสินค้าของประเทศ ไทย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ซึ่งต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก รวมถึงจังหวัดสตูลด้วย จึงต้องมีการทบทวนทิศทางเศรษฐกิจที่ยึดหลักเสาเดียวเพียงด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก มาใช้เศรษฐกิจฐานรากดั้งเดิมของประชาชนในจังหวัดสตูล คือด้านภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะด้านการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบด้วยสัตว์น้ำชายฝั่งและสัตว์น้ำจืด เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้ เกิดความมั่นคงทางอาหารในจังหวัดสตูล และสามารถผลิตสินค้าสัตว์น้ำส่งออกไปต่างจังหวัดและต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร ๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในจังหวัดสตูล
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอในจังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๒ กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ ๑ การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง งบประมาณ ๑,๑๑๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมที่ ๒ การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด งบประมาณ ๑,๑๔๐,๐๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง งบประมาณ ๑,๑๑๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑,๑๑๐,๐๐๐ บาท ประมงจังหวัดสตูล หน่วยดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดสตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐๗๔-๗๗๒๒๐๑ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด งบประมาณ ๑,๑๔๐,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑,๑๔๐,๐๐๐ บาท ประมงจังหวัดสตูล หน่วยดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดสตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐๗๔-๗๗๒๒๐๑

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๒๕๐,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน - บาท รวมงบดำเนินงาน ๒,๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งได้รับความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๒๐๐ ราย ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดได้รับความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๒๑๐ ราย
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกัน ควบคุม กำจัดโรค และศัตรูด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์
๓. หลักการและเหตุผล	<p>โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูลขึ้นอยู่กับภาคเกษตรเป็นหลัก การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกรวมทั้งสิ้น ๕๕๘,๙๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๗ ของพื้นที่การเกษตรของจังหวัด ผลผลิตรวม ๑๑๓,๙๐๒ ตัน/ปี มูลค่า ๔,๕๕๖ ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย ๔๐ บาท/กิโลกรัม) (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓)</p> <p>ยางพาราเป็นพืชที่เกษตรกรจำเป็นต้องดูแลรักษาให้มีอายุอย่างน้อย ๒๕-๓๐ ปี จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องประสบปัญหาเรื่องโรคระบาดในระยะหนึ่ง ความแข็งแรงของต้นยาง สภาพภูมิอากาศและการปฏิบัติดูแลรักษาของเกษตรกรเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและจำกัดการเกิดโรคในยางพารา หากพบการระบาดของโรคจะส่งผลกระทบต่อสำคัญกับยางพารา คือทำให้ปริมาณน้ำยางลดลง ต้นยางมีสภาพเสื่อมโทรมจนถึงทำให้ต้นยางยืนต้นตายเกิดความเสียหายอย่างมาก</p> <p>ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ โรคใบร่วงชนิดใหม่ยางพาราที่เกิดจากเชื้อรา Colletotrichum และ เชื้อรา Pestalotiopsis ก่อให้เกิดความเสียหายให้กับต้นยางพาราทั่วทุกพื้นที่ของจังหวัดสตูล และมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่ส่งผลต่อการระบาดของโรค และเกษตรกรยังขาดความรู้ถึงแนวทางการป้องกัน และบริหารจัดการโรครดังกล่าว ดังนั้นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในการป้องกันการระบาดของโรคนยางพารา จึงควรสร้างการรับรู้เพื่อป้องกันกำจัดอย่างถูกวิธี เพื่อลดการระบาดหรือลดความรุนแรงของโรคที่จะส่งผลกระทบต่อต้นยางพาราในระยะยาว</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับเกษตรกรเรื่องโรคในยางพารา</p> <p>๒. เพื่อป้องกัน ควบคุม และลดพื้นที่ความเสียหายที่เกิดจากโรคใบร่วงชนิดใหม่ยางพารา</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคในยางพารา</p> <p>๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ยางพารา</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. อบรมถ่ายทอดความรู้การจัดการโรคนยางพารา</p> <p>๒. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคนยางพารา</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>อบรมถ่ายทอดความรู้การจัดการโรคนยางพารา</p> <p>๑๖๘,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคนยางพารา</p> <p>๙๐๓,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	๑,๐๗๑,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๐ ครัวเรือน ได้รับความรู้การบริหารจัดการโรครยางพารา ๒. แปลงต้นแบบในการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมโรครยางพารา จำนวน ๒,๑๐๐ ไร่
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ปริมาณผลผลิต (น้ำยางสด) ที่เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรมีรายได้นั่นคงและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้าน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๒. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลผลิตด้านการประมงของจังหวัดสตูลมีมูลค่าสูงถึง ๔,๔๘๑.๐๙ ล้านบาท โดยสาขาที่มีมูลค่าสูง ๓ อันดับแรก คือ การประมงพาณิชย์ มูลค่า ๒,๐๓๑.๓๓ ล้านบาท รองลงมา คือ การเลี้ยงกุ้งทะเล มูลค่า ๑,๐๖๕.๓๔ ล้านบาท และการทำประมงพื้นบ้าน มูลค่า ๑,๐๔๙.๗๕ ล้านบาท โดยมีเรือประมงพาณิชย์ ๓๔๒ ลำ เรือประมงพื้นบ้าน ๒,๓๙๒ ลำ และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓,๓๖๖ ราย ในช่องทางการกระจายผลผลิตสินค้าประมงของจังหวัดสตูลอีกทางหนึ่งคือการถนอมอาหาร หรือการแปรรูปสัตว์น้ำและเป็นการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ ปัจจุบันมีกลุ่มชุมชนท้องถิ่นดำเนินการแปรรูปสัตว์น้ำทะเลและผลิตเป็นสินค้าหลายกลุ่ม และมีความพร้อมที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและรับผิดชอบต่อสังคม โดยผลิตอาหารจากสัตว์น้ำที่ได้รับมาตรฐานชั้นปลอดภัยจากอาหารทะเล เป็นการสนับสนุนให้กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย เพื่อการันตีคุณภาพและสนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัย เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชีวภาพทางทะเล สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงทะเลแก่กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ๒. เพื่อผลิตสินค้าประมงทะเลแปรรูปให้ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูป ไม่น้อยกว่า ๘ กลุ่ม ๒. กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอชายทะเลจังหวัดสตูล ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๑ กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปสัตว์น้ำ งบประมาณ ๒,๐๙๕,๐๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ส่งเสริมการแปรรูปสัตว์น้ำ งบประมาณ ๒,๐๙๕,๐๐๐ บาท งบลงทุน ๑,๕๗๐,๐๐๐ บาท งบดำเนินงาน ๕๒๕,๐๐๐ บาท ประมงจังหวัดสตูล หน่วยดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดสตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐๗๔-๗๗๒๒๐๑ -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๐๙๕,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน ๑,๕๗๐,๐๐๐ บาท รวมงบดำเนินงาน ๕๒๕,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	กลุ่มประมงพื้นบ้านได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำที่ได้รับมาตรฐาน ขึ้นปลอดภัย
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ได้จากผลผลิตในทะเลจังหวัดสตูล ๒. สินค้าประมงทะเลได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสร้างโรงเรียนแปรรูปสัตว์น้ำสมาคมชาวประมงพื้นบ้านตำบลขอนแก่น
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๒. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ผลผลิตประมงทะเลที่ผลิตโดย ชาวประมงพื้นบ้าน เป็นอาหาร ทะเลที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านความ สด ความสะอาด ปลอดภัยและมี และวิธีการทำประมงที่ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันมีปัญหากระบวนการจัดการ ผลผลิตสัตว์น้ำดังกล่าว ทำให้ผล ผลิตที่มาถึงผู้บริโภคมีคุณภาพ ต่ำลงไปมาก มีปนเปื้อนสารเคมี สารฟอรัมา ลีนเพื่อให้ดูสดใหม่ การส่งเสริมให้เกิดสินค้าอาหาร ทะเลที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีกระบวนการ ในการจัดเก็บ แปรรูป ระบบการ บริหารจัดการ ของชุมชน สถานที่ เอื้ออำนวย โดยขณะนี้ชุมชนได้เริ่มดำเนินการในรูปแบบร้านค้า กลุ่มสตรีประมงพื้นบ้านตำบลขอนแก่น และระดมทุนจากชาวบ้าน แล้วจำนวนหนึ่ง แต่โรงเรียนเพื่อ แปรรูปสินค้าสัตว์น้ำที่เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อ ต่อยอดการผลิตของกลุ่มสตรี ประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ให้สมบูรณ์ เป็นแบบอย่าง สำหรับ ชุมชนข้างเคียงต่อไป โดยมีเป้าหมาย ให้มีร้านค้าที่ เป็นจุดรวบรวมสินค้า ประมงที่ ผ่านกระบวนการผลิตที่สะอาด และปลอดภัยโดยผู้ผลิตตระหนัก ถึงกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม(สำรวจจากผู้บริโภค) เพิ่มรายได้ให้ ชาวประมงพื้นบ้าน ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๒๐</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมให้เกิดตลาดสินค้าประมงและเกษตรกรที่สะอาดปลอดภัยต่อผู้บริโภค และมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. เพื่อให้ชาวประมงพื้นบ้านได้ขายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม ลดการทุจริตจากพ่อค้า คนกลาง</p> <p>๓. เพื่อสร้างศักยภาพในการผลิตของร้านคนจับปลา จังหวัดสตูล</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. มีร้านค้าที่เป็นจุดรวบรวมสินค้าประมงที่ผ่านกระบวนการผลิตที่สะอาดและ ปลอดภัยโดยผู้ผลิตตระหนักถึงกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สำรวจจากผู้บริโภค)</p> <p>๒. ชาวประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของ รายได้</p> <p>๓. ชาวประมงพื้นบ้านอย่างน้อย ๔ หมู่บ้านเข้าร่วมสมาชิกและส่งสินค้าให้กลุ่มฯ</p> <p>๔. ชาวประมงพื้นบ้านที่เป็นสมาชิก อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ เข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและมีศักยภาพในการผลิตมากขึ้นเพื่อส่งออกสู่ตลาด</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๔ ตำบลขอนแก่น อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	<p>จำนวน ...๑... กิจกรรม</p> <p>กิจกรรมที่ ๑ สร้างโรงเรียนแปรรูปอาหารทะเลที่มีมาตรฐาน</p> <p>งบประมาณ .....๘๕๐,๐๐๐..... บาท</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	<p>สร้างโรงเรียนแปรรูปอาหารทะเลที่มีมาตรฐาน</p> <p>งบประมาณ .....๘๕๐,๐๐๐.....บาท</p> <p>งบลงทุน .....๘๕๐,๐๐๐..... บาท</p> <p>งบดำเนินงาน .....-..... บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ .....๘๕๐,๐๐๐..... บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน .....๘๕๐,๐๐๐..... บาท รวมงบดำเนินงาน .....-..... บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ชาวประมงที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสัตว์น้ำให้กับกลุ่ม ๒. ชาวประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมโครงการตระหนักรู้และเข้าใจถึงผลดีของการใช้เครื่องมือทำการประมงที่ไม่ทำลายล้างและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. ชาวประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจกระบวนการจัดเก็บดูแลรักษาสัตว์น้ำด้วยวิธีการที่สะอาด ปลอดภัยจากสารเคมี ๔. ผู้บริโภคตระหนักรู้และเข้าใจเรื่องการบริโภคสัตว์น้ำที่สะอาดปลอดภัยจากสารเคมี และเรียนรู้การทำประมงอย่างยั่งยืนของชาวประมงพื้นบ้านผ่านการซื้อสัตว์น้ำเพื่อบริโภคจากกลุ่ม ๕. ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสัตว์น้ำที่สะอาด ปลอดภัย ได้ในราคาที่เป็นธรรม
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดตลาดสินค้าประมงและเกษตรกรที่สะอาดปลอดภัยต่อผู้บริโภคและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มชนชั้นกลางที่เป็นผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสัตว์น้ำที่สะอาด ปลอดภัยในราคาที่เป็นธรรมและเข้าใจกระบวนการทำประมงอย่างรับผิดชอบที่สามารถสร้างความยั่งยืน ๒. ชาวประมงมีศักยภาพในการจัดการผลผลิตได้ด้วยตัวเอง ให้ชาวประมงพื้นบ้านได้ขายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม ลดการทุจริตจากพ่อค้าคนกลาง ๓. กลุ่มมีสถานที่และมีศักยภาพพร้อมในการผลิตสินค้า เกิดการจ้างงานกับสมาชิก และช่วยประมงพื้นบ้านในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการตลาดสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๑๘. การส่งเสริมตลาดชุมชน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ตลาดเกษตรกร (Farmer Market) ได้จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในทุกจังหวัด เพื่อเป็นแหล่งกระจายผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย ยกระดับสู่ความเป็นตลาดสินค้าเกษตรพรีเมียม โดยเกษตรกรเป็นผู้จำหน่ายผลผลิตเอง รวมกลุ่มบริหารจัดการตลาดเอง โดยมีหน่วยงานภาครัฐเป็นที่ปรึกษา</p> <p>ตลาดเกษตรกรจังหวัดสตูล ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน โดยจัดตลาดทุกวันพุธของสัปดาห์ ณ บริเวณลานจอดรถหน้าศาลากลางจังหวัดสตูล ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. โดยปัจจุบันมีเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๓๐ ร้าน มียอดจำหน่ายประมาณเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ - ๑๕๐,๐๐๐ บาท และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้</p> <p>๑. ปี ๒๕๕๗ จัดจำหน่าย จำนวน ๘ ครั้ง รายได้รวม ๒๙๐,๐๓๕ บาท ๒. ปี ๒๕๕๘ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๘ ครั้ง รายได้รวม ๑,๒๖๐,๖๙๐ บาท ๓. ปี ๒๕๕๙ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๘ ครั้ง รายได้รวม ๑,๖๓๑,๓๙๐ บาท ๔. ปี ๒๕๖๐ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๙ ครั้ง รายได้รวม ๑,๖๓๑,๓๙๐ บาท ๕. ปี ๒๕๖๑ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๔ ครั้ง รายได้รวม ๑,๕๑๑,๙๑๐ บาท ๖. ปี ๒๕๖๒ จัดจำหน่าย จำนวน ๕๗ ครั้ง รายได้รวม ๒,๓๐๙,๒๔๘ บาท ๗. ปี ๒๕๖๓ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๙ ครั้ง รายได้รวม ๑,๖๕๖,๗๓๖ บาท ๘. ปี ๒๕๖๔ จัดจำหน่าย จำนวน ๔๖ ครั้ง รายได้รวม ๑,๕๘๙,๑๖๘ บาท ๙. ปี ๒๕๖๕ (๕.ค. - ๒๐ ก.ค. ๖๕) จัดจำหน่าย จำนวน ๒๔ ครั้ง รายได้รวม ๘๘๑,๔๐๐ บาท</p> <p>รวมทั้งสิ้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ตลาดเกษตรกรจังหวัดสตูล จัดจำหน่าย จำนวน ๓๖๘ ครั้ง รายได้รวม ๑๒,๗๖๒,๗๖๗ บาท ตลาดเกษตรกรจังหวัดสตูลถือเป็นแหล่งพบปะกันระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้ซื้อสินค้า ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มช่องทางในการระบายสินค้าให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัด ลดการสูญเสียผลผลิต โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่ผลผลิตต่อราย ไม่มากและไม่สามารถเข้าถึงตลาดได้ด้วยตนเอง ต้องขายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลางที่มีความสัมพันธ์ไม่แน่นอนกับเกษตรกรผู้ผลิต ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้นกับเกษตรกร ดังนั้น การมีตลาดเกษตรกรให้กับเกษตรกรรายย่อยจึงเป็นส่วนช่วยให้เกษตรกรไม่ประสบภาวะขาดทุนได้ทางหนึ่ง เป็นการสร้างโอกาสให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเป็นของตนเอง และเป็นการลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรด้วยไม่ต้องรวบรวมผลผลิตซึ่งมีจำนวนน้อยไปหาตลาดที่มีระยะทางไกลจากแหล่งผลิต ทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายต้นทุนการขนส่งสูงขึ้น</p> <p>ปัจจุบันพบว่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการดำเนินการตลาดเกษตรกรชำรุดเสียหาย และขณะนี้ได้มีเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเข้ามาจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงทำให้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เพียงพอในการดำเนินตลาดเกษตรกร เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้จำหน่ายผลผลิตด้านการเกษตรในตลาดเกษตรกรจึงเห็นควรจัดหาและปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ในตลาดเกษตรกรให้มีความพร้อมและเพียงพอยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นตลาดเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการจำหน่ายผลผลิตคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป และควรมีการจัดประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดสตูลได้มีแหล่งพบปะระหว่างผู้ผลิตสินค้าเกษตรตัวจริงกับผู้บริโภค</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	โดยตรง และรู้จักแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรกรคุณภาพ ปลอดภัย ราคาเป็นกันเอง จะส่งผลให้คุณภาพชีวิตและสุขภาพร่างกายประชาชนในจังหวัดสตูลดีขึ้น เพราะได้บริโภคอาหารปลอดภัยจากตลาดเกษตรกรจังหวัดสตูล
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาตลาดเกษตรกร ให้เกษตรกรตัวจริง ได้มีแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตร ๒. เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค ๓. เพื่อประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนในจังหวัดสตูล มากขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ตลาดเกษตรกรได้รับการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ในการจำหน่ายสินค้าเกษตร ปลอดภัย จำนวน ๓๐ ร้าน ๒. ตลาดเกษตรกรได้รับการประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑ ครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	สถานจอดรถหน้าศาลากลางจังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๒ กิจกรรม งบประมาณ จำนวน ๔๑๗,๑๕๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	กิจกรรม ปรับปรุงและพัฒนาตลาดเกษตรกร งบประมาณ ๓๗๑,๒๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๓๗๑,๒๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	กิจกรรมที่ ๒ จัดงานประชาสัมพันธ์ “ตลาดเกษตรกร” งบประมาณ ๔๕,๙๕๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๔๕,๙๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๔๑๗,๑๕๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน - บาท รวมงบดำเนินงาน ๔๑๗,๑๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ตลาดเกษตรกร ให้เกษตรกรตัวจริง ได้มีแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตร ๒. เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค ๓. ประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนในจังหวัดสตูลมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. ตลาดเกษตรกรได้รับการประชาสัมพันธ์ ว่าเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถสอบข้อมูลย้อนกลับได้ ประชาชนมีความมั่นใจในสินค้าเกษตรที่จำหน่ายภายในตลาด ตลาดเกษตรกรเป็นที่รู้จักและสามารถให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปมากขึ้น</p> <p>๒. ตลาดเกษตรกรได้รับการพัฒนาให้เป็นตลาดน่ามอง น่าซื้อมากขึ้น อันจะนำมาซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าปลอดภัย</p> <p>๓. ประชาชนในจังหวัดสตูล มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะได้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย</p> <p>๔. มีแหล่งพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเกษตร ระหว่างเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยกับผู้บริโภคโดยตรง</p>

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. แนวทางการพัฒนา	๑. ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรดิน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>พื้นที่ภาคใต้เป็นแหล่งพื้นที่สำคัญที่มีศักยภาพสูงในการผลิตภาคการเกษตร ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มีพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ปาล์ม น้ำมันและยางพารา หากแต่พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ภาคใต้มีความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เนื่องจากการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ส่งผลให้ผลผลิตลดลง มีคุณภาพต่ำ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งปัจจุบันพืชเศรษฐกิจมีปัญหาโรคตกต่ำ ทำให้เกษตรกรมีความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ทรัพยากรดิน ได้แก่ ปัญหาดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากภาคใต้มีความร้อนและความชื้นสูง ทำให้ธาตุอาหารในดินถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย และวัตถุดิบกำเนิดดินส่วนใหญ่มีแร่ธาตุอาหารพืชเป็นองค์ประกอบต่ำ รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมได้ถูกใช้เป็นเวลาานาน โดยไม่มีการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง หากพืชนำไปใช้เพื่อการเจริญเติบโตและผลิตผลผลิตอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตลดลง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชโดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงคุณภาพดินโดยการใช้วัสดุปุ๋ย การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยการใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ จึงนับว่าเป็นวิธีการที่มีศักยภาพต่อการบำรุงดิน เกษตรกรสามารถนำไปใช้เพื่อจัดการดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการนำไปใช้</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินสตูล จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร โดยสถานีพัฒนาที่ดินสตูลสามารถให้คำแนะนำในด้านการจัดการดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินรายแปลง การใช้วัสดุปรับปรุงดิน ทั้งนี้เพื่อฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตในการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญตามยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรของภาคใต้</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยการปรับปรุงบำรุงดินรายแปลงให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. เชิงปริมาณ พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๐ ไร่</p> <p>๒. เชิงคุณภาพ พื้นที่เกษตรกรได้รับการพัฒนาและสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอ ที่รับการพัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ชุดคู ยกร่องเพื่อปลูกปาล์ม น้ำมัน)
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>๒. ส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดิน และให้คำแนะนำการจัดการดินและปุ๋ย</p> <p>๓. สนับสนุนสนับสนุนวัสดุปรับปรุงคุณภาพดิน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดิน (น้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และปุ๋ยหมัก พด.๑) ๕. ติดตามแนะนำการใช้ประโยชน์พื้นที่รายงานผลการดำเนินงาน
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ๑๐๐ ราย - สถานีพัฒนาที่ดินสตูล -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดิน และให้คำแนะนำการจัดการดินและปุ๋ยบริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน ๑๐๐ ตัวอย่าง จำนวน ๑๐๐ ตัวอย่าง ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สนับสนุนสนับสนุนวัสดุปรับปรุงคุณภาพดิน/สาริตการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) จำนวน ๕๐๐ ไร่ อัตราไร่ละ ๐.๕ ตัน รวม ๒๕๐ ตัน ๆ ละ ๑,๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๒๕,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินสตูล -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดิน (น้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และปุ๋ยหมัก พด.๑) - สาริตการทำปุ๋ยหมัก พด. จำนวน ๕๐๐ ไร่ อัตราไร่ละ ๑ ตัน รวม ๕๐๐ ตัน ๆ ละ ๓,๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท - สาริตการทำให้/การใช้น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๕๐๐ ไร่ อัตราไร่ละ ๑๕ ลิตร รวม ๗,๕๐๐ ลิตร ๆ ละ ๑๓ บาท เป็นเงิน ๙๗,๕๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินสตูล -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ติดตามแนะนำการใช้ประโยชน์พื้นที่รายงานผลการดำเนินงาน - สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๒,๒๓๗,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๐ ไร่ ๒. พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์ม น้ำมันได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟูดินให้ปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรเกิดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดิน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯจังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๓. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมง
๓. หลักการและเหตุผล	<p>เนื่องด้วยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูลเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านเต่าน้ำจืดของไทย ได้รวบรวมพันธุ์เต่าน้ำจืดหลายชนิดอยู่ในศูนย์ฯ โดยเฉพาะเต่ากระอันเป็นเต่าน้ำจืดที่พบในคลองละงูเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งภายใน และต่างประเทศ รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาเข้ามาศึกษาดูงานไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี จึงสมควรอย่างยิ่งที่ประชาชนในจังหวัดสตูลได้ร่วมกันอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และแหล่งศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรเต่าน้ำจืดของไทยให้สามารถดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ในธรรมชาติในคลองละงู และเป็นการกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์เต่ากระอันและเต่าน้ำจืดไม่ให้สูญพันธุ์ต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์เต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยวิธีการเพาะขยายพันธุ์ ๒) เพื่อการอนุรักษ์เต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ในแหล่งน้ำธรรมชาติที่เป็นถิ่นอาศัยเดิม ๔) เพื่อเพาะพันธุ์เต่ากระอัน เต่าลายตีนเป็ด และเต่าน้ำจืดของไทยอื่นๆ ที่ใกล้สูญพันธุ์ ๕) เพื่อปล่อยพันธุ์เต่ากระอัน เต่าลายตีนเป็ด คินสุร์ธรรมชาติคลองละงู หรือปล่อยพันธุ์เต่าคินสุร์ ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่ากระอันและเต่าลายตีนเป็ด และเต่าน้ำจืดของไทยอื่นๆ ๖) เพื่อเป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาและเข้าเยี่ยมชมของประชาชนทั่วไป ๗) เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในอำเภอละงู อำเภอใกล้เคียงของจังหวัดสตูลและจังหวัดใกล้เคียง ๘) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นคุณค่าของเต่าไทยที่ใกล้สูญพันธุ์เพื่อให้อยู่คู่คลองละงูตลอดไปและถิ่นที่อยู่อาศัยดั้งเดิม</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑) จำนวนผลผลิตลูกเต่ากระอันและเต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ตัว/ปี ๒) ปล่อยพันธุ์เต่ากระอัน และเต่าลายตีนเป็ดคินสุร์เพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ตัว/ปี ๓) แหล่งเรียนรู้และนิทรรศการเต่าน้ำจืด ๑ แห่ง ประชาชนเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑) ร้อยละของผู้เข้าร่วมเยี่ยมชมศึกษาดูงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๒) ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูลและคลองละงู ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล
๗. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๓ กิจกรรม งบประมาณรวม ๔๙๒,๐๗๐ บาท รวม งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๔๙๒,๐๗๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๑) เพาะขยายพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าน้ำจืดพื้นเมืองใกล้สูญพันธุ์ งบประมาณ ๒๗๗,๐๗๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๒๗๗,๐๗๐ บาท ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์อารัง ตำแหน่ง ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล หน่วยดำเนินการ..ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘-๑๕๕๘๘๗๖๖ -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๒) ปล่อยพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู งบประมาณ ๓๓,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๓๓,๐๐๐ บาท ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์อารัง ตำแหน่ง ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล หน่วยดำเนินการ..ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘-๑๕๕๘๘๗๖๖ -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	๓) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และนิทรรศการอนุรักษ์เต่าน้ำจืดภายในหน่วยงาน ๑ แห่ง งบประมาณ ๑๘๒,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑๘๒,๐๐๐ บาท ชื่อ นางสาวดี จารุรัชต์อารัง ตำแหน่ง ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล หน่วยดำเนินการ..ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘-๑๕๕๘๘๗๖๖ -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๔๙๒,๐๗๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เชิงปริมาณ ๑) จำนวนผลผลิตลูกเต่ากระอานและเต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ตัว/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒) ปลดปล่อยพันธบัตรภาระงาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ตัว/ปี</p> <p>๓) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และนิทรรศการเต่าน้ำจืด ๑ แห่ง ประชาชนเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑) ร้อยละของผู้เข้าร่วมเยี่ยมชมศึกษาดูงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐</p> <p>๒) ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>ผลผลิต :</p> <p>๑) เพิ่มผลผลิตพันธุ์เต่าน้ำจืดใกล้สูญพันธุ์ในแหล่งธรรมชาติ</p> <p>๒) ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดสตูล</p> <p>ผลลัพธ์ : ประชาชนและชุมชนเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์และห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสร้างความสมดุลทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน</p>
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ดูงานของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป</p> <p>๒. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>๓. สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดและชุมชน</p> <p>๔. ชุมชนท้องถิ่นรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ใช้ประโยชน์และได้รับความรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรเต่าน้ำจืดตลอดจนสถานภาพที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ รวมถึงความรู้ด้านกฎหมายและการคุ้มครอง เพื่อให้ชุมชนเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ห่วงแหนทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นรวมทั้งทำการประมงอย่างถูกวิธี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสนับสนุนการจัดทำบ้านปลา (ซั้งกอ) เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๓. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมง
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดสตูล ประกอบด้วยอำเภอชายฝั่งทะเล จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอลงขัน และอำเภอทุ่งหว้า ชายฝั่งทะเลยาว ๑๔๔.๘ กิโลเมตร โดยโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรจังหวัดสตูล ด้านประมงไม่น้อยกว่า ๓๐% (ปี ๒๕๖๒) โดยสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญมาจากการทำการประมงพาณิชย์ การทำประมงพื้นบ้าน การทำฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลผลิตจากการทำการประมงพาณิชย์ ประมาณ ๖๕,๙๐๐ ตัน และการทำประมงพื้นบ้าน ประมาณ ๑๐,๒๐๐ ตันมีเรือประมงพื้นบ้านขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอสที่มายื่นขอหนังสือรับรองเพื่อขอจดทะเบียนเรือไทยกับกรมเจ้าท่า ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๔๘๔ ลำ และยังมีเรือขนาดเล็กที่เป็นเรือกลลำน้ำที่ไม่จำเป็นต้องขึ้นทะเบียนกับกรมเจ้าท่าจำนวนหนึ่งกว่า ๘๐๐ ลำ และมีผู้ขึ้นทะเบียนชาวประมงทั้งแบบใช้เรือและไม่ใช้เรือยื่นคำร้องกับสำนักงานประมงจังหวัดสตูล จำนวน ๔,๒๘๗ ราย ดังนั้นปริมาณการจับสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งทะเลค่อนข้างสูง ในขณะที่สัตว์น้ำในธรรมชาติมีแนวโน้มลดลง จากการทำการประมงและรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ บางครั้งทำให้ชุมชนประมงพื้นบ้านต้องออกไปทำการประมงที่ห่างฝั่งทำให้มีต้นทุนการทำประมงสูงขึ้นและเกิดความไม่แน่นอนการสร้าง ความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนประมงพื้นบ้าน ด้วยการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วมในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยเฉพาะแหล่งน้ำประมงชายฝั่งทะเลหน้าชุมชนที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพ สามารถเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วม โดยสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยให้สัตว์น้ำทะเล (บ้านปลา : ซั้งกอ) ให้เป็นของส่วนรวมในชุมชนได้ร่วมกันดูแลรักษาและบริหารจัดการซึ่งสามารถเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในทะเล ทำให้ชุมชนประมงพื้นบ้านไม่ต้องออกไปทำการประมงห่างฝั่ง ช่วยลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p> <p>“ซั้งกอ” คือบ้านปลาที่ทำจากทางมะพร้าว และไม้ไผ่ เป็นส่วนสำคัญเป็นการนำภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีมาในอดีต มีการนำวัสดุที่อยู่ในพื้นที่มาทำเป็นเครื่องมือดึงดูดให้สัตว์น้ำมาอยู่รวมกันจำนวนมาก เพื่อความสะดวกต่อการทำการประมงของชาวประมงพื้นบ้าน โดยนำซั้งกอไปวางในทะเลบริเวณที่มีความลึกของน้ำทะเลเหมาะสม (ระดับน้ำมีความลึกประมาณ ๗-๘ เมตร) ซั้งกอจะทำหน้าที่เป็นแหล่งเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน รวมถึงปลานานาชนิดและสัตว์น้ำทะเลอื่นๆเข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกัน ดังนั้น “ซั้งกอ” จึงเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาชีพการทำการประมง สร้างรายได้ให้กับชุมชนประมงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ท้องทะเล ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและความร่วมมือของชุมชนประมงพื้นบ้าน โดยการเลิกใช้เครื่องมือทำการประมงที่ผิดกฎหมาย และทำลายทรัพยากรใต้ท้องทะเล</p> <p>การจัดวางซั้งกอสร้างบ้านให้ปลา มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นแหล่งเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนใช้เป็นที่หลบซ่อนและ/หรือเป็นแหล่งหาอาหารเพื่อการเจริญเติบโตเป็นการเพิ่มผลผลิตของสัตว์น้ำตามธรรมชาติ โดยเฉพาะกุ้งทะเล ปลาทะเล หรือสัตว์ทะเลชนิดต่างๆ ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นที่ความต้องการของทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในปัจจุบันผลผลิตกุ้งทะเล หรือสัตว์น้ำหลายชนิดจากธรรมชาติลดน้อยลง ดังนั้นการผลิตลูกกุ้งทะเลและสัตว์น้ำที่สำคัญ เช่น ปลาทะเล ปู และหอย เป็นต้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มแหล่งทำการประมงโดยการสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำชายฝั่ง (ซั้งกอ) ๒. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของชาวประมงพื้นบ้านให้เกิดความเข้มแข็งและสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชาวประมงพื้นบ้าน ๓. เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งให้เป็นแหล่งอาหารได้อย่างยั่งยืน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละ ๑๐ ของชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้จากการทำการประมงเพิ่มขึ้น
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดสตูล จำนวน ๑๐ แห่ง (อ.เมืองสตูล, อ.ท่าแพ, อ.ละงู, และ อ.ทุ่งหว้า)
๗. กิจกรรมหลัก	จัดทำบ้านปลาในพื้นที่ชายฝั่งทะเล
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	จัดทำบ้านปลาในพื้นที่ชายฝั่งทะเล งบประมาณ ๒,๔๘๗,๐๐๐ บาท งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๒,๔๘๗,๐๐๐ บาท ประมงจังหวัดสตูล หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดสตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐๗๔-๗๗๒๒๐๑ -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๔๘๗,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด) รวมงบลงทุน - บาท รวมงบดำเนินงาน ๒,๔๘๗,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เพิ่มแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยการวางซั้งกอ จำนวน ๑๐ แห่งๆ ละ ๑๕๐ ต้น รวมทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ ต้น
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ชาวประมงพื้นบ้านมีอาชีพที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๒. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ๑๒,๐๐๐ บาท/ราย/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาในพื้นที่จังหวัดสตูล
๒. แนวทางการพัฒนา	๘. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๓. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักเป็นอันดับที่ ๓ รองจาก ยางพารา และปาล์มน้ำมัน โดยมีครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนการเพาะปลูกข้าวนาปีไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน ๔,๓๘๙ ครัวเรือน เนื่องจากการเพาะปลูก ๑๗,๙๐๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๗,๘๗๒ ตัน/ปี ผลผลิตเฉลี่ย ๔๔๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสตูลนิยมการเพาะปลูกข้าวนาปี เนื่องด้วยปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ซึ่งทำให้หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเกษตรกรจะไม่มีกิจกรรมสำหรับการเพาะปลูกใดๆอีกทำให้เกษตรกรขาดรายได้ แต่เนื่องด้วยขณะนี้ในพื้นที่ อำเภอละงู อำเภอเมือง อำเภอกวนกาหลง และอำเภอท่าแพ ได้รับงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบชลประทาน ซึ่งเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมเพาะปลูกช่วงหน้าแล้งได้อีกทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรได้เรียนรู้การเพาะปลูกพืชอื่นในพื้นที่นา เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในระยะยาวต่อไปได้
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหลังการปลูกข้าวนาปี ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เกิดการเรียนรู้การเพาะปลูกพืชอื่นในพื้นที่นา ๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีความรู้และทักษะในการผลิตพืชในพื้นที่นา ๓. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอละงู อำเภอเมืองสตูล อำเภอกวนกาหลง และอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
๗. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดความรู้หลักสูตรการผลิตพืชหลังนา ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้หลักสูตรการผลิตพืชหลังนา ๑๖๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๑,๙๕๓,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล -
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	๒,๑๑๓,๖๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๔๐๐ ราย มีความรู้และทักษะในการผลิตพืชที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ๒. เกษตรกรจำนวน ๔๐๐ ราย เพาะปลูกพืชทางเลือกในพื้นที่นา เพื่อสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจังหวัดสตูล
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ ๒. เกิดกิจกรรมทางเลือกให้เกษตรกร ตัดสินใจการปรับเปลี่ยนพืชเสริมรายได้

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๓ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

.....

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ไปแล้ว นั้น

เนื่องจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีคำสั่งที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๗๙๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่ ๕๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team)

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	ประธานคณะทำงาน
๒. ประมงจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. เกษตรจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๕. ปศุสัตว์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๖. สหกรณ์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๗. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๙. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	คณะทำงาน
๑๒. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุงหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๔. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๕. อุตสาหกรรมจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๖. พาณิชย์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน

/๑๗. ผู้อำนวยการ...

๑๗. ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสตูล หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๘. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน (ผู้ทรงคุณวุฒิคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล)	คณะทำงาน
๑๙. ประธานกรรมการเครือข่าย ศพก. จังหวัดสตูล	คณะทำงาน
๒๐. ปราชญ์ชาวบ้าน (นายประเวช ทองดี)	คณะทำงาน
๒๐. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒๑. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่สำคัญให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน

๒. วิเคราะห์ศักยภาพทางการเกษตร กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓. จัดทำร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ข้อมูลแผนงาน/โครงการและบูรณาการส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๔. นำเสนอแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลต่อไป

๕. อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายจรรุวัฒน์ เกลี้ยงเกลา)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๑/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เกิดการบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. พัฒนาการจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๒. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๔. ประธานกรรมการบริหารศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจังหวัดสตูล	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตสตูล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	คณะกรรมการ
๖. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีสตูล (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๗. ประธานกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด	คณะกรรมการ
๘. ร.ต.อ.หญิง อรอนงค์ แก้วบุตร ผู้แทน Young Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดสตูล	คณะกรรมการ
๙. นายสมหมาย บรรณา ผู้แทน Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดสตูล	คณะกรรมการ

ให้มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวีรนนท์ เฟ็งจันทร์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๒/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล และคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เกิดการบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำภูมิภาค ภาคใต้ หรือผู้แทน เป็นคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ให้มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวิรัตน์ เฟ็งจันทร์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล